

2296/917 1520m.

21712 8

AZ EPERJESI ÁG. HITV.
EVANG. I. ANYAEGYHÁZ

ÉVKÖNYVE

□□□ AZ 1916-IK ÉVRŐL. □□□

XXI-IK ÉVFOLYAM.

EPERJES

KÓSCH ÁRPÁD KÖNYVNYOMTATÓ-INTÉZETÉBŐL

1917.

326.

KORBÉLY GÉZA.
1859.—1916.

AZ EPERJESI ÁG. HITV. EVANG. I. ANYAEGYHÁZ

ÉVKÖNYVE

□□□ AZ 1916-IK ÉVRŐL. □□□

XXI-IK ÉVFOLYAM.

EPERJES

KÓSCH ÁRPÁD KÖNYVNYOMTATÓ-INTÉZETÉBŐL

KORBÉLY GÉZA.

1859. október 8. — 1916. december 27.

„Elvégeztetett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak“... (Zsid. 9., 27.). Amit az Írás hirdet, ugyanazt mutatja a tapasztalás, s mégis, mikor a halál angyala arat közöttünk, nemcsak erre gondolunk, nem is elsősorban erre, de a sebre, melyet kaptunk, a fájdalomra, amely alatt roskadozunk. Most, amikor „Sionnak utai gyászolnak“ (Siral. 1., 4.), nem a főnti szavakra gondolunk, de a próféta bánatos szava tolul ajakunkra: „Tekintsétek meg és lássátok meg, ha van-e oly bánat, mint az én bánatom, amely engem ért, amellyel engem sújtott az Úr az ő búsult haragjának a napján“... (Siral. 1., 12.).

„Megcselekedte az Úr, amiket gondolt; ... rombolt és nem kimélt“ (Siral. 2., 17.) ... „ezért lett beteg a mi szívünk“ ...

Mélységes bánat költözött szívünkbe már akkor, midőn 1915. Sylvester estéjén nem jelenhetett meg a szószéken. Azonban ki sejtette volna akkor, hogy rá egy esztendőre már örökre búcsút mond mindannyiunknak!... A lopva jött betegséget ugyan hamar legyőzte szervezete, azonban hamarosan nyomon követte ezt a másik. Mi azt hittük, hogy csak rövid, muló baj az egész, pedig hát nem így volt: a kór már régen ott lappangott erős szervezetében s – végtelen fájdalmára szereteteinek s híveinek – az

egész 1916. esztendő a sorvadás, a haldoklás, a fájdalmas búcsúzás ideje volt reá nézve és egyházunkra egyaránt. Nehezebb esett, hogy lelkeszi teendőit nem végezhetette, de midőn betegsége csak nem akart mulni, sőt ellenkezőleg mind aggasztóbbá vált, orvosi tanácsára, hívei, barátai sürgetésére közvetlenül a húsvéti ünnepek előtt mégis elhatározta, hogy orvosi műtétnek veti alá magát. Budapesten előbb Jendrassik, majd Dollinger klinikáján kezelték. Utóbbi professzor május végén meg is operálta, amikor is a nehéz műtét teljes mértékben sikerült.

A szerencsés műtét után a gyógyulás szinte meglepően gyorsan következett be. Ez a kedvező fordulat azonban csak azt eredményezte, hogy ő, a munka embere, hamarabb hozzá is látott munkái végezéséhez, mintsem egészségi állapota megengedte volna. Pihenésre, hosszú pihenésre lett volna neki szüksége, hiszen nemcsak testileg, de lelkileg is beteges kimerültség vett rajta erőt. Még Budapesten időzött mint lábbadozó s már akkor a levéltárakban dolgozott, búvárkodott! Június közepén pedig visszatérve Eperjesre, esperesi és lelkeszi teendőit is maga óhajtotta végezni. Az Eperjesen júl. 11-ikén tartott esperességi gyűlésen már ő elnökölt; azután készült az egyházkerületi közgyűlésre s részt is vett a kassai gyűlésen, mint annak munkás tagja, pontos főjegyzője, a közgyűlés előtti istentiszteleten szívhez szóló gyönyörű imádságot mondott. Örömmel láttuk őt mindenütt megszokott munkakörében, de fájt nekünk, hogy nem kiméli magát s az árny csak nem tűnik el homlokáról...

Az amúgy is kimerült idegrendszer nem bírta, nem bírhatta tovább a munkát. Szeptember elején még ő maga végezte az istentiszteletet, azonban érezve, hogy ereje csak nem akar visszatérni, szeptember 27-ikén kelt soraiban egyházközségünkötől szabadságot kért egészsége teljes helyreállítására. A szabadságidőt szeretett lelkésze számára készségesen megadta az egyház s azzal a forró óhajással vettünk tőle búcsút: vajha teljes erőben, egészségben térne vissza mihamarább!

Vártuk az idő mulását, reméltük mindnyájan mielőbbi teljes felgyógyulását. Imádságainkban felkerestük a kies fekvésű tátraalji üdülőhelyen s lestük, vártuk a kedvező híreket... Azokban nem jöttek... Végre megjött ő maga, de nem meggyógyultan, üdén, egészséggel, hanem inkább megtörötten... Testi ereje erőtlenséggé változott, lelke ellenállóképessége teljesen megtörött...

Amikor aztán Miskolczra ment, hogy ott esetleg még visszakapja testi erejét, lelki meg erősödését, mink már temettük őt... reménytelenül nap-nap után... Mert hiába próbálkozott dacolni szervezete az enyészet hatalmával, újabb betegség: tüdőgyulladás lepte meg, s ezt már nem tudta legyőzni. Karácsony előtt néhány nappal az Úr szent vacsorája után vágyódott s nagy lelki megnyugvására szolgált, hogy a szentségben szerettei körében s velük együtt részesülhetett. A szent ünnepeket még velük együtt töltötte el, de alig két nappal utána, december 27-ikén d. u. 3 órakor csendesen jobblétre szenderült...

El voltunk készülve a gyász hírre s mégis, amikor megtudtuk a rideg valót, mélyen megrendített az mindannyiunkat. A gyász hír az esti órákban érkezett meg. Gömör János koll. főgimn. igazgató, presbyteriumunk érdemes tagja még az este Miskolcra utazott, hogy egyfelől a gyászoló családnak is segítségére legyen s másfelől a temetés iránt egyházunk nevében megtegye a szükséges intézkedéseket. Egyházközségünk presbyteriuma dec. 28-ikán tartott ülésén őszintén érzett nagy fájdalomnak és részvétének adott kifejezést szeretettel övezett lelkipásztorának elhúnyta felett; elhatározta, hogy a megboldogultat a maga halottjának tekinti s méltó eltemetetéséről egyházközségünk óhajt gondoskodni, külön gyászjelentést ad ki, melyet a tiszai egyházkerületben minden egyházközségnek és iskolának, a többi egyházkerületben minden esperességnek meg fog küldeni, hogy a temetésen testületileg vesz részt s a ravatalra az egyház nevében koszorút helyeztet el.

A gyászjelentés szövege a következő volt:

Az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyházközség mély fájdalommal jelenti, hogy tíz éven át áldásosan működő, szeretett lelkésze,

KORBÉLY GÉZA

a tiszai ág. h. ev. egyházkerületi eperjesi Kollégium igazgató-választmányának egyházi elnöke, a sárosi egyházmegye esperese, a tiszai egyházkerület főjegyzője, egyetemes törvényszéki bíró, Sárosvármegye törvényhatóságának és Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének tagja stb.

f. évi december hó 27-ikén, hosszas szenvedés után Miskolcson az Úrban csendesen elhunyt. A boldogultnak hült tetemeit f. évi december hó 29-ikén d. u. 3 órákor Miskolcson az ev. temetőben helyezzük örök nyugalomra.

Az elárvult gyülekezet az Üdvözítő szavaival búcsúzik hű pásztortól: Te dicsőítetted Istent a földön, Ó dicsőítsen meg téged a mennyben!

Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mert megnyugosznak az ő fáradságtól és az ő cselekedeteik követik őket. Ján. Jel. 14, 13.

A ravatal a megboldogult szülői házában volt felállítva. Temetés előtt a püspök úr öméltóságának vezetése mellett egyházközségünk is itt fejezte ki a maga részvétét a gyászoló özvegy és család előtt. Utolsó útjára az evang. templomból kísértük el drága halottunkat. A templomban a gyászbeszédet a család kifejezett óhajtására dr. Deák János h. lelkész tartotta, áldó s búcsúzó imádságot Geduly Henrik, egyházkerületünk fenkölt lelkületű főpásztora mondott, melyben egyfelől mint egy tiszta tó tükrében láttuk visszatükröződni a megboldogult igazi jellemképét, másrészt meggyőző hittel mutatott rá a vigasztalás örök kútfejére. A temetőben a sárosi esperesség nevében Liptai Lajos alesperes mondott búcsúbeszédet, a Kollégium nevében pedig dr. Maléter István koll. igazgató búcsúzott el tőle.

Ki volt Korbély Géza, mit jelentett az ő munkája egyházi s társadalmi életünkben, azt kimutatni nem akarják e sorok. Másnak feladata lesz az. Mi volt nagyobb benne: a ragyogó ékeszólású szónok, a mélyenjáró gondolkodó, az egyházi kormányzat és háztartás ismerője, a csendben dolgozó, búvárkodó tudós, az igaz vonzalmat megértő s hűségesen szerető barát, vagy a családi hajlék boldogságát mindenek fölé helyező hitves és atya, — az eldönthetetlen marad. Egyházközségünk az egész Korbély Gézát siratja, hisz az utolsó tíz esztendőben — bár sok mindenféle igénybe vették értékes munkáját — elsősorban a

mienk, a mi egyházközségünké volt ő. A mienk éppen pályájának delelőjén, amikor vasszorgalmával, törhetetlennek látszó munkaerejével s tudásával legszebb diadalait aratta; abból az elismerésből, mellyel munkáját jutalmazták, bőven kijutott egyházunknak. 1906. szeptember 15-ikén foglalta el egyházközségünkben a lelkészi állást s már 1911-ben a Kollégium igazgató-választmányának egyházi elnöke, 1912-ben sárosi esperes lett; az időközben lefolyt püspökválasztás alkalmával püspökjelölt; a tiszai egyházkerületnek főjegyzője és pénzügyi bizottságának elnöke; egyetemes törvényszéki bíró; a zsinatra őt küldte a sárosi esperesség bizalma zsinati képviselőül. Mindenütt egész ember volt s alkotott. Vezetése és buzdítása mellett nagyon sok intézmény felvirágozott; hamar megismerte a mi speciális viszonyainkat, az egyház, esperesség és Kollégium amúgy is összefonódó történetét talán senki se ismerte jobban nálánál. Dolgozott fáradhatatlanul egyházunk szellemi és anyagi megerősítésén. Új tanítói állást szervezett iskolánknál. Elemi és polgári iskolánknak új otthont emelt; templomunkat, melyet a tűzvész megrongált, megújította s új orgonával látta el; az ő szava súlyának köszönhetjük, hogy segítségére sietett egyházunknak az egyetemes egyház is; nem rajta mult, — a kitört világháború eredményezte, — hogy az iskolaépítési államsegély pusztá ígéret maradt. Viszont iránta való szeretetét juttatta kifejezésre egyházunk az által is, hogy fizetését emelte s a lelkészi állást, mely idejövetelekor kongruás volt, nagyobb javadalmúvá tette.

Sok, nagyon sok munkát végzett ő mindenfelé; valósággal örölte a munkát, végre azonban ez örölte meg őt. Egyszerre hirtelen megroppant... Megfáradott nagyon... Most, íme már megpihent. Ő már boldog, de egyháza szomorú, „*Sionnak utai gyászolnak*“ (Siral. 1., 4.) a pásztor, a bölcs vezér, a tanácsadó miatt. Hitünk azt tanítja, hogy ő már boldog, mert meglette a kegyelmet az örök bírónál, de mi szinte vigasztalanok vagyunk, még mindig gyászolunk s könnyezünk a veszteségen, hogy „*megcselekedte az Úr, amiket gondolt... rombolt és nem kimélt*“ (Siral. 2., 17.) s azt rebegi, azt suttozja a mi ajkunk: „*Oda van a mi szívünk öröme... azért lett beteg a mi szívünk, azért homályosodtak meg a mi szemeink*“ (Siral. 5, 15 – 17.). Vigasztalónk szomorúságunkban egyedül az Úr, aki erejét és hatalmát mutatta meg Korbély Géza munkás életében is; s aki, ha megsebezett, be is kötöz; ha megszorított, meg is vigasztal!...

A nagy veszteség fölött érzett közös nagy bánatnak s osztatlan részvétnek óhajtott egyházközségünk az által is kifejezést adni, hogy 1917. január 21-ikén templomunkban emlékező gyászistentiszteletet tartott, s ugyanazon napon tartott közgyűlésében egyházunk jegyzőkönyvében is megörökítette a megboldogult áldott, egyházunk fejlődését és felvirágzását célzó, odaadó munkásságát. A gyászistentiszteleten az emlékező gyászbeszédet dr. Deák János h. lelkész tartotta,

melyet egyházi közgyűlésünk határozata alapján egész terjedelmében itt közlünk:

Kegyelem néktek és békeség, Istentől, a mi Atyánktól és a mi Urunktól, a Jézus Krisztustól. Amen.

Alapige: „De semmivel se gondolok, még az én életem sem drága nékem, csakhogy elvégezhessem az én futásomat örömmel és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliomáról. És most íme én tudom, hogy nem látjátok többé az én orcámat ti mindnyájan, kik között általmentem, prédikálván az Istennek országát. Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, melyet tulajdon vérével szerzett. És most Atyámfiak, ajánlak titeket az Istennek és az ő kegyelmessége igéjének, aki felépíthet és adhat néktek örökséget minden megszenteltek között.”

Csel. 20., 24. 25. 28. 32.

Gyászoló Gyülekezet! Szeretett Testvéreim az Úrban!

Tegnapelőtt mult még csak három hete, hogy a miskolczi nemes egyház templomából utolsó útjára kísértük a mi drága halottunkat. Nem állhattad körül az ő ravatalát, könnyet se ejthettél az ő koporsójára... Búcsúszódat azonban elküldötted hozzá s a miskolczi harangok méla bűgásában mintha ott rezgett volna a te elárvult szíved nagy fájdalma... Búcsút, búcsút mondtunk ott neki a te nevedben is, azonban úgy érezzük, hogy az az *„Isten hozzád“* még kiegészítésre vár... várt e mai napig. Mert meg vagyok győződve afelől, hogy nem szíved szerint történnék, Gyászborult Gyülekezet, ha a fájdalom megszentelt érzelmeinek kifejezést nem adnánk itt e szent falak között is; ha az áhítat csendes órájában néhány percet az ő emlékének nem szentelnénk, *„aki általment közöttünk, prédikálván az Istennek országát“*; ha nem tolmácsolnók itt az ő búcsúját, háláját és köszönetét; s ha áldó fohászunkat innen is nem küldenénk a Mindenhatóhoz: Adj, Uram a te megfáradt szolgálóknak csendes pihenést, lelkének örök üdvösséget, elárvult szeretteinek s gyászoló gyülekezetének adj vigasztalást!...

Nem akarom én a sebeket felszaggatni... hisz még be se hegedtek azok! Nem kell emlékéit se felidézmem... hisz itt él, s fog is élni az közöttünk! Amikor órá emlékezőnk, akkor is a Krisztus evangéliomát akarjuk hirdetni... Amikor búcsút mondunk neki, akkor is Isten kegyelmének tudatában szeretnénk megerősödni...

Jertek azért, Testvéreim, s a bús emlékezés e megszentelt órájában tekintsük a felolvasott igéket, s nézzük ezek alapján az evangéliom hirdetőjének vezéreszméjét és küzdelmes életpályáját, azután gyülekezetéhez intézett búcsúszavát! Meglátjátok: benne a megboldogult életeszményét, pályáját látjuk visszatükröződni s az ige szavaiból az ő búcsúszavát fogjátok kiérezni!

— — — — —

A felolvasott igékben Pál apostol beszél az efezusiakhoz. Ő mondja itt el az efezusi véneknek: mi vezette eddig egész életében. Ha az apostol pályafutására gondolunk, mely ekkor már jórészt mögötte volt, igazat kell adnunk minden egyes szavának, mert valóban *ő semmivel se gondolt, még az élete se volt drága, csak-hogy elvégezhesse a futást... és a szolgálatot, melyet vett az Úrtól...* Nem lehet nekem ez alkalommal órála beszélnem, nem akarok szólni az ő erős lelkéről, melyet aránylag gyöngé, erőtlen, sőt beteges test hordozott; nem akarok szólni életének sok-sok sanyarúságáról se, melyet elviselt azóta, hogy ott a damaszki úton megragadta s elhívta őt az Úr; nem akarom azt se, hogy velem együtt nyomon kövessétek őt gondolatban hittérítő útjaiban; s nem akarom emberfeletti munkáját se ecsetelni ti előttetek, — felesleges is, hiszen tudjuk, mert tudnunk kell mindannyiunknak, hogy a nagy apostol jó munkát végzett mindenütt s maradandót, nagyot alkotott, ahol csak járt. Útja diadalút volt: a Krisztus diadalútja. De micsoda fáradtságos munkával, mennyi zaklatás, üldöztetés és igazi halálos veszedelmek árán kellett megvásárolnia ezeket a diadalokat! Szól leve-

leiben ő mindkettőről; élete sanyarúságairól – s diadalairól egyaránt. A korinthusiakhoz írt második levélben (11., 23.) elmondja, felsorolja a maga szenvedéseit, – az elsőben pedig (15., 10.) emelt fővel, szinte nála szokatlan büszkeséggel vallja: *„többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan“* ... , de hívő alázattal hozzáteszi rögtön: *„de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme!“* ... Egy célt látott maga előtt: a Krisztus keresztiútját; egy urat, akit követett szakadatlan: a Krisztust; egy rendeltetést, egy feladatot, egységes munkát s köteleiséget, – bárhol is állott: *„Ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg, azért akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk“* (Róm. 14., 8.).

Ily magasztos eszményt hordva szívünkben, ily életfelfogást vallva minden dolgainkban, meg lehet birkózni bármily teherrel, el lehet végezni rengeteg sok munkát, vállalni lehet tenger szenvedést, nyugodtan lehet szemébe nézni a legnagyobb veszedelmeknek, még a halálnak is. Pál így élt, így tett. Azért diadalmasan mondja: *„Halál, hol vagyon a te diadalmad, koporsó, hol a te fulánkod?!“* ... (I. Kor. 15., 55.).

Testvéreim! Istennek hála, evangélikus egyházunk nem szűkölködik apostolokban, akik nem szégyelték a Krisztus evangéliomát, mert tudták, érezték, hogy az Istennek hatalma... Ezek az apostolok, ezek az egyszerű igehirdetők átvették a multak gazdag örökségét... átvették és gyarapították... Boldogító szent tűzben égtek... Tűzük fénylett, világított, melegített: de a fényt, a meleget önmaguktól lopták el, hogy másoknak adhassák. Miközben másokat gazdagítottak, önmagukat üresítették meg, önmagukat emésztették meg...

Mi ennek a titka és magyarázatja, Testvéreim?! Az, hogy az igehirdetői, az apostoli küldetést sohase lehet bevégezni. Munkánkat sohase lehet tökéletesnek mondani, köteleéseinket sohase tudjuk teljesen betölteni. *Rész szerint van bennünk minden* (I. Kor. 13., 9.)...

Haszontalan szolgálak vagyunk (Luk. 17., 10.) minden látszólagos sikereink mellett... Épp ezért mindenki, de kivált az evangélium hirdetője alázattal kénytelen mindig vallani: *„Nem mondom, hogy már elértem... vagy hogy már tökéletes volnék, hanem igyekszem, hogy el is érjem, amiért meg is ragadott engem a Krisztus Jézus“* (Fil. 3., 12.). Jézus keresztye a mi földi pályánkon mindig előttünk ragyog, azt teljesen itt soha meg nem közelíthetjük. Meg kell elégednünk azzal, hogy Isten szolgálainak és — óh boldogító tudat — az ő munkatársainak tarthatjuk magunkat. Azután viselnünk kell a nap hévségét és terhét, mint illik Isten szőleje hű munkásaihoz, s Isten kegyelmében bízva és másra semmire nem tekintve kell indulnunk munkánk teljesítésére, bármily legyen is az...

Aki ily eszményt vall magáénak s így él, az ott jár a szellemi élet ormain, a Krisztus utain! Korbély Géza így élt s ezen az úton járt, mint az Úr Jézus Krisztus szolgálója... igehirdetője... apostola...

Az igaz, neki nem kellett úgy, mint Pál apostolnak, pogányok között országról országra járva hirdetnie az evangéliomot. Munkaköre azonban, melybe elhívása odaállította s melyet oly emberül betöltött, tág és sokféle, az életpálya, amelyet megfutnia kellett, nehéz, nagyon nehéz volt. Nem kellett ugyan futnia üldözői elől, nem kellett börtönben sínylődnie, nem kellett kőzapor alatt összeomlania, test szerint, mint ahogy Pál apostolnak, de voltak neki is tusakodásai, töprengései, nehéz vívódásai; igen, voltak harcai is, külső és belső harcok, nagy küzdelmek! Sőt volt része félreértésekben, gyanúsításokban, rágalmakban, vádakban; volt része neki is kereszthordozásokban... Kereszthordozás volt az ő élete is; szíve gyakran sajtogott; lelke gyakran feljajdult, s mégis az volt mindig a jelmondata — e helyről is hallottátok az ő ihletett ajakáról elhangzani —: *„de semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nékem, csakhogy elvégezhessem az én fu-*

tásomat örömmel és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól... mert „senki sem él önmagának, senki sem hal önmagának”... Mi bizonyoságot teszünk róla, hogy Korbély Géza nem önmagának, de a Krisztusnak élt!...

Nem lehet ez alkalommal az én célom, hogy annak a gazdag életnek a tartalmát, mely a tornaljai bölcsőtől a miskolci koporsóig terjed, csak megközelítő pontossággal is megrajzoljam ti előttetek. A gondos édesapa és szerető, jó édesanya szeme előtt átélt boldog gyermekévek gyorsan tovaszálltak s az ifjúévek már az életre való készülés komoly gondjaival teltek el. Az élet öntudatos munkásának készült már az iskolában; ami másoknak még inkább az ábrándok világa, az neki a kötelességgel való szövetségkötés ideje volt. Munkateret keres és talál: az ifjú lélek szárnybontogatása a „*Gondolat*”-ban¹ már a sas magas röptének előhírnöke... Pozsonyból külföldre vágyik, el is megy a híres hallei egyetemre tanulmányai bővítésére. Eddig tart tulajdonkép életének boldog ifjúsága. Mert az már a férfi életéhez s egyúttal az ő élettragédiájához tartozik — annak kezdete az —, hogy a külföldről hazakerült ifjú lelkészjelölt rövid egy évig tartó nevelősködése² után éppen Budapestre s épp Győry Vilmosnak, a költő-papnak oldala mellé került segédlelkésznek... Vannak még, akiknek élénk emlékezetében él a Deák-téri evang. templom ifjú szónoka, kinek hallgatására a hívek seregéből s az idegen vallásúak táborából egyformán sokan tódultak az ódon templom falai közé. Egy évig helyettes lelkésze is volt a budapesti Deák-téri egyházközségnek s már-már úgy emlegették, mint Budapest új lelkészét. Nem így lett... Egy ideig azután ott maradt még segédlelkésznek³, majd elfogadta a krizbai csángó gyülekezet meghívását.⁴ Oda ment,

¹ Theol. ifjúsági folyóirat, melynek munkatársa, majd szerkesztője volt.

² Margonyán Dessewffy Pál családjánál 1882–83-ban.

³ A budapesti egyház kebelében 1883-tól 1891-ig működött.

⁴ Krizbán 1891-től 1899-ig volt.

hogy családi otthon alapítson, s úgy látszott, mintha ott akart volna eltemetkezni! Azonban csak a látható világ nagy országútjáról vonult ide félre, a láthatatlan világ hőseivel, tanítómestereivel s bölcseivel annál többet foglalkozott. Dolgozott, tanult szünetlenül. Nemcsak könyvtárat gyűjtött magának, olyat, melyhez hasonló kevés evang. lelkésznek van birtokában, — de mindenekfelett hangyaszorgalommal, lázas igyekezettel gyarapította lelkének gazdag kincsházát, élesítette-fényesítette szellemi fegyvereit. Lehet, hogy itt maradt volna élete végéig, mintegy eltemetkezve, ha atyai barátja, a mi boldogemlékű püspökünk: Zelenka Pál arra nem kényszeríti szeretetének hatalmával, hogy otthagya Krizbát, egyelőre Miskolcra menjen missiói lelkésznek,¹ majd, hogy fogadja el a sátoraljaújhelyi lelkészi állást. Elfogadta² s a szövetségkötésből csak áldás fakadt a sátoraljaújhelyi gyülekezetnek meg lelkészének életére is. Azok a kincsek, melyekkel Isten kegyelme oly gazdagon megajándékozta s melyeket vaszorgalmával gyümölcsötetett, — itt mutatkoznak újra szép, szinte káprázatos ragyogásban. A szónok megtalálja a maga megértő körét, lelkes hallgatóit. Általa egyszerre felfedezték az újhelyi evang. egyházat. Való igaz, hogy ebben az esetben nem a gyülekezet emelte lelkészét, de a lelkész a maga gyülekezetét. Egyéniségének varázsa, tudásának imponáló biztossága, bámulatós szónoki képessége lebilincselte, meghódította az újhelyieket, a zemplénieket. Az ottani hívek büszkén vallották magukat evangélikusoknak, az evang. ősök másvallású ivadékaik is büszkék voltak reá, a város, a vármegye boldog volt, ha munkásául őt nyerhette meg, az egész újhelyi társadalom, ha hazafias ünnepeken őt hallgathatta. Itt érte őt a te meghívásod, nemes eperjesi egyház, — s életének legfőbb, igazi munkás és együt-

¹ 1899—1900-ban a tiszai egyházkerület missiói lelkésze.

² Sátoraljaújhelyen 1900. okt. 1-től 1906. szept. 15-ig.

tal sikerekben gazdag s győzedelmes szaka itt folyt le a te szemeid előtt. Egymásután érte a bizalomnak, a tudásához s munkabírásihoz fűzött reménységnek újabb meg újabb megnyilatkozása. Gyors egymásutánban tisztelték meg tágabb meg tágabb munkakörrel bíró előkelő tisztségekkel s ő mindazt a rengeteg munkát, mellyel az új meg új munkakör járt, oly pedantériával határos pontossággal végezte, amelyre alig-alig van példa, s amelyről csak azoknak lehet fogalmuk, akik mellette éltek, őt dolgozni látták s vele dolgoztak. Nagymérvű elfoglaltsága mellett időt tudott szakítani arra, hogy sajátkezüleg szerkessze meg az összes anyakönyvek betűrendes tárgymutatóját, rendezte a sárosi esperesség levéltárát, azonban nem pihentette írói tollát sem. Lelkipásztorkodástanát, az egyházkerület megbízása alapján, még Sátoraljaújhe-lyen írta meg. Eperjesen töltött éveinek minden kiaknázható szabad idejét pedig arra fordította, nem: áldozta, hogy a te élettörténetedet írja meg, Hitvalló Gyülekezet. Ez volt igazi ambíciója, egyetlen büszkesége. Ehhez gyűjtött nagy utánjárással s áldozatkész- séggel szakadatlanul újabb meg újabb pontos adatokat. S minden reménység megvolt arra nézve, hogy a nagy mű, amikorra szánta, 1917-re elkészül s reformációi jubiláris ajándéku- l ő maga adhatja ezt neked... De itt jobb volna tán, ha meg is állanánk, mert ami ez- után következik, az szomorú, nagyon szomorú. Rejtett kór már régebben emésztette, ő azonban muló bajnak tartotta azt csupán; az éjjel-nappali munka, az emberfeletti erőfeszítések, sokféle gondok kimerítették. Sok- féle kötelességeinek mind meg akart, s míg ereje birta, meg is tudott felelni; mindezekhez járultak a háborús izgalmak, a hazája sorsáért aggó- dó honfi töprengése, az egyetlen fiúért rettegő apának emésztő aggodalma... S pihenni nem tudott, mert nem akart. Erre csak akkor szánta rá magát, amikor – most már tudjuk – már

késő volt... Sorvadt, erőtlenedett... Amikor gyógyulásra készítette menni a ti áldozatkész szeretetetek, akkor már csak életmentő kísérletről lehetett szó. De mégis egy ideig úgy látszott, hogy ő a régi lesz újra. Azonban hamar s rettenetesen kellett reményünkben csalódnunk. Hamar kellett a szörnyű valóra ébrednünk, amit szinte álomnak, nehéz, nyomasztó álomnak tartunk még ma is, ... ma, amikor már ott pihen földi porhüvelybe a miskolci csendes temetőben...

Íme, Testvéreim, Gyászoló Gyülekezet, ez az élet munkás élet, tragikusan munkás élet volt! De nem, nem ez volt az ő élete, ez csak a kerete volt annak a benső meleg életnek, ami a szemlélő szemétől észrevétlenül lelkében folyt. S ez a benső rejtett élet még emésztőbb munkát végzett... Nem azt kell-e azért e nagy lélek munkájának szemléletén nekünk is mondanunk: *„Semmivel sem gondolt, még az ő élete se volt drága... csakhogy elvégezze a szolgálatot...”*

Igen, ő végezte s elvégezte a szolgálatot. S te büszke voltál, szeretett gyülekezete az elköltözöttnek, őreá, s erre az ő szolgálatára; kormányzói bölcsességében mindig megnyugodtál, mert tudtad, hogy nagy körültekintés s lelkiismeretes mérlegelés után cselekszik minden. Rájongva csüggtél rajta mint szónokon, szeretettel követted mint vezért... S ő is végtelen szeretettel ölelt téged magához, hálával zárt szívébe, hálás szeretettel vitte magával a te, iránta oly igazán megnyilatkozó szeretetedet az örökkévalóságba, a kegyelem Istenéhez.

Egyet, csak egyet kívántál volna tőle többet annál, amit tett... Úgy-e, szeretted volna, ha többször keres fel családi otthonodban?... Azonban itt, ez egy tekintetben ő, az erős, gyöngének bizonyult, a gyöngédségben határt nem ismerő, kis családja csendes boldogságáért aggódó, imádkozó férj győzött a gondos munkás pásztor felett... Amellett meg az a rengeteg munka, amit ráruháztak, s amit vállalt kötelességtudásból, gátat emelt közé és közétek...

Ő a tenger munkával akart megbirkózni, hogy aztán annak gyümölcsét hagyja reád, buzgó gyülekezet, annak jeléül, hogy mennyire szeretett, *„hogyan ez által is bizonyoságot tegyen az Isten kegyelmének evangéliomáról...”*

Ő bizonyoságot tett erről munkás életével s bizonyoságot akart tenni búcsúszavával, utolsó kérésével is... Amikor már érezte, hogy nem munkálkodhatik többé, egy vágya volt még... Óh, én tudom, mint vágyott még elbúcsúzni tőletek... Vágyódása nem teljesült be, mert valóra vált nagy szomorúsággal, *„hogyan nem látjátok többé az ő orcáját...”* *„akik közt általment, prédikálván az Istennek országát...”* Ő már nem szólhatott tihozzátok, az enyém lett a szomorú kötelesség hogy tolmácsoljam búcsúszavait.

Vágyva vágyom azokat méltóképen tolmácsolni, de nem tudom, Gyászoló Gyülekezet, úgy, amint óhajtanám..., az érzelmeket szavakba foglalni szinte lehetetlen. De meg int is már az idő, azért rövid leszek.

Búcsúszava legelső sorban is a köszöneté és a háláé azért a sok gyöngéd figyelemért, megértő szeretetért, mellyel életét megédesítettétek..., amellyel ki akartátok ragadni az enyészet hatalmából... Köszöni a ti kimondhatatlan jószágokat! De kér is mindnyájatokat, ti, kik hallgattátok az ő beszédét, amint tolmácsolta az Istennek üzenetét; kiket az újszövetség fürdőjében felajánlott a Krisztusnak; kiket boldog ifjúságtok rózsás hajnalán eljegyzett az ő szolgálatára; kiket földi édenetek kapujában itt az oltár előtt áldással köszöntött; kiknek odanyújtotta az élet kenyerét és italát bűneitek megbocsátásának zálogául; s akiket megvigasztalt, mikor könnyeztetek s elborult lélekkel jártatok cipruslombok alján, — kér titeket mindnyájatokat, hogy azt a szeretetet, melyet vele szemben tanúsítottatok, tartásotok meg az egyház iránt: *„viseljétek azért gondot magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, melyet tulajdon vérével szerzett...”*

Végül, amint gyakran áldott meg benneteket e helyről, utolsó búcsúszavával is áldást kér titektől, Isten áldó kegyelmébe ajánlva e szavakkal: *„És most, Atyámfiai, ajánllak titeket az Istennek és az ő kegyelmessége igéjének, aki felépíthet és adhat néktek örökséget minden megszenteltek között“*...

Te pedig, Gyászoló Gyülekezet, tartsd meg őt, az elköltözöttet emlékedben! Tartsd meg őt úgy, ahogy előtted állott, közötted járt, férfikora delén, ereje teljében! Tartsd meg őt úgy, ahogy itt állott e helyen, átszellemülten s érces csengő szóval szólt hozzád, hirdetve csodaszép nyelven, szívhez szóló szóval Isten törvényét, Krisztus evangéliomát, a Krisztusban való hit, a családi élet s a hazaszeretet örök himnuszát!.. Így tartsd meg őt emlékezetedben, hisz ez volt a te vezéred, pásztorod, Mózesed s nem az, aki összeomlott!..

Am könnyezd meg őt, sirasd el szíved szerint! De a bús emlékezés e szomorú percében is imádkozzál a jó Istenhez s adj hálát neki, hogy kegyelméből neked adta őt; adj hálát a munkáért, melyet ő végeztetett, az áldásért, mely munkája nyomán fakadhatott!..

De ne állj meg a könnynél, ne állj meg a hálánál, — tégy egyúttal szent fogadást, hogy búcsúszavát figyelmeztetését nem engeded elröppenni, de szívedbe zárod, mint emlékeztető égi üzenetet, hogy serkentőd legyen az Isten országa munkálásában... Akkor lesz az ő élete igazán áldás a te életedben!..

Ily kívánsággal s ily reménységgel búcsúzik tőled, Szeretett Gyülekezte, búcsúzik mindnyájatoktól. Ily igérettel búcsúzzatok ti is!..

Te pedig nagy Isten, kegyelem és vigasztalás Istene, vigasztald és áldd meg e búsuló elárvult gyülekezetet, emeld fel a megboldogultnak porbasújtott szereteteit, — emlékét pedig tedd áldottá, munkáját áldássá!

Amen.

I.

Egyházi tisztviselők 1916-ban.

Egyháztanács. :: Iskolaszék. :: Bizottságok.

(Általános tisztújítás hat évre 1914. jún. 21-ikén.)

Egyházi felügyelő: *Bánó Aladár*. Lelkész: † *Korbély Géza* esperes. Helyettes lelkész: dr. *Deák János* theol. akad. tanár. Tiszteletbeli segédlelkész: dr. *Obál Béla* theol. akad. tanár. Esperesi segédlelkész: *Lehoczky Egyed* tanítóképző-intézeti vallástanár. Egyházi gondnok: *Schönwiesner János*. Iskolaszéki elnök: *Draskóczy Lajos*. Temetőfelügyelő: *Mayer Endre*. Egyházi ügyész: *Klefner Gyula*. Egyházi alügyész: dr. *Weiszer Emil*. Temetőgondnok: *Bálint János*. Egyházi jegyző: dr. *Wallentínyi Samu* és *Durst Győző*. Tanítók: *Blaschek Mária* polgári iskolai, *Durst Győző* elemi iskolai ezévi igazgató. A polgári leányiskolában: *Blaschek Mária*, *Jelenik Emilia*, *Mórotz Karolina* és *Simkovics Mária*. Az elemi iskolában: *Durst Győző*, *Szánik Ernő* és *Sándor Izabella*.

Az egyháztanács tagjai a tisztikaron kívül: Rendes tagok: *Bielek László*, *Csengey Gusztáv*, *Draskóczy Lajos*, *Farkas Lajos*, dr. *Flórián Károly*, *Frenyó Lajos*, *Gömöry János*, *Hartmann Albert*, † dr. *Kakúsz Béla*, *Ludmann Ottó*, *Mayer Endre*, dr. *Mikler Károly*, *Molitorisz István*, *Pálesch Árpád*, *Peskó Ödön*, dr. *Schmidt Gyula*, *Slajchó Mihály*, *Schöpflin Géza*, *Schustek Nándor*, dr. *Szlávik Mátyás*, *Szutórisz Frigyes*, *Tahy József*, dr. *Toperczer Géza*, *Thrór Gyula*, *Vogel Béla*.

Az iskolaszék világi elnöke: *Draskóczy Lajos*. Tagjai hivatalból: *Schönwiesner János*, *Klefner Gyula*, dr. *Weiszer Emil*, dr. *Wallentínyi Samu*, *Mayer Endre* theol. akad. dékán, dr. *Mikler Károly* jogakad. dékán, *Gömöry János* főgimnáziumi igazgató,

Gerhard Béla tanítóképző-intézeti igazgató, *Blaschek Mária* polg. leányiskolai igazgató, *Durst Győző* elemi iskolai igazgató. Választott tagok: *Draskóczy Lajos*, *Frenyó Lajos*, *Ludmann Ottó*, *Slajchó Mihály*, dr. *Szlávik Mátyás*, *Szutórisz Frigyes*. Az elemi iskola és polgári leányiskola tantestületének kiküldöttje: *Jelenik Emilia*.

Az adókvető-bizottság világi elnöke: dr. *Flórián Károly*. Tagjai hivatalból: *Schönwiesner János*, *Klefner Gyula*, dr. *Weiszer Emil*, *Durst Győző* jegyző. Választott tagok: *Draskóczy Lajos*, *Gömöry János*, *Kobilicz Frigyes*, *Matherny Gusztáv*, *Oberländer Károly*.

A számvizsgáló-bizottság világi elnöke: *Vogel Béla*. Hivatalból tagjai: dr. *Flórián Károly*, *Schönwiesner János*, *Klefner Gyula*, dr. *Weiszer Emil*, *Bálint János*, *Blaschek Mária*, *Durst Győző*, mint a Herfurth-alap vizsgálatához kiküldött iskolai igazgató és jegyző, s ugyanilyen minőségben: *Mórotz Karolina*. Választott tagok: *Bielek Zoltán*, *Bohrandt Lajos*, *Molitor Gusztáv*, *Pálesch Árpád*, *Peskó Ödön*, *Theisz Ármin*.

A pénzügyi bizottság világi elnöke: † dr. *Kakász Béla*, *Vogel Béla*. Hivatalból tagjai: *Klefner Gyula*, *Schönwiesner János*. Választott tagok: *Mayer Endre*, *Szutórisz Frigyes*, dr. *Toperczer Géza*.

A jogügyi bizottság világi elnöke: dr. *Obetkó Dezső*. Hivatalból tagjai: *Klefner Gyula*, dr. *Weiszer Emil*. Választott tagok: dr. *Mikler Károly*, dr. *Oszvald Tivadar*, dr. *Toperczer Géza*.

A közös temető-bizottság világi elnöke: *Mayer Endre*. Választott tagok: *Draskóczy Lajos*, *Schustek Nándor*, *Thrór Gyula*, dr. *Wallentínyi Samu* jegyző.

Az evang. gyámintézeti nőegyletbe kiküldött bizottsági tagok: *Thrór Gyula* és *Schönwiesner János*.

Az egyháztanácsban és az iskolaszékben, valamint a bizottságokban, mint egyházi társelnök, hivatalból vesz részt a lelkész.

II.

Istentiszteletek.

A) Általános tudnivalók 1917-re.

1. *Az ünnep- és vasárnap-reggeli* istentisztelet mindig *pontban 10 órakor*, a délutáni ájtatosság pontban 4 órakor kezdődik. Az istentisztelet nyelve a magyar; azonban a sátoros-ünnepek másodnapján és azon hónapok utolsó vasárnapján, melyekben főünnepek nincsenek, német nyelvű istentisztelet tartatik.

2. *Alkalmi ünnepek.* *Gyámintézeti* istentisztelet Húsvét utáni II. vasárnap, április 22-ikén. *Konfirmáció* ünnepe Áldozócsütörtök napján, május 17-ikén. *Reformáció* emlékünnepe Szentháromság utáni XXI. vasárnapon, október 28-ikán. *Az óév-esti* hálaadó istentisztelet december 31-ikén, *délután öt és fél órakor*. Végül *az újév-reggeli* istentisztelet délelőtt, a rendes időben. *A bőjti időszakban* minden csütörtökön délután 3 órakor magyar nyelvű bőjti elmélkedést, az adventi időszakban pedig ugyancsak csütörtökön délután 3 órakor írásmagyarázatot tart a lelkész.

3. *Úrvacsora.* Az Úrnak szent asztala mindaddig, míg a hívek óhaja változtatást nem kíván, ezután hatszor teríttetik meg évenként; és pedig: karácsonykor, nagypénteken, konfirmáció ünnepén, pünkösdkor és a reformáció emlékünnepe magyarul, húsvét II. ünnepén pedig német nyelven szolgáltatja ki a lelkész az úrvacsorát.

4. *Offertoriumok.* Templomi rendkívüli kegyes adakozásokat kér egyházunk áldozatkész híveitől: *az egyház javára*: Húsvét, pünkösd és karácsony első ünnepén és ó-év estéjén. *Az egyetemes nyugdíjintézet* javára: új-év napján. *Az esperességi gyámintézet* javára Húsvét utáni II. vasárnap, április 22-ikén. *A reformációi jubiláris alap* javára: a reformáció emlékünnepe. *Az egyházkerületi árvaház* javára: Szentháromság utáni XVI. vasárnapon, szeptember 23-ikán. A nagypénteki és a konfirmációi offertorium a lelkész javadalmához tartozik.

Az istentiszteletek a jelzett időben mindig pontosan kezdődnek, miért is az egyházi közgyűlés kéri az egyháztagokat, hogy az istentiszteleteken idejében megjelenni sziveskedjenek.

B) Az istentiszteletek sorrendje

az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyház templomában az 1917. évben.

Hónap	Nap	Vasár- és ünnepnapok	Offertorium	Délelőtt	Úrvacsora	Délután
Január	1	<i>Újév</i>	Offertor.	magyar	—	magyar
	6	<i>Vízkereszt</i>	—	magyar	—	deutsch
	7	Vízk. ut. I. vasárnap	—	magyar	—	magyar
	14	" " II. "	—	magyar	—	magyar
	21	" " III. "	—	magyar	—	magyar
	28	" " IV. "	—	deutsch	—	magyar
Február	4	Hetvened-vasárnap.. ..	—	magyar	—	magyar
	11	Hatvanad-vasárnap ..	—	magyar	—	deutsch
	18	Ötvened-vasárnap	—	magyar	—	magyar
	25	Bójt I. vasárnapja	—	deutsch	—	magyar
Március	1	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar
	4	Bójtí II. vasárnapja	—	magyar	—	magyar
	8	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar
	11	Bójtí III. vasárnapja	—	magyar	—	deutsch
	15	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar
	18	Bójtí IV. vasárnapja	—	magyar	—	magyar
	22	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar
	25	Bójtí V. vasárnapja	—	deutsch	—	magyar
29	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar	
Április	1	Virágvasárnap.. .. .	—	magyar	—	magyar
	5	Bójtí elmélkedés	—	—	—	magyar
	6	<i>Nagypéntek</i>	Offertor.	magyar	Úrvacsora	deutsch
	8	<i>Húsvét-vasárnap</i>	Offertor.	magyar	—	magyar
	9	<i>Húsvét-hétfő</i>	—	deutsch	Communion	magyar
	15	Húsvét ut. I. vasárnap	—	magyar	—	magyar
	22	Gyámint. istentiszt. ..	Offertor.	magyar	—	magyar
29	Húsvét utáni III. vas.	—	magyar	—	magyar	
Május	6	Húsvét utáni IV. vas.	—	magyar	—	magyar
	13	" " V. "	—	magyar	—	deutsch
	17	<i>Konfirmáció</i>	Offertor.	magyar	Úrvacsora	magyar
	20	Húsvét utáni VI. vas.	—	magyar	—	magyar
	27	<i>Pünkösd-vasárnap</i>	Offertor.	magyar	Úrvacsora	magyar
28	<i>Pünkösd-hétfő</i>	—	deutsch	—	magyar	
Június	3	Sztháromság vasárnap	—	magyar	—	magyar
	10	Szt.-h. utáni I. vas..	—	magyar	—	deutsch
	17	" " II. "	—	magyar	—	magyar
	24	" " III. "	—	deutsch	—	magyar
Július	1	Szt.-h. utáni IV. vas.	—	magyar	—	magyar
	8	" " V. "	—	magyar	—	deutsch
	15	" " VI. "	—	magyar	—	magyar
	22	" " VII. "	—	magyar	—	magyar
	29	" " VIII. "	—	deutsch	—	magyar

Hónap	Nap	Vasár- és ünnepnapok	Offertorium	Délelőtt	Úrvacsora	Délután
Aug.	5	Szt.-h. ut. IX. vas. ..	—	magyar	—	magyar
	12	" " X. " ..	—	magyar	—	deutsch
	19	" " XI. " ..	—	magyar	—	magyar
	26	" " XII. " ..	—	deutsch	—	magyar
Szept.	2	Szt.-h. ut. XIII. vas. ..	—	magyar	—	magyar
	9	" " XIV. " ..	—	magyar	—	deutsch
	16	" " XV. " ..	—	magyar	—	magyar
	23	" " XVI. " ..	Offertor.	magyar	—	magyar
	30	" " XVII. " ..	—	deutsch	—	magyar
Okt.	7	Szt.-h. ut. XVIII. vas.	—	magyar	—	magyar
	14	" " XIX. " ..	—	magyar	—	deutsch
	21	" " XX. " ..	—	magyar	—	magyar
	28	Reform. emlékűnepe	Offertor.	magyar	Úrvacsora	magyar
Nov.	4	Szt.-h. ut. XXII. vas	—	magyar	—	magyar
	11	" " XXIII. " ..	—	magyar	—	deutsch
	18	" " XXIV. " ..	—	magyar	—	magyar
	25	" " XXV. " ..	—	deutsch	—	magyar
December	2	Advent I. vasárnap ..	—	magyar	—	magyar
	6	Adventi elmélkedés ..	—	—	—	magyar
	9	Advent II. vasárnap ..	—	magyar	—	deutsch
	13	Adventi elmélkedés ..	—	—	—	magyar
	16	Advent III. vasárnap ..	—	magyar	—	magyar
	20	Adventi elmélkedés ..	—	—	—	magyar
	23	Advent IV. vasárnap	—	magyar	—	magyar
	25	<i>Karácsony I. ünnepe</i>	Offertor.	magyar	Úrvacsora	magyar
	26	<i>Karácsony II. ünnepe</i>	—	deutsch	—	magyar
	30	Karácsony ut. vas. ...	—	magyar	—	magyar
31	<i>Ó-év utolsó napján</i> ..	Offertor.	—	—	este fél 6-kor	
1918-ik év.						
Január	1	Újév	Offertor.	magyar	—	magyar
	6	Vízkereszt	—	magyar	—	deutsch
	13	Vízkereszt ut. I. vas.	—	magyar	—	magyar
	20	" " II. " ..	—	magyar	—	magyar
27	" " III. " ..	—	deutsch	—	magyar	
Február	3	Vízkereszt ut. IV. vas.	—	magyar	—	magyar
	10	" " V. " ..	—	magyar	—	deutsch
	17	" " VI. " ..	—	magyar	—	magyar
	24	" " VII. " ..	—	deutsch	—	magyar
Március	3	Vízkereszt ut. VIII. vas.	—	magyar	—	magyar
	10	" " IX. " ..	—	magyar	—	deutsch
	17	" " X. " ..	—	magyar	—	magyar
	24	" " XI. " ..	—	magyar	—	magyar
	31	" " XII. " ..	—	deutsch	—	magyar

Jegyzet. Az 1918-ik évre szóló sorrendben a Vízkereszt ünnepe után következő római számok csupán a vasárnapokat jelölik az istentisztelet nyelvével együtt. Amint a bőjti időszak bekövetkezik, a lelkész minden csütörtökön délután 3 órakor bőjti elmélkedést tart.

III.

Egyházi cselekmények.

A) Általános tudnivalók.

1. *Keresztelések* és avatások egy nappal előbb jelentendők be a lelkésznek s a lelkész által kitűzött időben rendszerint a templomban, különös kivánságra a háznál végeztetnek. Vidéki híveink vagy behozzák a megkeresztelendőt, vagy pedig a lelkészt viszik ki a funkció helyére.

2. Az *esketéseket* legalább 12 órával előbb történt bejelentés után (rendszerint a polgári kötés után), éppen úgy, mint eddig, a templomban, egyházunk szertartásai szerint végzi a lelkész. Különös kivánságra az esketés a háznál is eszközölhető. Vidékiek meghívására a lelkész a jegyesek lakóhelyére is kimegy.

Keresztelés, illetve esketés alkalmával a templom kivilágítható. A templom kivilágításáért a következő díjak fizetendők: egy csillár 10 kor., két csillár 20 kor., három csillár 30 kor., az összes lámpákért 50 kor.; fűtés díja ez idő szerint 30 kor.; kis szőnyeg használata az esketésnél 10 kor., nagy szőnyegé 20 kor.

3. A *temetési szertartást* 24 órával előbb történt bejelentés után a halottas háznál végzi a lelkész. Jó időben, vagy esetleges kényszerítő körülmények között a gyászbeszéd a sírnál is tartható. A lelkész és az énekvezér minden halottat kikísér a temetőbe; kedvezőtlen idő esetén méltányos, hogy számukra a gyászoló felek kocsit adjanak.

A temetések alkalmával kívánt egy- vagy kétszemélyű egyszerű ének, vagy több tagból álló karének *Durst Győző* énekvezérnél rendelendő meg és az *énekért járó*, az énekvezér által megállapított illeték az ő kezeihez fizetendő le.

4. A *konfirmáció*-oktatás öt hétig tart. Kezdődik ez évben április 12-ikén és végződik május hó 16-ikán, amely napon délután 3 órakor a növendékek az új iskolai épület rajztermében az egyháztagok előtt ünnepélyes nyilvános vizsgát tesznek. A beiratások a konfirmációi oktatásra az oktatás megkezdése előtt egy

héttel eszközölhetők a lelkész lakásán. Tizenkét éven alul levő gyermekek csak hallgatókul vétetnek fel, de meg nem konfirmálatnak. Nem helyben született gyermek beiratásakor a keresztleví bemutatandó. A konfirmáció ünnepélyes végrehajtása Áldozócsütörtök napján, május 17-ikén fog megtörténni, a rendes istentisztelet keretén belül.

A lelkész lakik a parochián: Fő-utca 99. sz. alatt.

B) Mult évi statisztika.

Az egyház kebelében 1916. évi január hó 1-jétől december hó 31-ikéig:

Kereszteltetett: 12 lélek; 7 fiú és 5 leány.

Konfirmáltattak: 17-en; 9 fiú és 8 leány.

Esküdt: 4 pár; 1 pár egyező, 3 pár vegyes vallású.

Meghalt: 10 egyén; 4 férfi és 6 nő. Ezek között nőtlen férfi 3, hajadon leány 2; házas férfi 1, nő 1; özvegy nő 3. A legifjabb halott egy 11 hónapos fiú; a legmagasabb életkort egy 80 éves özvegy nő érte el.

Úrvacsorával éltek: 542-en.

Tölünk kitért: 1 férfi.

C) Összehasonlítás.

1. Az 1716-ik évben:

Kereszteltetett: 51 lélek; 21 fiú és 30 leány.

Esküdt: 12 pár.

Meghalt: 18 egyén; 12 fi és 6 nő.

2. Az 1816-ik évben:

Kereszteltetett: 23 lélek; 16 fiú és 7 leány.

Esküdt: 4 pár.

Meghalt: 26 egyén; 11 fi és 15 nő.

IV.

Vallásoktatás.

1. A vallástanítást kebelbeli iskoláinkban heti 2—2 órában, az elemi I—II. vegyes osztályokban *Durst Győző* igazgató-tanító, a III—IV. fiúosztályokban *Szánik Ernő* tanító; a III—IV. leányosztályokban *Sándor Izabella* tanítónő; a polgári leányiskola I—IV. osztályaiban *Korbély Géza* esperes-lelkész, illetve helyette *Draskóczy Lajos* theol. akad. tanár végzi. Az idegen iskolák közül az állami tanítónőképző-intézet gyakorlóiskolájában heti 2 órában *Durst Győző* igazgató-tanító; a gör. kath. polgári fiúiskolában heti 4 órában dr. *Deák János*, majd *Frenyó Lajos* koll. főgimnáziumi vallástanár; az állami faipariskolában heti 1 órában dr. *Deák János*; az állami tanítónőképző-intézet I—IV. osztályában heti 8 órában *Korbély Géza* esperes-lelkész, majd helyette *Gömöry János* koll. főgimn. igazgató és *Lehoczky Eged* koll. tképzőint. tanár tanította az evangélikus növendékeket. Az iparostanoncok vallásoktatását a helybeli lelkészek egyetértő megbízásából heti 1 órában *Szánik Ernő* látja el. Az egyházközség által gondozott kebelbeli és idegen iskolákban összesen heti 26 órában végeztetik a vallástanítás.

2. Ágost. hitv. ev. vallástanuló van:

- a) A kebelbeli elemi iskolában: I. oszt. 27 (8 ref.); II. osztály 21 (5 ref.); III. oszt. 22 (5 ref.) IV. oszt. 25 (9 ref.). Összesen 95 (27 ref.).
- b) A kebelbeli polgári leányiskolában: I. oszt. 11 (2 ref.); II. oszt. 11 (2 ref.); III. oszt. 22 (1 ref.); IV. oszt. 18. Összesen 62 (5 ref.).
- c) Állami tanítónőképző-intézet gyakorlóiskolájában: I. oszt. 1; II. oszt. 2. Összesen 3.

- d) Gör. kath. polgári fiúiskolában: I. osztály —; II. osztály 1; III. oszt. —; IV. oszt. 2. Összesen 3.
- e) Állami faipariskolában: I. oszt. 3; III. oszt. 1. Összesen 4.
- f) Állami tanítónőképző-intézetben: I. oszt. 11; II. oszt. 14; III. oszt. 12; IV. oszt. 7. Összesen 44.
- g) Az iparostanonc-iskolában: I. oszt. 1; II. oszt. 3; III. oszt. 3. Összesen 7.

A vallásnevelést kedvelő iskoláinkban heti 2-2 órában, az elemi I- II. egyes osztályokban Dursz György igazgató-tanító, a III-IV. fiúosztályokban Székely Ernő tanító; a III-IV. leányosztályokban Sándor Elek tanító; a polgári leányiskola I-IV. osztályában Koröly Géza esperes-lelkész, illetve helyette Dicskőcsy Lajos theol. akad. tanár végzi. Az idegen iskolák közül az állami-tanítónőképző-intézet gyakorlóiskolájában heti 2 órában Dursz György igazgató-tanító; a gör. kath. polgári fiúiskolában heti 1 órában dr. Deák János, majd Fenyő Lajos koll. főgimnazistai vallásnevelést; az állami faipariskolában heti 1 órában Deák János; az állami tanítónőképző-intézet I-IV. osztályában heti 8 órában Koröly Géza, esperes-lelkész, majd helyette Gömöry János koll. főgimn. igazgató és Lászlóczy Gyula koll. theológus tanár tanította az evangélikus növendékeket. Az iparostanoncok vallásnevelését a helybeli lelkészek egyelőre megdélésből heti 1 órában Székely Ernő látja el. Az egyházkerület által gondozott kedvelő iskoláinkban összesen heti 20 órában végeztetik a vallásnevelést.

2. Ágost. hitv. ev. vallásnevelés van.
- a) A kedvelő elemi iskolában: I. oszt. 27 (8 ref.); II. osztály 21 (5 ref.); III. oszt. 22 (5 ref.); IV. oszt. 25 (9 ref.). Összesen 95 (27 ref.).
- b) A kedvelő polgári leányiskolában: I. oszt. 11 (2 ref.); II. oszt. 11 (2 ref.); III. oszt. 22 (1 ref.); IV. oszt. 18. Összesen 62 (5 ref.).
- c) Állami tanítónőképző-intézet gyakorlóiskolájában: I. oszt. 1; II. oszt. 2. Összesen 3.

V.

Az egyház 1916. évi története.

Isten akaratán való megnyugvással vettünk búcsút az 1915. évtől, a hívő várakozásával s az Istenben bízó ember reménységével kezdte meg egyházunk az 1916. esztendő. Reménységeink ott időztek a sóvárgott béke megvalósulásánál, mely nyugodalmat hoz édes hazánknak s vele együtt küzdő, szenvedő egyházunknak. Minél több nap mult azonban el az esztendő napjaiból, annál fájóbb szívvel kellett búcsúznunk reménységeinktől: a béke galambja csak szállt, szálldogált ide-oda, megtelepedni azonban nem tudott s nem hozta meg a várva-várt „olajág“-at. A háború nem szűnt meg. Egyházunk e nehéz időben a maga őrállóhelyét mint vigasztaló, bátorító, üzenethordozó töltötte be. A csendességben, békességes tűrésben és megnyugvásban rejlő erőre emlékeztette tagjait, figyelmeztetve az Írás szavaival: *Legyetek erősek!... „Ha nem hisztek, semmiképen meg nem maradtok!...“* (Ézs. 7., 9.)

Egyházunk együtt hordozta a nemzettel a háború nehéz keresztjét, kötözgette a sebeket, enyhíteni törekedett a mind nagyobb mérvben növekvő inséget, meggondolva az apostol figyelmeztetését: *„Egymás terhét hordozzátok és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét!”* (Gal. 6., 2.)

A háború keresztbordozása azonban még nehezebbé vált az által, hogy a lelkes vezér, a szívek vigasztalója és bátorítója, szeretett lelkészünk, Korbély Géza csak rövid időn át lehetett az elmúlt esztendőben nyájának pásztora, Isten igéjének oly ihletett ajkú hirdetője. Egyházunk minden tagja aggódó szeretettel vette körül a nagy beteget

imádságával kereste fel s könyörgött számára gyógyulást, mikor az idegenbe távozott, Gileád balzsamát keresve beteg teste, fájó lelke számára... Sokszor megsiratta őt, mikor a halállal tusakodott... A szívek néma, de annál igazabb fájdalommal vett tőle búcsút... S most, hogy elvesztette a bölcs vezért, a tanácsost, a prófétát, Isten akaratán való megnyugvásban keres vigasztalást, az ő szent igéjében erősbödést: *„Nem hagylak titeket árváknak; eljövök tihozzátok...”* (Ján. 14., 18.)

1916-ban, a nehéz megpróbáltatások idejében a következő munkát végezte az egyház:

1. Számadások. A március 5-ikén tartott egyházi közgyűlés a számvizsgáló-bizottság és az egyháztanács javaslata alapján, az Egyházi Alkotmány 273–275. §§-ai értelmében az 1915. évi egyházi és iskolai, a templomrenoválási és a Cherogerontikon segélyegyleti számadásokat jóváhagyta és a felmentvény megadásával Schönwiesner János egyházi gondnoknak, Vogel Béla templomrenoválási pénztárosnak és a Cherogerontikon kezelőjének, Durst Győzőnek, a pénztár és vagyon lelkiismeretes kezeléseért, továbbá a számvizsgáló-bizottság tagjainak s különösen buzgó elnökének, Vogel Bélának, a számvizsgálat körül kifejtett szives fáradozásukért hálás köszönetet mondott.

Ugyanez a közgyűlés kimondotta, hogy a templomrenoválási pénztárt a gondnok kezelésére bizza, mely alkalomból Vogel Béla alapkezelőnek eddigi buzgó fáradozásáért ismételtetn köszönetet mond.

2. Költségelőirányzat és egyházi adókiivetés. A március 5-ikén tartott egyházi közgyűlés az Egyházi Alkotmány 244–263. §§-ainak figyelembevételével az 1916. évi egyházi költségelőirányzatot állapította meg.

Ugyanez a közgyűlés – az Egyházi Alkotmány 263. §-a értelmében – az 1916-ik évre az egyháztagok személyes járandóságát és az állami adójuk után fizetendő 3%-os pótdadót az adókiivetőbizottság és az egyháztanács javaslata alapján végleg megállapította.

3. Korbély Géza lelkésznek háborús drágasági pótléka. A március 5-iki közgyűlésen Schönwiesner János egyházi gondnok jelentette, hogy egyházközségünk az egyház-

kerülettől — a lelkész drágasági pótlékára — 400 koronát kapott és előterjeszti az egyháztanács azon javaslatát, hogy a közgyűlés ezen 400 kor. beszámításával Korbély Géza főesperes-lelkész részére az egyházi pénztárból összesen 1000 kor. drágasági segélyt szavazzon meg. A közgyűlés az egyháztanács javaslatát egyhangulag határozattá emeli.

4. Az elemi és polgári iskolai tanerők háborús segélye. A március 5-iki közgyűlés tudomásul vette, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium Durst Győző és Szánik Ernő részére 400—400 kor. háborús segélyt, a polg. isk. tanerők részére pedig 20%-os drágasági pótléket engedélyezett; a maga részéről pedig az egyháztanács jegyzőkönyvének 4. pontja alapján Jelenik Emilia, Sándor Izabella, Szánik Ernő és Durst Győző részére menekülési segély címén 200—200 koronát, Simkovics Mária részére háborús segély címén oly összeget, mely az állam részéről számára engedélyezendő háborús segélyével együtt 400 koronát tesz ki, Sándor Izabella részére háborús segély címén 400 koronát arra az esetre, ha a minisztérium nem engedélyezne számára ilyen segélyt, végül Durst Győző részére 200 kor. igazgatói pótléket szavazott meg.

5. A templom- és iskolai ingatlanoknak az egyház-község nevére való telekkönyvezése. A március 5-iki közgyűlés, hivatkozva az egyház 1889. szept. 15. közgyűlési határozatára, továbbá az 1913. évi egyet. közgyűlés jegyzőkönyvének 17. sz. határozati pontjára, elhatározta, hogy *a)* kérvényt ad be a telekkönyvi hatósághoz, hogy a templomtelek és maga a templom a tényleges birtoklás arányában $\frac{2}{3}$ -ad részben tulajdonjogilag az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyházközség nevére telekkönyveztessék; *b)* hogy az egyházközség tulajdonát képező iskolai ingatlan tényleges birtoklás alapján kiigazítás jogcímén az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyházközség nevére telekkönyveztessék; *c)* a kérvények beadásával és jelen határozatok sürgős végrehajtásával az egyházközség ügyésze, Klefner Gyula bizatik meg.

6. A május 11-ikén tartott iskolaszéki ülés: 1. döntött a tandíjelengedések ügyében; 2. megállapította az évváró vizsgák idejét; 3. kiosztotta az ösztöndíjakat; 4. megállapította az 1916/17. tanévre vonatkozólag a magántanulók vizsgadíját.

7. A polgári iskolai kézimunkatanítónői állás betöltése. A kir. tanfelügyelő iskolalátogatása alkalmával közölte

a vallás- és közoktatásügyi miniszternek hozzá intézett leiratát, mely szerint a három év óta üresedésben levő kézimunkatanítónői állás betöltendő. Majd hivatkozva a miniszter 143,429 – 1915., VI. sz. rendeletére, jelentést kért az állás betöltése iránti intézkedésekről. A május 11-iki, illetve szeptember 30-iki iskolaszéki ülés, tekintettel arra, hogy itt lényegileg egy új állás szervezéséről van szó, mivel Várkony Szerén állása elemi és polgári iskolai kombinált tanszék volt, továbbá arra, hogy az állásra 1914. szept. 1-jére hirdetett pályázat eredménytelen maradt, úgy határozott, hogy az átszervezést megfontolás tárgyává teszi s főleg a lelkész távolléte miatt az állásra egyelőre pályázatot nem hirdet, hanem azt csak a háború után fogja betölteni.

8. Sándor Izabella elemi iskolai tanítónő fizetési államsegélyének kérelmezése. A május 14-iki iskolaszéki ülés javaslata alapján az egyház ismételten megújította abbéli kérelmét, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Sándor Izabella tanítónő számára, négyévi működésére való tekintetből 200 kor. államsegélyt adni sziveskedjék. A kérvényre az 1916. év folyamán válasz nem érkezett.

9. Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök üdvözlése. A május 18-ikán tartott egyháztanács örömmel értesülve arról, hogy a budai egyházközség május 28-ikán ünnepli Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök lelkészi 50-éves jubileumát, elhatározta, hogy az illusztris főpásztort úgyis mint városunk szülöttjét s iskoláink volt tanítványát szívből üdvözli s megbízta az elnökséget, hogy az egyháznak az ünnepélyen való képviseltetéséről gondoskodjék. A budai egyházközség örömmünnepen dr. Deák János h. lelkész tolmácsolta egyházunk szives üdvözlét s jókívánatait.

10. A július 11-ikén Eperjesen tartott egyházmegyei közgyűlésen egyházunkat hivatalból Bánó Aladár egyházi felügyelő, Korbély Géza esperes-lelkész, szavazati joggal Oberländer Károly és dr. Obetkó Dezső, tanácskozási joggal pedig dr. Szlávik Mátyás, Csengey Gusztáv, dr. Deák János, Frenyó Lajos, Kapi Gyula, Lehoczky Egyed, Raab János és Szánik Ernő egyháztagok képviselték.

11. Az augusztus 23-ikán Kassán tartott egyházkerületi közgyűlésen egyházunk tagjai közül jelen voltak hivatalból: Korbély Géza esperes-lelkész, Mayer Endre theol. akad. dékán, dr. Mikler Károly jogakd. dékán, Gerhard Béla tanítóképző-

intézeti igazgató, Gömörly János főgimn. igazgató, szavazati joggal dr. Bánó Dezső, Draskóczy Lajos, dr. Obetkó Dezső, tanácskozási joggal Lehoczky Egyed, dr. Maléter István, Szutórisz Frigyes és dr. Wallentínyi Samu.

11. Templomi hangverseny. Az egyháztanács még 1915. december 17-iki ülésén készséggel engedélyt adott ahhoz, hogy a helybeli koll. tanítóképző-intézet, az állami tanítónőképző-intézet növendékei és egyes művészek közreműködésével a hadsegélyzés céljaira templomi hangversenyt rendezhessen templomunkban. A hangverseny január 24-ikén folyt le s 858 korona tiszta jövedelmet eredményezett.

12. Egyházunk javaslata Eperjesen létesítendő külön haditemető ügyében le van közölve az 1915. évi Évkönyv 24–25. lapjain. A javaslatra adott válaszból, melyet Faragó József kir. tanácsos, városunk polgármestere a lelkészi hivatalhoz intézett, elegendő a következő részletet ideiktatni: „Örömmel ragadom meg azt a szép gondolatot, amelyet az egyházközség átiratában felvetni kegyes volt s kijelentem, hogy én az elhunyt hősök szétszórt nyugvóhelyét csak ideiglenesnek kívánom tekinteni s az a tervem, hogy egy különálló, ú. n. *Hősök temetőjét* létesítsek, s ott helyeznének azután a most különböző temetőkben levő hősöket örök nyugovóra. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartom még megemlíteni, hogy az eperjesi *Hősök emlékéit*, amelyre a gyűjtés most folyik, én nem a temetőben, hanem a Fő-utca vagy Jókai-tér erre legalkalmasabbnak találandó helyén óhajtanám felállítani.“

13. Korbély Géza lelkész szabadságoltatása. A szept. 29-ikén tartott presbyteri, illetve az okt. 8-iki egyházi közgyűlés tárgyalta szeretett lelkészének szabadságoltatási kérvényét, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

„Nagyságos és Nagytiszteletű Egyházközség! A krisztusi szeretetnek híveim szívéből a közelmúltban felém irányult fenséges megnyilatkozására gondolva, hálás és meghatott lélekkel mondok köszönetet azért a véghetetlen jóindulatért, elnéző türelméért és nemeslelkű áldozatért, amellyel a nagyságos és nagytiszteletű egyházközség tagjai betegségemben testvéries velem együttérzéssel sorsomat enyhíteni, mulasztásomat elnézni és a gyógyítás költségeiben nagylelkű pártfogók páratlan áldozatkészségével anyagilag is segíteni kegyeskedtek. Isten áldása nyugodjék a beteg lelkészüket vigasztaló szíveken! Áhítattal kértem

és sóvárogva vártam Istentől az időt, hogy a nagyfokú kimerülés után testi és lelki egészségemet visszanyerve, szolgálataimmal tehessek bizonyosságot hálás érzéseimről. Elborult lélekkel kell vallomást tennem, hogy még mindig a várakozás idejében élek. A testbe visszatérő új étellel nem tartott lépést a lelki megerősödés, sőt a korán megkezdett munkálkodás közben a betegséggel járó ideges lelki izgatottság még fokozódott, úgy hogy a megvizsgálásra felkért orvosok tanácsára pihenni és ha lehetséges, valamely fürdőtelepen erősödést és gyógyulást keresni vagyok kénytelen. E szomorú egészségi állapot szabadságidő kérésére kényszerít. Tisztelettel kérem a nagyságos és nagytiszteletű egyházközséget, újítsák meg irántam való, általam soha meg nem hálálható jóindulatukat és kegyeskedjenek részemre egészségem és munkaképességem visszaszerzésére szabadságidőt engedélyezni. Távollétem és munkában való akadályoztatásom idejére tisztelettel kérem, méltóztassék az egyházközségnek nagytiszteletű dr. Deák János theol. akadémiai tanár, felavatott lelkész urat, az egyház érdekében eddig is kifejtett buzgó és odaadó szolgálatainak hálás elismerése mellett, helyettes-lelkészi jelleggel az egyház gondozására és a munkatársakkal együtt a lelkészi teendők ellátására felkérni. Tisztelettel kérem továbbá, hogy az egyházközség azokat az önzetlen és hűséges barátokat és munkatársakat, akik a hitoktatói teendőkben helyettesítésemre az egyház iráni szeretetből vállalkozni hajlandók, kérje fel erre a szolgálatra és fogadja velem együtt elismerő, hálás köszönettel egyházas közreműködésüket. Isten segítségével igyekezni fogok mielőbb újra beállani a szolgálatba és addig is és azután is minden napon imádságos lélekkel kérek áldást az egyházközség nemeslelkű tagjainak életére. Kiváló tisztelettel és hálás szeretettel vagyok a nagyságos és nagytiszteletű egyházközségnek, Eperjes, 1916. szeptember 27-ikén, alázatos szolgálója: *Korbély Géza* s. k., ev. lelkész."

A közgyűlés őszinte sajnálattal, benső fájdalommal vett tudomást szeretett lelkészének betegségéről s amikor részére a kért szabadságot készséggel megadta, buzgó fohászbán kérte az Egek Urát: gyógyítsa meg mielőbb szeretett lelkipásztorunkat, hogy mielőbb teljesen felgyógyulva visszatérhessen közénk, a mi szerető körünkbe.

Ezzel kapcsolatban ugyanezen közgyűlés kimondotta, hogy:

a) helyettes lelkésznek felkéri dr. Deák János theol. akad. tanárt s őt mindazokkal a jogokkal felruházza, amelyek a rendes

lelkészt megilletik. Jelen határozatát jóváhagyás végett felterjeszti a püspök úrhoz;

b) felkéri a közgyűlés Gömör János koll. főgimn. igazgatót és Lehoczky Egyed tanítóképző-intézeti tanárt, hogy az állami tanítónőképző-intézetben, Draskóczy Lajos theol. akad. tanárt, hogy a polgári leányiskolában tanítsák a vallást, mely határozatáról értesíti az állami tanítónőképző-intézet és az ev. polgári leányiskola igazgatóját;

c) kimondotta végül a közgyűlés azt is, hogy szabadságolt lelkésze részére eddigi fizetését továbbra is érintetlenül kiutalja s az egyháztanács javaslatára gyógykezelési segély címén neki az egyház pénztárából 1500 koronát utal ki.

14. Draskóczy Lajos iskolaszéki elnökké választása.

Ugyancsak az október 8-iki közgyűlésen jelentette az egyházfelügyelő, hogy az egyháztanács felkérte Draskóczy Lajos helyettes iskolaszéki elnököt, hogy az iskolai ügyeket, mint a háború tartamára megválasztott iskolaszéki elnök teljes hatáskörrel vezetni sziveskedjék. A közgyűlés Draskóczy Lajost tisztségében melegen üdvözli s működésére Isten áldását kéri.

15. A polgári és elemi iskola igazgatásának különválasztása. A szeptember 30-iki iskolaszéki ülés, hivatkozással a püspök úr által 3059–1916. sz. alatt megküldött 43,468–1916., VI/a. számú miniszteri leiratra, melyben a miniszter kifejezi, hogy sem a polgári iskola tanítási eredménye, sem az igazgató személye kifogás alá nem esik, de hivatkozással az 1868:XXXVIII. t.-c. 103. §-ára, kéri, hogy a polgári iskola polgári iskolai képesítésű igazgató vezetése alá helyeztessék, — az elemi nép- és polgári leányiskolát igazgatásilag különválasztotta s a polgári leányiskolánál Blaschek Máriát, az elemi iskolánál pedig Durst Győzöt választotta meg a következő hat évre igazgatónak.

16. Blaschek Mária polgári leányiskolai, Durst Győző elemi iskolai igazgatóvá választatik. Az október 8-iki közgyűlésen jelentette be az iskolaszéki elnök, hogy a szeptember 30-iki iskolaszék a következő hat iskolai évre a polgári leányiskolánál Blaschek Máriát, az elemi iskolánál Durst Győzöt választotta meg igazgatónak. A közgyűlés az iskolaszék intézkedését helyeslően tudomásul vette s a választást jóváhagyva, mindkét igazgatót szívélyesen üdvözölte állásában.

17. Polgári iskolai Rendtartási Szabályrendelet. Az október 8-iki közgyűlésen mutatta be Draskóczy Lajos iskola-

széki elnök az általa készített s az iskolaszék által szept. 30-ikán elfogadott új polgári iskolai Rendtartási Szabályrendeletet, melyet a közgyűlés is elfogadott s jóváhagyás végett a felettes egyházi hatósághoz felterjesztett.

18. Simkovics Mária személyi pótléka. Az október 8-iki közgyűlés, Draskóczy Lajos indítványára, Simkovics Mária polgári iskolai tanítónő részére, szept. 1-jéig visszamenőleg, megszavazta a 2000 kor. fizetéshez szükséges 200 kor. összeget addig is, míg az erre vonatkozó államsegély kiutaltatik.

19. A november 8-ik s következő napjaiban Budapestén tartott egyetemes gyűlésen egyházunk köréből résztvettek hivatalból: Mayer Endre theol. akad. dékán, dr. Mikler Károly jogakad. dékán, dr. Maléter István koll. igazgató és dr. Öbetskö Dezső.

20. A polgári és elemi iskolai igazgató tiszteletdíja. A november 20-iki iskolaszéki ülés a polgári iskolai igazgató tiszteletdíját 200, az elemi iskolai igazgatóét 100 koronában állapította meg.

21. A november 20-ikán tartott iskolaszéki ülés a polg. iskolai növendékek tandíjelengedésében határozott.

22. Egyházunk részvéte a nemzeti gyászban. A nov. 23-iki presbyteri ülés jegyzőkönyvében is kifejezésre juttatta azt az őszintén érzett mély fájdalmat, melyet egyházunk Őfelsége I. Ferenc József koronás királyunk elhúnyta felett érez s a nagy király emlékét hálás kegyelettel örökítette meg. Azonkívül a temetés napján, november 30-ikán gyászistentiszteletet tartottunk az egyházi, polgári, katonai, közigazgatási hatóságok és testületek meghívása mellett, mely alkalomra Csengey Gusztáv egyháztanácsos gyönyörű szép gyászéneket írt. Az istentiszteleten a gyászbeszédet dr. Deák János h. lelkész tartotta.

23. A Lang Klementina-féle segély kiosztása. A dec. 23-ikán tartott presbyterium — megállapítva, hogy a pályázat az EPERJESI LAPOKban közzététetett — az alapítvány kamataiból Wiegner Berta, Breuer Berta és Müller Berta részére egyenként 120 — 120 kor., Burró Gusztávné részére pedig 50 kor. segélyt szavazott meg.

24. Szlávik Margit polgári iskolai kiségitő tanítónő. A december 23-ikán tartott iskolaszéki ülés, a polgári iskolai tantestület javaslata alapján, Szlávik Margit okl. elemi iskolai tanítónőt polgári iskolai kiségitő tanítónővé választotta.

25. A polgári és elemi iskolai tanerők háborús segélye. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 134,393. sz. alatti rendeletével a polgári iskolánál Blaschek Mária részére 700 kor., Jelenik Emilia részére 770 kor., Mórotz Lina részére 840 kor., Simkovics Mária részére 600 kor., az elemi iskolánál 147,406. sz. alatti rendeletével Durst Győző, Sándor Izabella és Szánik Ernő részére 600–600 kor. háborús segélyt engedélyezett.

26. Simkovics Mária polgári leányiskolai segéd-tanítónői állásának rendes tanítónői állássá való átszervezése. Már az 1915. évi május 17-iki iskolaszéki ülés elhatározta, hogy az említett állásnak rendessé váló átszervezése ügyében kérvényt ad be a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz; a kérvény be is adatott, de arra elutasító válasz érkezett. (L. 1915. Évk. 22. 1.) Egyházunk azonban újabb fölterjesztéssel élt ez ügyben s Draskóczy Lajos iskolaszéki elnök önfeláldozó, fáradtságot nem ismerő utánjárásának végre is meglelt az az eredménye, hogy az oly hön óhajtott átszervezés meg is történhetett. A december 24-iki közgyűlés jóleső örömmel vett tudomást a vallás- és közoktatásügyi miniszter 135,279–1916., VI/a. számú leiratáról, melyben hozzájárul ahhoz, hogy polgári leányiskolánk segéd-tanítónői állása rendes állássá átszerveztessék és ezen állásra Simkovics Mária megválasztassék s e célra 1917. január 1-jétől újabb 400 kor. fizetéskiegészítő államsegélyt engedélyez azon feltétel mellett, hogy az iskolafentartó egyházközség az említett időponttól kezdve szabályszerű lakpénzt (720 kor.) és korpótlékot is díjlevélileg biztosít.

A közgyűlés a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát hálás köszönettel fogadva, az iskolaszék és egyháztanács egybehangzó javaslata alapján a 9083–1911. sz. a. vkm. engedély értelmében szervezett és Simkovics Mária által betöltött segéd-tanítónői állást a 135,279–1916., VI. sz. a. vkm. leirat alapján rendes tanítónői állássá átszervezte s az ily módon rendessé átszervezett tanszékre egyhangulag Simkovics Mária, eddig is sikeresen működő tanítónőt választotta meg.

Ugyanez a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki báró Ghillány Imre v. b. t. t., földművelésügyi miniszter s országgyűlési képviselő úrral, úgyszintén Geduly Henrik egyházkerületünk szeretett főpásztorával szemben, iskolánk fejlesztése érdekében tanúsított nagybecsű támogatásukért, azzal a kéréssel, hogy iskolánkat

megbecsülhetetlen pártfogásukban a jövőben is részesíteni kegyeskedjenek.

Ugyancsak őszinte háláját és köszönetét tolmácsolta a közgyűlés Draskóczy Lajos iskolaszéki elnökkel szemben, aki meleg ügyszeretettől indítatva szives volt az egyház kérvényét megújítani és annak kedvező elintézését oly sikeresen előmozdítani.

27. Özv. Jármay Béláné hagyománya. A december 23-iki presbyteri ülés, illetve 24-iki közgyűlés igaz hálával értesült arról, hogy néhai özv. Jármay Béláné végrendeletileg a polgári leányiskola javára 3 darab Eperjesi Bankegyleti ötöd részvényt, az egyház szabad rendelkezésére egy darab Magyar Leszámítoló- és Pénzváltóbanki 400 K. névértékű részvényt és az Ev. Nőegyletnek 1400 koronát hagyományozott. A közgyűlés elhatározta, hogy hálás szívvel és igaz kegyelettel örökíti meg a megboldogult vallásos lelkületű s áldozatkész úrnő áldott emlékét.

28. Gyűjtés az egyházi pénztár javára. Az október 8-iki közgyűlés határozata értelmében az egyháztagok körében gyűjtést indítottunk az egyházi pénztár javára, annak az 1500 koronának fedezésére, melyet ugyanaz a közgyűlés Korbély Géza lelkész számára gyógykezelési segély címén megszavazott. A december 24-ikén tartott közgyűlés — amikor örömmel vette tudomásul h. lelkész jelentését, hogy az eszközölt gyűjtés 407 koronát eredményezett (lásd az adományok című rovatot) — hálás köszönetet szavazott úgy az áldozatkész adakozóknak, valamint Csengey Gusztávné, Klobusitzky Béláné, özv. Menesdorfer Bertalanné, Mayer Endréné, özv. dr. Sarudy Vilmosné és Schönwiesner Jánosné úrnőknek s dr. Deák János és Gömör János uraknak, akik a gyűjtés körül fáradozni szivesek voltak.

29. Ünnepi istentisztelet a koronázás napján. A december 24-ikén tartott közgyűlés örömmel iktatta jegyzőkönyvébe, hogy Ófelsége IV. Károly királyunk december 30-ikán fog az ország fő- és székvárosában megkoronáztatni s elhatározta, hogy a közörömben való részvétele jeléül az egyház hivatalos épületeit fellobogozza s a koronázás napján a polgári, egyházi s katonai hatóságok meghívása mellett ünnepélyes istentiszteletet tart. A határozat értelmében dec. 30-ikán d. e. 10 órakor templomunkban istentisztelet volt, amikor Lehoczky Egyed tanítóképző-intézeti tanár mondott szép, alkalmi hazafias beszédet.

30. Egyházunk gyásza. A december 28-iki presbyteri ülés mély megilletődéssel és fájdalmas részvétellel értesült a gyász-

hírről, hogy egyházunk osztatlan tisztelettel és szeretettel körülvelt lelkésze, Korbély Géza Miskolcson, december 27-ikén d. u. 3 óraker az Úrban csendesesen elhunyt. Elhatározta, hogy a megboldogult méltó eltemetetéséről egyházközségünk óhajt gondoskodni, evégből külön gyászjelentést ad ki, melyet a Tiszakerületben minden egyházközségnek és iskolának, a többi egyházkerületben minden esperességnek meg fog küldeni, a temetésen magát képviselteti s a ravatalon koszorúját helyezi el.

31. Belmissziói munkásság. A belmissziói munkát az egyházközségben a lelkész, a segédlelkészek, az evangélikus gyámintézeti nőegylet, a theológiai belmissziói egyesület, a diakonisszák és az egyházközség végzi.

1. A lelkész a bőjti időszakban minden csütörtökön bőjti elmélkedésre gyűjti össze a templomban a híveket; a segédlelkészekkel a diakonisszák lakásán hetenként egyszer bibliai órát tart; vezeti a nagysárosi fiókegyházban havonként egyszer tartani szokott istentiszteleteket. A hadbavonult katonáknak, annyiszor amennyiszor jelentkezők voltak, úrvacsorát osztott, a sebesült katonáknak a kórházban dr. Deák Jánossal istentiszteleteket tartott és azok között és a dr. Deák János vezetése alatt álló „Eperjesi Katona-Otthon“ látogatói között imádságos füzeteket, vallásos olvasmányokat és újtestámentomokat osztogatott szét.

2. Az evangélikus gyámintézeti nőegylet fenntartja a diakonissza-intézményt és a Szegényekházát, gyakorolja a szegények között az irgalmas szamaritánusi szeretet munkáját.

3. A theológiai belmisszió-egyesület segédkezik a vasárnap délutáni és a nagysárosi istentisztelet végzésében és vallásos estélyeket rendez.

4. A diakonisszák gondozzák a gyülekezet szegényeit, ápolással segédkeznek a betegek gyógyításában, erősítik az egyházközség tagjai között az együvértartozás érzését.

5. Az egyházközség gyámolítja az egyházi sajtót, tagja a Protestáns irodalmi társulatnak és a Luther-társaságnak és a lelkészi könyvtár részére járattja az evangélikus folyóiratokat.

6. Igen életrevaló intézménynek bizonyult a lelkész támogatásával dr. Deák János által létesített és az ő vezetése alatt álló és a Kollégium épületében elhelyezett „Eperjesi Katona-Otthon“, amely 1915. február 28-ikán megkezdett működését folytatva, ez év folyamán is állandóan nyitva állott, hogy nemes szórakozást és lelki üdülést nyújtson nagyszámú látogatóinak.

32. Ifjúság lelki gondozása. Az ifjúság lelki gondozását a lelkész, a segédlelkészek, a tantestületek és a főgimnáziumi és tanítóképző-intézeti vallástanár végzik.

1. A lelkész a tanév elején és végén, továbbá március 15-ikén, október 6-ikán és a reformáció emléknapján ifjúsági istentiszteletet tart és a Kollégium konfirmált ifjúságának úrvacsorát oszt.

2. Dr. Deák János az állami faipariskola evangélikus tanulóinak valláserkölcsei nevelésében és jellemképzésében buzgólkodott.

3. A polgári leányiskolában a „Magyar Leányok Köre“, a főgimnáziumban pedig a „Thököly Imre-kör“ terjeszti az egyházas és hazafias szellemet és ápolja az árvaház és gyámintézet támogatásával az áldozatkészséget.

4. A főgimnázium vallástanára adventben és böjtbén vallásos estélyt rendez s a gör. kath. polg. fiúiskolába járó evang. tanulók vallástanítását végezte.

33. Halottaink. Amikor itthon a hazai földben, de a távol idegenben is mind nagyobb lett ama sirok száma, melyek házánkért küzdő s elvérzett hőseinket takarják, megfogyatkozott itthonmaradt egyháztagjaink száma is s mink ismételtén meg-megjelentünk a cipruslombok árnyékában, hogy elbúcsúztassuk a földi hazából távozókat, s megvigasztaljuk a megszorodott szívű gyászolókat. Legelsőnek Rumann Gyulát szólította el körünkben az élet és halál szabados Ura, aki még dolgos életének alig kezdetén állott; a hívő lélek bizodalmaival húnyta le szemeit özv. Tomasek Jánosné; csüggedő, aggódó családját az özvegyek és árvák atyjára bízva szállott sírba Toman József; szép remények hajnalcsillaga hullott le a szerető édesanya egéről, midőn Bárdos Zoltán lelke tért meg a Mindenhatóhoz; a szorgos munkáskezek száma lett kevesebb, hogy Szereday Valéria nincs többé; szerető hitvest és gyermekeket szomorított meg korai elköltözésével dr. Körtvélyessy Dezsőné; az élet megfáradott vándorát sirattuk meg özv. Szemetkay Lajosnéban; megkettőzte a csak nemrég özvegyé vált édesanyának gyászát s bánatát a kicsi Toman József; hosszú özvegyi évek csendes bánata kísérte az Örökkévaló elé az egyházas szeretetmunkában gazdag özv. Jármay Bélánét; Schönhoffer Frida koporsójánál is a gyorsan tovatűnő életre gondoltunk, hogy: „Mi csak tegnapiak vagyunk; ... a mi napjaink csak árnyék a földön.“ (Jób 8., 9.)

Minden koporsó, minden temetés figyelmeztetés volt Krisztus nyájának: „Nincsen itt maradandó városunk, hanem jövendőket keresünk“, de épp ezért egyúttal buzdítás is arra, hogy a Krisztus útjain járjunk szüntelen. Így „ha a mi külső emberünk meg is romol, a belső mindazáltal napról-napra megújul“, „mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók“ (II. Kor. 4., 16. 18. v.). S akkor nem állunk csüggedetten a koporsók mellett sem, mint akiknek reményük nincsen. A fájdalom elviselésére erőt ad a hit, hogy „semmi, még a halál sem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban“ (Róm. 8., 39.).

34. Komoly idők intő szava. „*Engem keressetek, és éltek!*“ (Ám. 5., 4.) Ezt az üzenetet küldte a történetet alkotó Isten Izráel népe számára, ez az intő szava van a mi gondviselő Istenünknek a mi számunkra is. Kérdezzük, hogy mivel biztosítjuk lelkünk harmóniáját? — a felelet: „*Engem keressetek!...*“ Kérdezzük, hogy mikor nyugszik biztos alapon családi boldogságunk; mikor lesz újra erős evangélikus anyaszentegyházunk; mikor dacolhat minden vésszel, viharral édes magyar hazánk? — a felelet mindig ugyanaz: „Engem keressetek, és éltek!“ De ugyanezt a feleletet kapjuk akkor is, ha azt kérdezzük: mikor lesz kevesebb nyomor, kevesebb bekötözetlen seb, kevesebb éhez, kevesebb szenvedő, — „*Engem keressetek!...*“ Minden, de minden ezt hirdeti e *komoly időkben* is, sőt ma, — mikor e nagy világégés közepette jön el hozzánk a reformáció 400-éves fordulója --, komolyabban hangzik e felhívás, mint valaha. „*Krisztus az Út, az igazság és az élet*“ (Ján. 14., 6.). Keressük azért *Őt* s vele az *Istent!* Így küzdjük végig a megpróbáltatások nehéz idejét s így készülünk a nagy évfordulónak méltó megünneplésére s a jövendő nagy feladatainak megoldására! Akkor jövünk nem lehet bizonytalan.

Ha *Őt* keressük, akkor *élünk!*

Eperjes, 1917. március havában.

Dr. Deák János,

h. lelkész.

„Katonanóta“; Révfy – Molnár: „Szól a trombita“. Énekelte Balpataky Magda polg. isk. t., zongorán kísérte Hoffmann Olga tanárnő. 7. Várady – Heidelberg-Hetvényi: „Imádkozik a király“. Szavalta Peskó Lenke polg. isk. tan., zongorán kísérte Hoffmann Olga tanárnő. 8. Tordai Grail Erzs: „Hungária leányai a hazáért“. Allegorikus kép a világháború keretében. Személyek: Hungária Flórián Kató, első magyar leány Balpataky Magda, a második Halbsch Erzs, a harmadik Durst Olga, a negyedik Divald Anna, az ötödik Sztehlo Magda, a hatodik Draskóczy Virginia, pestvidéki öregebb asszony Fleischmann Olga, alföldi asszony Szojka Ágnes, szegedi asszony Neumann Böske, nyírségi asszony Ladomérszky Márta polg. iskolai tanulók, fiai Sztehlo János, Mikulik Lajos és Gömöri János elemi iskolai tanulók, tiszántúli asszony, Andrejcsák Anna, kisleányai Hammer Piroska polg. isk. tanuló Karsay Erzs elemi iskolai tanuló, debreceni civisasszony Steiner Aranka, csángó leány Vincze Mariska, matyó leány Vadász Ilona, csetneki leány Tauth Böske, kalotaszegi leány Zathureczky Erzs, székely leány Zimmermann Ilona, erdélyi szász leány Reichmann Piroska, szepesi szász leány Kovály Erzs, sváb asszony Czigelbrier Hajnalka, oláh leány Weisz Aranka, tót leány Oberländer Böske, rutén asszony Kendrovsky Ilona, cigány leányok Schwarz Piroska és Strausz Erzsébet, horvát leány Reichart Ella, bosnyák leány Grünstein Aranka, egy városi szegény asszony Mizsicskó Olga polg. iskolai tanulók, kislánya Balogh Béla, kisleánya Havas Mariska el. isk. tanulók, modern úri nő Sándor Magda, vöröskeresztes ápolónő Oszvald Klári, úri magyar asszony Guttmann Sári polg. isk. tanulók, cserkészfia Gönczy László el. isk. tanuló, iskolás leánya Volosznovits Etelka polgári iskolai tanuló.

A műsor utolsó pontja keretében felbokrétáztatott egy, a polgári iskolai növendékek által himzett magyar nemzeti zászló. Ezen selyemzászlót a növendékek a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezrednek ajánlották fel oly célzattal, hogy azt a legközelebbi harcba vonuló menetszázad magával vigye. Megható volt a jelenet, mikor a darab végén az ezred kiküldötte az egyik magyar leánytól átvette a zászlót, melyet azután megfelelő kísérő-levéllel az ezredparancsnokságnak Ungvárra átküldtünk.

A kiadások levonása után 974 kor. 06 fillér tiszta bevétel mutatkozott, mely összeget a következőleg osztottuk ki: Tanítói árvák javára a NÉPTANÍTÓK LAPJA útján 100 kor., a vak katonák részére az AZ EST útján 143 kor., a sárosvármegyei hadiárvák és

vak katonák részére az eperjesi m. kir. adóhivatal útján 200 kor. és Eperjes sz. kir. város hadiárvái és vak katonái javára a városi pénztár útján 530 korona 06 fillér.

Az ünnepély alkalmából befolyt felülfizetéseket az EPERJESI LAPOK-ban közöltük. Fogadják a nemesszívű adakozók ezúttal is hálás köszönetünket! Hálás köszönettel tartozik a tantestület *Pálesch Árpád* úrnak, aki szives volt a belépőjegyek előzetes elárú-sítását elvállalni, a kollégiumi igazgatóságnak a Kollégium dísz-termének szives átengedéseért, a Széchenyi-kör titkárának egy zongora és a szükséges székek kikölcsönzéseért és *Divald Lajos* úrnak, aki az előadáshoz szükséges állványokat rendelkezésünkre bocsátotta.

Ideiktatom a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak elismerő leiratát és a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred pótzászlóalj-parancsnokságának köszönő-átiratát: „Az eperjesi ág. hitv. ev. polgári leányiskola tekintetes igazgatóságának, Eperjes. Sárosvár-megye kir. tanfelügyelőjének f. évi május hó 19-ikén 1670. sz. alatt kelt jelentéséből örömmel értesültem az eperjesi ág. hitv. ev. polgári leányiskola növendékeinek azon honleányi lelkes buzgalmáról, hogy az eperjesi 67. gyalogezred harcba induló menetszázada részére nemzeti selyem-zászlót hímzett és azt a vak katonák és hadiárvák javára rendezett hazafias ünnepély keretében nyújtotta át a katonai parancsnokság kiküldöttjének, amely ünnepély 973 korona tiszta bevételt eredményezett. Nagy örömömre szolgál, midőn a tek. igazgatóságnak és az intézet tanári-karának, valamint az intézet növendékeinek hazafias buzgóságukért és áldozatkészségükért őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom. Budapest, 1916. évi június 8. A miniszter helyett: *Ilosvay* s. k., államtitkár.“

„Az eperjesi ág. hitv. ev. polgári leányiskola tek. igazgatóságának, Eperjes. Van szerencsém a folyó évi május hó 16-ikán kelt nagybecsű átiratával felajánlott s ide beérkezett zászlóért a pótzászlóalj nevében mély köszönetemet nyilvánítani. A hazafias leánysereg által készített zászlót a legközelebbi menetzászlóalj magával viszi a harctérre azon hő kívánság kíséretében, hogy ez a zászló végleges győzelemre segítse derék harcosainkat. Ungvár, 1916. évi június 9. Kiváló tisztelettel *Humenyánszky* s. k., ezredes.“

A nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 30,000 – 1916. sz. rendelete alapján a Kárpátok jelentőségének méltatására ifjúsági

ünnepélyt tartottunk. Az ünnepélyt a helybeli ev. főgimnáziummal és a tanítóképző-intézettel, az állami tanítónőképző-intézettel és a gör. kath. tanítóképző-intézettel közösen rendeztük május hó 1-jén délelőtt 11 órakor a városi Vigadó dísztermében. Az ünnepélyen a mi iskolánk részéről *Flórián Kató* polgári iskolai III. osztályú növendék szerepelt sikerült szavalattal. Az ünnepély bevétele 303 korona 60 fillér volt, mely összeget az igazgató a fentnevezett intézetek nevében is az elpusztult kárpáti falvak javára a központnak beküldött.

A IV. hadikölcsönre növendékeink és a tantestület tagjai 7700 koronát jegyeztek.

A polgári iskolai növendékek a katonák részére 20 kg. súlyú pamutból harisnyát kötöttek.

A szederlevél gyűjtése 6:50 kg.-ot eredményezett; a központba küldtük.

Szeretefalva felépítésére gyűjtöttünk 25 kor.-t, mely összeget az intézeti Magyar Lányok Köre 25 koronányi adományával együtt a kassai m. kir. állami felsőbb leányiskolának beküldtük.

A polgári iskolai növendékek feldíszítették az ev. temetőben lévő katonai sírokat. A sírhelyek feltöltésére 72 koronát költöttünk és azok fenntartását a jövőre nézve is elvállalta a polgári leányiskola.

A bolgár Vöröskereszt-egylet segélyezésére növendékeink 250 darab képes levelezőlapot vettek 50 kor. értékben és több 100 darab használt hadsegélyző postabélyeget gyűjtöttek, melyeket szintén a központnak küldtünk be.

Az évvégi bizonyítványokra 85 kor. 90 fill. árú hadibélyeget rendeltünk.

Végre közel 400 kötet könyvet és folyóiratot gyűjtöttek a növendékek a harctéren küzdő katonák részére.

A Vasárnapi Könyvet 45 polg. isk. növendék hozatta.

3. A növendékek erkölcsi magaviselete. Magaviselet tekintetében a lefolyt tanévben sem az elemi, sem a polg. isk. növendékeink ellen komolyabb kifogás nem volt és a tantestület a vallásos és erkölcsös nevelésre nagy gondot fordított. Növendékeink tanítók vezetésével mellett szorgalmasan látogatták az istentiszteleteket és az ev. theol. akad. Belmissiói Egyesülete által rendezett vallásos-estélyeken is többször résztvettek. Egy ilyen alkalommal *Oszwald Klára* polg. isk. III. oszt. növendékünk szavalattal szerepelt. Az ev. tanítóképző-intézet által január 24-ikén

rendezett templomi hangversenyen polg. leányisk. növendékeink két vegyeskarban énekeltek; az éneket Hoffmann Olga polg. isk. óraadó tanítónő tanította be.

4. Növendékeink egészségi állapota. Az elemi iskola I. és II. osztályában sok mulasztás volt, mely körülmény a rendszer tanításra igen zavarólag hatott. A polgári iskolában betegség miatt kevés mulasztás fordult elő, azonban egyik kedves növendékünk, *Páhmer Róza* III. oszt. tanuló, a szülő, a tantestület és a tanulótársak igaz bánatára január hó 12-ikén hosszas szenvedés után meghalt. Osztálytársai virágot helyeztek ravatalára és a temetésén az igazgató és az osztályfőnök képviselték az iskolát. Nyugodjék békében!

5. Jótékonyág gyakorlása. A fentebb felsorolt, katonai célokat szolgáló adományokon kívül gyűjtöttek a növendékek az ev. Egyet. Gyámintézet javára 30 kor.-t, a rozsnyói Árvaházra 30 kor.-t, az izr. népkonyha javára 10 kor.-t és az ev. Szeretetház javára 25 kor.-t.

6. Iskolai ünnepélyek. A kárpáti-napon és a háborús délutánon kívül iskolai ünnepélyt tartottunk március 15-ikén, amely alkalommal az emlék-, illetve ünnepi beszédet az igazgató tartotta meg. Az ünnepélyen az iskolaszéki elnökség is résztvett.

7. Gyakorlati ismeretszerzés. Az elméleti tanítás könnyebb megértése céljából polg. leányiskolai növendékeink megtekintették a helybeli ev. főgimnázium természetrajzi múzeumát, mely alkalommal Szutórisz Frigyes tanár úr szives volt a szükségeseket megmagyarázni. Perényi Vilmos főgimn. tanár úr szives volt növendékeinknek tanulságos fizikai kísérleteket bemutatni. Úgy az elemi, mint a polgári iskolai növendékeket két alkalommal vezettük a fényszínházba.

8. Adományok. A nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 7 drb történeti szemléltető képet küldött elemi iskolánknak, 30 korona értékben. Bánó Aladár egyházfelügyelő úr, fiacskája magánvizsgálata alkalmából 25 koronát adományozott jótékony célra. A helybeli Izr. Nőegylet és egy nemesszívű Asztaltársaság ösztöndíjra 10–10 kor.-t, Páhmer Mórné, leánykája elhalálózása alkalmából 4 koronát jótékony célra adományozott. Mórocz Karola adományozta az iskolának a *TURISTASÁG ÉS ALPINIZMUS* című folyóirat két utolsó évfolyamát. Az Ev. Gyámint. Nőegylet a karácsonyi ünnepek és a konfirmáció alkalmából több szegény-

sorsú növendéket felruházott. Hálás köszönettel vettük nt. Korbély Géza főesperes-lelkész úrnak az iskolai könyvtár gyarapítására küldött ajándékát, mely ajándék 67 kötetet foglal magában. (Lásd 11. pont)

9. Iskolalátogatás. Bártfai Szabó Elemér kir. tanfelügyelő úr március 24–25-ikén látogatta meg polgári leányiskolánkat, Rózsa György tanfelügyelői iskolalátogató pedig elemi népiskolánkat. Ezen hivatalos iskolalátogatók teljes megelégedésüket fejezték ki a tantestület működését illetőleg. Azonkívül Szutórisz Frigyes iskolaszéki tag úr kereste fel polgári leányiskolánkat és hallgatta meg a tanítást.

10. Iskolánk segélyalapja. Az iskolai segélyalap vagyona a lefolyt tanév végén 279 kor. 30 fill., és pedig 200 kor. névértékű hadikölcsön és 79 kor. 30 fill. készpénz.

11. Könyvtár. Az ifjúsági könyvtár gyarapítására, a háborúra való tekintettel, nem vettük igénybe az egyház ezen célra felajánlott évi 100 kor. hozzájárulását és inkább csak a meglévő könyvállomány jókarban tartására szorítkoztunk.

A közös tanítói könyvtár a NÉPTANÍTÓK LAPJA, a HIVATALOS KÖZLÖNY, a NEMZETI NŐNEVELÉS, a TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY, a MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS és az ÖSVÉNY című lapok legújabb évfolyamával, valamint a következő művekkel gyarapodott: Emlékalbum; Dvortsák Győző: „Sáros földje“; Kiss Menyhért: „Tábortüzek“; az „Egyetemi ev. theol. kérdése“; Szutórisz Frigyes: „Harc a létért és az ember kulturája“; Kozák Jolán: „Mit az éjszaka mesél“; Toldi-Váradi: „Te Deum“; Szirmai-Emőd: „Ha majd egyszer mindenki hazajön“; Tóth-Alföldi: „Kik voltak a honvédek“; TURISTASÁG ÉS ALPINIZMUS két utolsó évfolyama (Móroczi Karola adománya); Hazslinszky-Istvánffy: „Nemzeti induló“ és „Király-himnusz“. — Nt. Korbély Géza főesperes-lelkész úr adománya a következő 68 művet foglalja magában: Stanley H. M.: Utazásom Középfrikában. Gr. Széchenyi Béla: Keleti utazása. Zimmermann: Wunder der Urwelt. Arany János: Toldi, Toldi estéje, Buda halála, Murány ostroma, Toldi szerelme. II. k. Lenhossék Mihály dr.: Az ember helye a természetben. Legouve Ernő: Leányaink és fiaink. Vörösmarthly M.: Lírai és vegyes költemények. Dr. Grawitz Ede: A mindennapi élet egészségtana. Dr. Salgó Jakab: A szellemi élet hygiéniája. Heinrich Lhotzky: Die Zukunft der Menschheit. I–III. Dr. Fináczy

Ernő: Az ókori nevelés története. Újfalvi-Bourdon Mária: Utazás Páristól Szamarkandig. Rein, Pikel és Scheller: VII. u. VIII. Schuljahr. I–II., I–VI. Schuljahr. I–III. kötet. Dr. Ludwig Busse: Die Weltanschauungen der gros. Philos. der Neuzeit. Dr. Johann Müller: Das Problem des Menschen; Das Ziel és Persönliches Leben. Henry Doumond: Das schönste im Leben, Pax vobiscum, Das beste in der Welt és Die Stadt ohne Kirche. Dr. Rieder Hermann: Testápolás vízhasználat által. Wilde Oszkár: Ember lelke. Keller Helén: Siketnéma-vak leány önéletírása. Orison Swett Marden-Christlieb: Kraft, Gesundheit und Wohlstand. Ralph Waldo Trine; Charakterbildung durch Gedankenkräfte és Das grösste was wir kennen. Leavitt-Christlieb: Wege zur Höhe. G. Palanse: A szociológia vázlata. Strindberg: Történelmi miniatürök. Essays von Ellen Key: Die wenigen und die vielen és Persönlichkeit und Schönheit. Ralph W. Trine: In Harmonie mit dem Unendlichen. Ady Endre: Szeretném, ha szeretnének. F. Bettex: Bildung. Thomas: A nevelés a családban. Pethes János: Gyermekekpszichológia. Döry S. Zsigmond: Tanulmányok a ped. lélektan köréből. Léderer Ábrahám: Az akarat. Prometheus: Nemzetnevelés. Dr. Petry Mór: Az ifjús. egyesületek a népmívelés terén. Kolumbán Samu: Lélektan és logika. Peres Sándor: A beszéd- és értelemgyakorlatokról. Mosdóssy Imre: Félszegségek a nevelésben. Dr. Vértes O. József: Az ideges gyermek nevelése és oktatása. Gömöri Sándor: A lelki élet ismertetése. Wick Béla: A népművelésről. Nagy László: A gyermek érdeklődésének lélektana. Kőrösi Imre: Pedagógiai kalauz. Kisparti János: Az erkölcsi nevelés elvei a filantropinistáknál. Ember Károly: Népoktatásunk függő kérdései. France-Czóbel: A fehér kövön. Maeterlinck-Böloni: A szegények kincse. Dr. Baló József: Népiskolai nevelés-és oktatástan. Dr. Weszely Ödön: Népiskolai neveléstan, tanítástan és módszertan. Peres Sándor: Neveléstan. Sáfrán Lajos: Neveléstan II. kötet. Ikler Gyula: A lélektan alapelvei. Dreisziger Ferenc: Általános és részletes oktatástan. Halász Ferenc: Állami népoktatás. Ember János: Az apró emberek tudománya, A gyermeknevelés kiskátéja. Legouwe Ernő: Az olvasás művészete. Ellen Key: Die junge Generation, Das Jahrhundert des Kindes. Ralph Waldo Trine: Was alle Welt pickt. Dr. Maria Maria Montessori: Selbsttätige Erziehung.

12. **Vizsgálatok.** Hatósági rendelet alapján a tanévet június 6-ikán be kellett fejezni.

Az évváró vizsgálatok június 5-én és 6-ikán tartattak meg.

Az elemi iskolai vizsgálatokon nt. Liptai Lajos egyházmegyei dékán, Gerhard Béla iskolaszéki tag és Durst Győző igazgató, a polgári iskolai vizsgálatokon nt. Draskóczy Lajos iskolaszéki helyettes elnök és Gerhard Béla iskolaszéki tag elnökölt.

A polg. isk. magánvizsgálatok június 13. és 14-ikén tartattak meg nt. Draskóczy Lajos iskolaszéki h. elnök, mint kiküldött egyházmegyei biztos elnöklete mellett.

13. **Ösztöndíjak.** Jutalom-ösztöndíjakban részesültek a következő jómagaviseletű és szorgalmas növendékek:

a) *Az elemi iskolában :*

Mikulik Lajos	I. oszt. tan.	Zelenka-féle	8 korona,
Mucha Amália	I. " "	Sztehlo Eszter-féle	16 "
Engler Ernő	II. " "	Asztaltársasági	10 "
Toman Vilma	III. " "	Thiring-féle	8 "
Klein Márta	IV. " "	Vandrák-féle	12 "
Kuhlöfl Aranka	IV. " "	Mosánszky-féle	8 "
Lakatos Béla	IV. " "	Thiring-féle	8 "

b) *A polgári leányiskolában :*

Szabó Margit	I. oszt. tan.	Meliórisz-féle	20 korona,
Kálmán Irén	I. " "	Leányegyleti	8 "
Tomasek Ilona	II. " "	Kubinyi-féle	20 "
Chalupka Ilona	II. " "	Herfurth-féle	20 "
Chalupka Rózsi	II. " "	Herfurth-féle	20 "
Oszvald Klára	III. " "	Herfurth-féle	20 "
Kuhlöfl Ilona	III. " "	Sztehlo-féle	20 "
Olejár Jolán	III. " "	Herfurth-féle	20 "
Sándor Magda	III. " "	Oeschger-féle	12 "
Szklenár Ilona	III. " "	Önsegélyző-alapból	10 "
Arje Ilona	IV. " "	Izr. Nőegyleti	10 "
Remenyik Piroska	IV. " "	Sztehlo-féle	20 "
Szánik Aranka	IV. " "	Kubinyi-féle	20 "
Szlávik Márta	IV. " "	Herfurth-féle	20 "
Szabó Margit	IV. " "	Schroepfer-féle	20 "

14. **A Magyar Lányok Köre.** Az eperjesi ág. h. ev. polgári leányiskola Magyar Lányok Körének 1915/16. évben kifejtett munkásságáról a következőkben számolok be.

Szept. 18-ikán tartotta a kör alakuló-gyűlését, melyen az elnök ismertette a kör célját, felolvasta az alapszabályokat, melyeket

a tagok magukra nézve kötelezőknek ismertek el. Az alapszabályok egyik pontja annyiban változott, hogy a kör elhatározta, hogy gyűléseit hetenként fogja megtartani. Egyik héten a kör tagjai töltik be a műsor egyes pontjait, minden második héten pedig az elnök ismerteti a háborús irodalmat megfelelő költemények vagy prózai munkák felolvasásával, tárgyalásával, továbbá ismerteti a háború nevezetesebb eseményeit, lélekemelő epizódjait s nemzetünk szerepének fontosságát ez óriási küzdelemben.

Ugyanezen a gyűlésen választott meg a tisztikar: Titkár lett Peskó Lenke IV., főjegyző Neumann Erzsébet IV., aljegyző Draskóczy Virginia III., pénztáros Grünstein Aranka IV., ellenőrök Szlávik Márta IV. és Oszvald Klára III., könyvtárosok Remenyik Piroska és Szánik Aranka IV., Kuhlöfl Ilonka és Olejár Jolán III., rendezők Voloszynovich Etelka, Arje Ilona IV., Balpataky Magda és Flórián Kató III. oszt. növendékek.

A körnek volt 90 rendes és 89 pártoló-tagja. A rendes tagok a polg. iskola III. és IV. osztályú növendékei, a pártoló-tagok az I. és II. oszt. növendékei közül azok, akik a pártoló-tagsági díjat (1 kor.-t) lefizették. A rendes tagok 2 kor. tagsági díjat fizettek. A kör tagjai közül egyeseknek, akik ezt kérelmezték, a tagsági díjat elengedte.

A rendes tagok minden szombat délelőtt 12 órakor tartották a gyűléseket mindenkor az elnök vezetésével. Összesen volt 1 alakuló-, 24 rendes, 2 rendkívüli és 1 zárógyűlés. A rendkívüli gyűléseken a tantestület tagjai és a pártoló-tagok is résztvettek. A rendes tagok 25 szavalatot adtak elő, ezek közül 6 az első fokot (dicséretes), 7 a második fokot (jól sikerült) és 7 a harmadik fokot (sikerült) kapta, 5 pedig a rendkívüli gyűléseken adatott elő.

A műsort élénkebbé és változatosabbá tette 4 szindarab, 1 hármás jelenet, 5 magánjelenet, 5 kettős énekszám és 7 felolvasás, utóbbi közül 2 munka önálló volt.

A kör tagjai, áthatva a nagy idők jelentőségétől, összefüveteleiken minden alkalommal a kor hangulatának megfelelően munkálkodtak. A gyűléseken szorgos kezek tépést készítettek, hősapkát, ér-, térdmelegítőt, harisnyát kötöttek. Míg kezünk ezekkel foglalkozott, lélekben a költészet és irodalom szárnyain fölkerestük a távol csatatereket, hol hőseink mesével határos önfeláldozással védik hazánk földjét, nemzetünk jövőjét s a világtörténelem legnagyobb lapjaira írják a „magyar“ nevét. Fölkerestük hőseink sírját s a megemlékezés, hála és soha nem múló kegyeletünk virágait

szórtuk azokra. Elzarándokoltunk gondolatban a kórházakba, ellátogattunk az elárvelt „özvegy“ falvak, városok és családokba.

A kör elhatározta, hogy azon tagjait, kik buzgalmukkal, élénk érdeklődésükkel kitűntek, az „Augusztai Hadiéremmel“ fogja megjutalmazni. Kitüntetésre érdemeseknek találtattak: Strausz Magda, Peskó Lenke, Neumann Böske, Grünstein Aranka, Vadász Ilona és Szlávik Márta IV. o. növ., Flórián Kató és Balpataky Magda III. o. növ. Jegyzőkönyvi dicséretben részesültek: Remenyik Olga, Durst Olga, Szánik Aranka, Lodomérszky Márta, Voloszynovich Etelka IV. o. növ., Draskóczy Virginia, Olejár Jolán, Oszwald Klára és Kuhlöfl Ilona III. o. növendékek.

Azon hó óhajjal fejezem be jelentésemet, hogy folytassa a kör nemesítő munkásságát minél előbb békében.

„Hadd muljon el a harcok dúló láza,
S legyen újból boldog magyar hazánk!“

PESKÓ LENKE,
titkár.

A Magyar Lányok Körének 1915/16. évi számadása.

Bevétel:		K. f.	Kiadás:		K. f.
1. Maradvány a múlt évről	248	39	1. Előjegyz. egy 150 K.-ás hadikölcsönkötv-re ..	145	65
2. Tagsági díj az I. o. növ.	38	—	2. Zászlóra	10	—
3. „ „ a II. o. „	49	—	3. Folyóiratok előfizetésére	16	80
4. „ „ a III. o. „	94	—	4. „ bekötötetésére	7	50
5. „ „ a IV. o. „	70	—	5. Könyvtár gyarapítására	72	94
6. Draskóczy Lajos isk.-sz. elnök úr adománya ..	25	—	6. Augusztai-hadiérem köri megjutalmazottaknak ..	16	85
7. Kamat	17	04	7. Csomagoló- és írópapír	9	40
8. Egyéb bevétel	—	10	8. Postaköltség	—	22
			9. Katonasírok gondozása	15	—
			10. Adomány Szeretettfalva felépítésére	25	—
			11. Hősök eperjesi emlékére	20	—
			12. Egyenleg mint pénztári maradvány	202	17
			Összesen	541	53

A kör vagyona: Kézpénzben	170	09	korona
Elnöki alap	32	08	„
Hadikölcsön-kötvényben	250	—	„
Összesen	452	17	korona
Ezévi gyarapodás	103	78	korona

Eperjes, 1916. június havában.

JELENIK EMMA,
elnök.

PESKÓ LENKE,
titkár.

GRÜNSTEIN ARANKA,
pénztáros.

NEUMANN ERZSÉBET,
jegyző.

SZLÁVIK MÁRTA,
ellenőrök.

OSZVOLD KLÁRA,

C) Elemi iskolánk adatai az 1916/17. tanévről.

Az iskolaszék 1916. szept. 30-ikán tartott ülésén hozott határozatával az eddig közös igazgatás alatt álló elemi népiskolát és polgári leányiskolát igazgatásilag egymástól szétválasztotta és az elemi iskolánál a következő 6 évre Durst Győzöt választotta meg igazgatónak.

Az 1916/17. tanévet hatósági rendelet alapján csak októberben kezdhettük meg. A beiratások október 2–4. napjain eszközöltettek. Felvétetett összesen 138 növendék, és pedig az I. és II. vegyes osztályba 67, a III. és IV. fiúosztályba 30 és a III. és IV. leányosztályba 41 növendék. A tanév ünnepélyes megnyitása október 5-ikén tartatott meg a templomban, mely alkalommal nt. dr. Deák János h.-lelkész úr lelkes beszédben szorgalomra serkentette az ifjúságot és áldásért könyörgő imádságot mondott. A rendes tanítást október 7-ikén kezdtük meg.

Az I. és II. osztályban előfordult ragályos gyermekbetegségek miatt a hatóság az elemi iskolát november 13-ikától kezdve 10 napra bezáratta. Nevezett osztályban általában igen sok mulasztás fordul elő, annyira, hogy a beírt 67 tanuló közül rendszerint 20–35 hiányzik. Ezen körülmény a tanítást ezen kezdő fokon rendkívül megnehezíti és a tanítási eredményt is nagyon kedvezőtlenül befolyásolja.

A növendékek gyűjtöttek: az elesett hősök sírhelyeinek fenntartására 20 kor.-t, az erdélyi menekülteknek 17 kor.-t, a rozsnói árvaház javára 12 kor.-t és szegény gyermekek felruházására 5 kor.-t.

Koronás királyunknak november 21-ikén történt elhúnyta alkalmából a tanítás november 23-ikán és a temetés napján szünetelt, a gyermekek szüleik kíséretében résztvettek a templomi gyászistentiszteleten, az iskolában pedig minden osztályfőnök a maga növendékeinek tartott külön-külön megfelelő emlékbeszédet.

December 27-ikén érkezett mihozzánk a gyász hír, Korbély Géza szeretett lelkészünknek Miskolczon bekövetkezett elhúnytáról. Iskolánk az elhúnyt lelkészben elvesztette lelkes vezérét, a tanítók igaz jóakarójukat és így a szomorú gyászeset mérhetetlen fájdalmat okozott mind a növendékek, mind pedig a tantestület lelkében.

D) Tudnivalók az 1917/18. tanévre.

1. A tanulók felvétele. Az 1917/18. iskolai évre vonatkozó beiratások szept. 1., 3. és 4. napján d. e. 9–12-ig fognak a következő sorrendben eszközöltetni: Szept. 1-jén felvétetnek az ág. h. ev. és ref. vallású növendékek. Szept. 3-ikán felvétetnek azon másvallású tanulók, akik a múlt tanévben is növendékeink voltak. Szept. 4-ikén felvétetnek a másvallású új növendékek.

A beiratásnál a növendékek szülei vagy azok helyettesei kíséretében jelenjenek meg. A felsőbb osztályba lépő volt növendékeink csak az elmúlt tanévről szóló iskolai bizonyítványt, a más iskolából jövő új növendékek azonfelül még születési bizonyítványukat, himlőoltási, illetve újraoltási bizonyítványukat is tartoznak bemutatni.

Az I. osztályba oly tanulók vétetnek fel, kik a 6-ik évet már elérték, vagy kellő fejlettség mellett a folyó év végéig el fogják érni.

2. Javítóvizsgálatok. A javítóvizsgálatok augusztus 31-ikén d. u. 2 órakor fognak megtartatni.

3. Iskolai illetékek. Szülődanyagra fizet minden növendék 1 koronát, ifjúsági és tanítói könyvtárra 50 fillért és értesítőre 50 fillért, összesen 2 koronát. Magánvizsgálatoknál ezen díjakon felül osztályonként 15 kor. vizsgadíj fizetendő. A pót- és javítóvizsgálatok díjmentesek.

Durst Győző,

igazgató.

E) Polgári leányiskolánk adatai az 1916/17. tanévről.

1. **Változás az igazgatásban.** A polg. leányiskola az 1916. év szept. hó 30-ikán tartott iskolaszéki ülésen különválasztott az elemi iskolától, külön igazgatás alá került. Durst Győző 11 éven keresztül fáradságot nem ismerő ügybuzgalommal, gondos szeretettel viselte iskolánk ügyeit. Igazgatásának egyik legfőbb mozzanata iskolánk újjáépítése volt. A polg. isk. tantestület a távozó igazgató érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta és tőle hivatalosan is búcsút vett. A hálás emlékezet s Isten áldása legyen jutalma odaadó működéséért.

2. **A tanév kezdete.** Az 1916/17. tanév hatósági rendelet folytán október 1-jén vette kezdetét. A beiratások október 2., 3. és 4. napjain eszközöltettek. Beiratkozott 232 tanuló: 212 rendszeres és 20 magántanuló s így a tanulók létszáma a polg. leányiskolában, a múlt évihez viszonyítva, 19-el gyarapodott.

A javító-, pótlóvizsgák szept. 30-ikán, a felvételi vizsgák október 2-ikán tartottak.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása október 5-ikén volt, amikor az igazgató buzdító szavakat intézett az ifjúsághoz, serkentve őket arra, hogy e nehéz és gondtelt időben kettőzött szorgalommal igyekezzenek lelküket gazdagítani, hogy nemzeti erényekben gazdag, magyar honleányok lehessenek. A rendszeres tanítás október 7-ikén vette kezdetét.

3. **A tantestület köréből.** A vallásoktatást nt. Draskóczy Lajos koll. theol. tanár úr volt szives elvállalni, ki mint iskolaszéki világi elnök is élénk érdeklődést tanúsított iskolánk belétele iránt.

A polgári leányiskolai 5-ik tanszék megüresedése folytán a folyó tanévben az énekórák ellátására ismét Hoffmann Olga zene-tanítónő volt szives vállalkozni, a kézimunka-tanítást a III. és IV. osztályban Lehoczky Ida okl. gazdasági tanítónő látja el, ugyancsak mint óraadó, a többi órát pedig a kötelező óraszámom belül az intézet rendszeres alkalmazásában levő tanítónői vállalták el.

Szlávik Margit okl. elemi iskolai tanítónő a folyó tanévben kisegítő tanítónőnek alkalmaztatott.

4. Iskolánk gyásza. Az 1916. év vége nagy szomorúságot hozott iskolánkra. Szeretett iskolaszéki elnökünket, nt. Korbély Géza főesperest dec. 27-ikén az Úr magához szólította, megváltotta szenvedéseitől. Egyházunknak szentelt munkálkodását az előadásnak hozzáillő mestere méltassa, e helyütt az iskolaszéki elnök és hitoktató képét vázoljuk, amilyennek őt munkásságának közvetlen szemlélői megismertük és tisztelni megtanultuk.

10 éven át volt iskolaszéki elnökünk s mint ilyen arra törekedett, hogy az iskola továbbfejlődését biztosítsa. Hogy 1912. szept. havában új és szép épületben kezdhettük meg a tanítást, az főképen az ő lelkes és buzdító agitációjának köszönhető.

Mint hitoktató megerősítette növendékeinket a hitben, a kötelességek hű és lelkiismeretes teljesítését véste az ifjú szívekbe. S milyen jól emlékszünk azokra a szép és lelkes beszédekre, mik ünnepélyeinken ihletett ajkairól elhangzottak! Megjelenése fényt, emelkedettséget és meleget hozott közénk. A hazaszeretetre intette ilyenkor hallgatóságát s éreztük mindnyájan, hogy a lelke beszél hozzánk. Örökségül hagyta reánk az ifjúságnak vallásos érületben és hazaszeretben való nevelését. Hálás kegyelettel őrizzük meg emlékét.

December 29-ikén kísérték Miskolczon utolsó útjára, iskolánk képviselőjében nt. Draskóczy Lajos iskolaszéki elnök úr volt szíves megjelenni.

5. Iskolai ünnepélyek. Az aradi vértanúk emléknapiján, október 6-ikán d. e. 10 órakor dr. Deák János h.-lelkész, iskolaszéki egyházi elnök úr tartott ifjúsági istentiszteletet, melyen növendékeink teljes számmal vettek részt. Október 31-ikét, a reformáció emlékünnepét szintén istentisztelet keretében ültük meg, mely alkalommal ugyancsak dr. Deák János h.-lelkész úr emlékezett meg e nap nagy jelentőségéről.

Nov. 1-jén az igazgató kegyeletes szavakkal emlékezett meg az iskola jótévedőiről és az elesett hősookról. Az ifjúság a tantesület kíséretében ezután kivonult a temetőbe, hogy ott megkoszorúzzák azok sírjait, kikről megemlékezés történt. Tudvalevőleg az ev. polg. leányiskola a múlt év május havában magára vállalta a helybeli ev. temetőben levő 17 katonasír gondozását.

Ófelsége I. Ferenc József temetése napján, nov. 30-ikán gyászünnepélyt tartottunk, melyen az ünnepi beszédet Jelenik Emma tanítónő mondta.

Erzsébet-emlékünnepélyünket ezidén dec. 9-ikén tartottuk

52 kor., tanári nyugdíjintézeti járulék 8 kor. tanszerekre 2 kor., iskolai alapra 2 kor., könyvtári díj 1 kor., évi értesítő 50 fillér. A francia nyelv tanításáért fizetendő évi díj 30 korona.

A tandíj félévenként előre, a többi díj az év elején fizetendő egyszerre.

A magánvizsgálat díja egyszerű vizsgáért 70 kor. 50 fillér, összevont vizsgáért 114 korona 75 fillér.

A tandíj elengedéséért, illetőleg mérsékléséért folyamodhatnak a szegénységüket kellőleg igazoló, jó magaviseletű, szorgalmas tanulók. Az iskolaszéki elnökséghez intézett folyamodványok félévenként nyújtandók be az igazgatónál.

Blaschek Mária

polg. isk. igazgató.

II. Női kereskedelmi szaktanfolyam.

Polgári leányiskolánkkal kapcsolatban az Eperjesi Kereskedők Társulata az 1913. évtől kezdve egyéves női kereskedelmi tanfolyamot tart fenn.

A női kereskedelmi szaktanfolyam feladata és célja: megadni a legszükségesebb kereskedelmi és irodai alapvető ismereteket és gyakorlati ügyességeket, amelyekre egyfelől a kenyérkeresetre utalt nőknek mint üzleti alkalmazottaknak, másfelől művelt leányainknak mint a család tagjainak az apa vagy férj üzletében és egyáltalán a háztartás észszerű vezetésében szükségük van.

1. Az elmúlt 1915–16. tanévben is arra törekedett a tanári-kar, hogy a tanítás egyfelől szemléltető legyen, másfelől a gyakorlati élet kívánalmainak megfelelő. Az elméleti tanítás kiegészítése céljából a növendékek a tanárok vezetésével megtekintették: Schwarz és Glasner cég rum- és likörgyárát és mintairodaberendezését; a Feldmann-féle ecetgyárat, amely a felvidék egyik legnagyobb ecetgyára; Zimmermann Osiás fűrésztelepét és villanyerőre berendezett malmának üzemét. Mindenütt a legelőzékenyebb fogadtatásban részesültünk s a tulajdonos urak kellően megmagyarázták a szemlélendőket.

2. A világháború folytán szükségessé vált hadsegélyező mozgalomból is kivették részüket tanfolyamunk növendékei. A katonák karácsonyi ajándékára gyűjtöttek 22 koronát készpénzben és természetbeni adományt (cigaretta, pipát, csokoládét, tábori lapot stb.) 31 kor. értékben; hadikölcsönre jegyezték 500 koronát. Megértették növendékeink korunk intő szavát: „Mindenkinek többet kell tennie, mint amennyi kötelesség“ s szívesen járultak hozzá tehetségükhöz és idejükhöz képest a nemzet bevételeinek fokozásához s a szenvedők nyomorának enyhítéséhez.

3. Adományok. Az Eperjesi Jótékony Leányegylet — élén Holénia Béláné elnöknő úrasszonnyal és Vöröss Sándor titkár úrral — a nehéz háborús időben is két növendékünknek 60–60 koronát s egy tanulónak 30 kor. tandíjsegélyt adott. A fenntartó hatóság két növendéket részesített 60–60 kor. tandíjelengedésben.

4. **Évvégi vizsgálatok.** A tanév végén 45 növendék tett képesítővizsgálatot. Tanfolyamunk látogatottsága a legjobb bizonyítéka annak, hogy e hasznos intézményt mennyire kedvelik városunkban. A tanítás eredménye általában jónak mondható. Általános jeles osztályzatot kapott 5 növendék, névszerint: Amszter Rózsi, Grün Ilona, Hartmann Ilona, Jordán Hermin és Kurth Dóra. Általános jó osztályzatot kapott 22, általános elégséges osztályzatot 17 növendék, 1 növendék egy tárgyból javítóvizsgát tehet.

5. **A jelen 1916/17. tanévre** 32 növendék iratkozott be. A tanítást hatósági intézkedés folytán csak októberben kezdhették meg. A magyar levelezés és irodai munkák tanítására sikerült megnyerni Vöröss Sándor koll. főgimn. tanár, keresk. tanonciskolai igazgató urat, aki nagymérvű elfoglaltsága dacára is szakított időt arra, hogy e nehéz háborús időben a tanügyet tanfolyamunknál is szolgálja.

6. **Az 1917/18. tanévre vonatkozó értesítés.** A női keresk. szaktanfolyam tartama egy iskolai évre terjed. A tanfolyam tannyelve magyar.

A tanfolyamra oly leánynövendékek vehetők fel, akik a középiskola, polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik, vagy a felső leányiskola második osztályát sikerrel végezték. Huszonöt éven felüli nők csak a tanárikar külön határozata alapján vehetők fel.

Az előírt képzettségüket igazolni nem tudó, de tizenhatodik életévüket betöltött nők felvételi vizsgálat alapján vehetők fel. A felvételi vizsgálatért 20 korona fizetendő.

Magántanulók a tanfolyamba nem vehetők fel.

A felvételi vizsgálat anyaga és tárgyai: a magyar nyelv ismerete mondat- és alaktani alapon, biztosság a helyesírásban és megfelelő fogalmazóképesség; a német nyelvben olvasás, írás, könnyebb német szöveg megértése; a számtanban biztosság a négy alapműveletben egész- és törtszámokkal, és jártasság a hármasszabály alkalmazásában; a földrajzban Európa ismerete, különös tekintettel Magyarországra, továbbá Amerika és Ázsia általános vonásokban, Afrika és Ausztrália átnézetben.

Előjegyzések a tanfolyamba jún. 30-ikáig történhetnek; a jelentkezés alkalmával 10 kor. beiratási díj fizetendő. Előjegyzés írásban is történhetik az iskolai bizonyítvány és a beiratási díj beküldésével. Azok, akik nem jegyezték magukat elő, csak

akkor számíthatnak felvételre, ha az engedélyezett létszám az előjegyzettek közül nem kerülne ki.

A női keresk. tanfolyamban a felvételi vizsgák jún. végén és szept. elején tartatnak.

A növendékek 10 kor. beíratási díjat és 140 kor. tandíjat fizetnek. Ez utóbbi negyedévi, vagy havi részletekben fizethető.

Mórocz Karola

a szaktanfolyam igazgatója.

VII.

Az eperjesi evangélikus gyámintézeti Nőegylet.

A) A nőegylet vezetősége.

Tiszteleti tagok. — Tisztviselők. — Választmány.

Tiszteletbeli elnök: özv. *Zelenka Pálné*; tiszteletbeli alelnök: *Schönwiesner Jánosné*; tiszteletbeli választmányi tagok: özv. *Jármay Béláné* (meghalt aug. 18.), *Meliórisz Ilka*, özv. *Szénássy Sándorné* és *Vandrák Vilma*.

Elnök: dr. *Sztehlo Jánosné*; alelnökök: özv. *Zavatzky Szilárdné* és *Vogel Béláné*; titkár: *Mayer Endre*; pénztáros: *Vogel Béla*; jegyző: *Matherny Gusztáv* és *Blaschek Mariska*.

Választmányi tagok: hivatalból az eperjesi ev. I. egyház képviselőjében *Korbély Géza* főesperes-lelkész (meghalt dec. 27.); továbbá az egyesület tisztviselői s a következő választmányi tagok: dr. *Balpataky Imréné*, dr. *Bánó Dezsőné*, *Bielek Lászlóné*, *Csengey Gusztávné*, *Draskóczy Lajosné*, *Farkas Lajosné*, *Frenyó Lajosné*, *Gerhard Béláné*, *Gömöry Jánosné*, *Gönczy Gáborné*, *Halbsch Gusztávné*, *Jelenik Emma*, *Korbély Gézáné*, *Liptai Lajosné*, *Maléter Gyuláné*, *Mayer Endréné*, *Meliórisz Ilka*, dr. *Mikler Károlyné*, *Molitorisz Istvánné*, dr. *Mosánszky Tituszné*, dr. *Oszvald Tivadarné*, *Peskó Ödönné*, özv. *Puchert Gyuláné*, *Raab Jánosné*, dr. *Sarudy Vilmosné*, *Slajchó Mihályné*, *Schönwiesner Jánosné*, *Schöpflin Gézáné*, *Schroepfer Antalné*, *Szutórisz Frigyesné*, özv. *Zelenka Pálné*. Vidéki: *Flachbarth Jenőné* (Nagysáros). Póttagok: *Klemens Jánosné*, *Klobusiczky Béláné*, dr. *Deák Jánosné*, *Hartmann Albertné*, özv. dr. *Mayer Gézáné*, *Oberländer Károlyné*, *Kobilicz Frigyesné*, *Borsody Károlyné* és dr. *Weiszer Emilné*.

Számvizsgáló-bizottsági tagok: *Schönwiesner János*, *Gömöry János* és *Peskó Ödön*.

A közgyűlésnek tagja minden nőegyleti tag. Az egyházunk képviselőjében tagja az I. egyház mindenkori lelkésze, *Schönwiesner János* egyházi gondnok és *Thrór Gyula* presbyter.

B) A Nőegylet 1916. évi története.

1. Az 1916. évi nőegyleti működésünkről alig van mit mondanunk. A háború okozta nehéz viszonyok miatt Nőegyletünk csak azoknak az ügyeknek elintézésében működött közre, amelyek lételének fenntartásához voltak szükségesek, mert kerülni akarta az erőknél szétforgácsolását, amikor a hazának veszedelmes helyzete azoknak összpontosítását s a különböző bajok eltávolítására és enyhítésére való felhasználását követeli.

A háború hosszadalmassága próbára tette ugyan, de ki nem merítette erőnket; nőegyletünk lelkes tagjai közül többen most is lankadatlan buzgósággal teljesítik honleányi és humanisztikus kötelességeiket a beteg katonákkal szemben a helybeli Vöröskeresztegyleti s csapatkórházakban, valamint minden társadalmi mozgalomban, amely a háború okozta szerencsétlenségeken segíteni van hivatva.

Az 1916. év, Istennek hála, elég szerencsésen múlt el felettünk; az 1914/15. évi veszedelmek elkerülték városunkat, minél fogva nehéz szívvel s aggodalmak között lestük ugyan a háborús eredményeket, mégis annak biztos tudatában, hogy a duklai betörés nem ismétlődhetik. Más forróbb óhajításunk ezidő szerint sem lehet, mint hogy ha a béke áldásait nem élvezhetjük még, legalább a betörés keserű poharát tartsa tőlünk távol jó Istenünk.

2. Gondozásunk s vezetésünk alatt álló intézményeink között legelsőbben a *Szegényekházáról* kell megemlékeznünk. A Szegényekháza tényleg külsőleg is a szegények háza benyomását teszi a Kálvária-utcában, a kisállomás felé vezető úton. Hiábavaló volt iparkodásunk, hogy összegyűjtött tőkénkből az ev. Nőegylet céljainak megfelelő házat építsünk s azt a modern viszonyoknak megfelelően felszerelve, intelligens nők otthonává fejlesszük diakonisszák vezetése alatt. A kitört háború s az ezzel járó válságos helyzetünk hosszú időre lehetetlenné tette Nőegyletünk ezirányú terveinek megvalósítását.

A Szegényekházának két utcai szobájában hónapos lakókat tartunk, akik gyakran változnak, pontatlanul fizetnek és sok bajt okoznak. Az udvari szobában Petrik Andrásné és Ilonka leánya, Malzej Vincéné, Novotny Jánosné és Kusnyir Mária egyházi szegények laknak. Ezeknek nemcsak díjmentes lakást, hanem fűtést és kisebb-nagyobb megélhetési segílyt is ad Nőegyletünk. Városunk az 1916. évben is 2 öl fát adott a Szegényekháza fűtésére;

természetes azonban, hogy az ezenfelül szükséges fűtőanyagról nőegyletünknek kellett gondoskodnia.

Ezekon kívül más szegényeink is vannak, kik városszerte inkább szegényes, egészségtelen szobákban laknak, semhogy a Szegényekházába jönnének ingyenes lakásba, mert részint az álszégynem engedi azt meg nekik, részben pedig függetlenségüket nem akarják feláldozni.

Ezeket egyletünk rendes segélyezésben részesíti, 6–10 kor-t juttatva nekik havonta. Ez a segélyezés 527 koronát tett ki az elmúlt évben. Segélyben részesültek: Lyorko János, Béres György és Andrasko Mária havi 6–6 koronával, Szereday Valéria (nyáron bekövetkezett haláláig), Buro Georgina és Müller Berta 10–10 koronával.

3. Az egylet tagjairól. A tagok számában nagyon csekély változás volt, összesen 199 a múlt évi 201 taggal szemben. Azonban súlyos veszteség érte egyletünket első elnöknőnknek, özv. Jármay Béláné szül. Jámbor Jankának halálával, akit hosszú szenvedés után ragadott el a halál az élők sorából 1916. augusztus 18-ikán. Nőegyletünk benne nemcsak egyik legrégebbi tagját, első elnökét és egyik legbuzgóbb munkását veszítette el, hanem egyúttal nagy jótevőjét is.

Amikor az eperjesi ev. gyámintézeti Nőegylet 1895. év tavaszán sok nehézség és akadékoskodás után az akkori lelkész, Sztéhlo János elnökle mellett megalakult, a sokak szerint semmi jövővel nem kecsegtető Nőegylet hosszú ideig nem tudott rendes elnöknőt kapni. Ezek között a kezdet nehézségeit súlyosbító viszonyok között Jármay Béláné vállalkozott az elnöknői tisztségnek helyettes betöltésére, míg rendes elnöknőt választhat az egyesület. S özv. Jármay Béláné emberül állotta meg helyét s az egylet hálás elismerő nyilatkozatai között adta át helyét a rendes elnöknőnek választott dr. Mosánszky Győzőnének s mint választmányi tag foglalt azontúl helyet az egylet vezetőségében. Itt is szeretettel és odaadással működött, míg kora és egészségi állapota megengedte. Nőegyletünk hálás elismerésül tiszteletbeli választmányi tagjává választotta. Hosszú betegsége idején is mindig élénken érdeklődött Nőegyletünk ügyei iránt és különösen az a terv foglalkoztatta, amely szerint Nőegyletünk otthont akar építeni s berendezni magukra maradt intelligens nők részére, holott is diakonisszák vezetése alatt családias elhelyezést s nyugalmas otthont találnának. Sajnálta, hogy ilyen otthonunk nincsen

s egyedüllétében neki is nélkülöznie kellett egy ily intézetnek jótékony melegét. Ebben kell keresnünk végrendelkezése egyik intézkedésének okát, hogy 1000 korona alapítványt tett kimondottan az ev. Nőegylet által létesítendő „intelligens nők otthona“ alapja javára.

Diakonissza-intézményünk szintén megragadta figyelmét s érdeklődését, amiért is ennek javára 200 kor. s végül a Nőegylet alapjának általános céljaira szintén 200 kor., összesen tehát 1400 koronát hagyományozott. Hasonló alapítványokat tett a theologiai akadémia (1400 kor.) és az egyház javára (1400 kor.). Nem tartozott a jómódúak, annál kevésbé a gazdagok közé; senkitől sem örökölt vagyont, hiszen szegény árva volt s mégis tudott viszonyaihoz képest gazdag hagyományokat tenni, mert úgy érezte, hogy az neki kötelessége Egyházával s intézményeivel szemben, s mert azt gondolta, hogy az Isten által neki juttatott áldásból illik visszaadni valamit az Istennek, illetőleg az ő dicsőségét hirdető intézményeknek. Követendő példát állított nekünk. Ha mindenki ily módon tenne bizonyosságot Egyháza iránt való szeretetéről, mennyire különben állnának s virágoznának intézményeink s mennyi tátongó sebet lehetne behegésztetni Egyházunk s társadalmunk testén! Kishitűség, lemondás és hidegség nem pusztítana sorainkban!

Áldott s például szolgáló emléke éljen közöttünk s maradjon tiszteletünk tárgya!

Emlékének megörökítése céljából elhatározta az egyesület, hogy arcképét megszerezzük s megfelelő egyleti helyiségben emlékeztetőül elhelyezzük.

Nagy veszteség érte egyletünket kiváló s szeretett lelkészünknek halálával. Évkönyvünk más helyen emlékezik meg róla s méltatja nagy érdemeit. Itt csak röviden említjük meg, hogy a Nőegyletet Egyházunk legfontosabb, legszilárdabb s legbiztosabb pillérének tartotta s ez okból nagyra becsülte s büszkeségének tekintette. Noha sokfelé volt elfoglalva, mégis mindig szakított annyi időt, hogy a Nőegylet kérdéseivel behatóan foglalkozék s lelkes odaadással támogassa célja elérésében. Egyletünk táviratilag és egy átiratban fejezte ki részvétét a hátramaradottak előtt s koszorú helyett koszorúmegváltás címén adományokat gyűjtött egy Korbély Géza nevét viselendő alapítványra, amely gyűjtés 600 koronát eredményezett. Szeretetünk s iránta való hálánk csak azt kívánja, vajha megválasztandó utódja megértené az idők jeleit

és szózatát s a Nőegyletet felkarolva a benne megnyilatkozó valláserkölcsi erőt felhasználná Egyházunk s társadalmunk javára!

4. A diakonissza-ügy. Ebben a tekintetben az 1916. év teljesen meddő volt, mert egy lépést sem tehattünk előre a folyton dúló véres világháború miatt. A katonai parancsnokság nem vette igénybe diakonisszáinkat s így azok teljesen Egyházunk és a közönség rendelkezésére állottak, amely őket elég sűrűn vette igénybe. Személyi változás nem volt. Kundingen Erzsébet nővér különösen vidéken Sárosvármegye területén működött hosszú ideig egyes családok betegeinél, míg a másik, Neumann Karolin a városban működött, részben ápolással, részben pedig a gyülekezeti szegények, segélyezettek s mások felkeresésével s a szeretet gyakorlásával töltve idejét. Működésükről a következő statisztikai adatok adnak tiszta képet. Az 1916. évben 19 beteget ápoltak 180 napon és 309 éjszaka. Az ápoltak közül 8 evangélikus, 2 református, 2. róm. katolikus és 2 izraelita vallású volt. Vidéki 4, eperjesi 15. A rendes betegápoláson kívül beteglátogatást végeztek 76 esetben; szegényeket 57-szer látogattak meg, mely alkalommal valamelyes adományt is juttattak a szegényeknek. Más gyülekezeti tagokat 469-szer kerestek meg.

A diakonisszák ezen belső gyülekezeti munkássága nagyon fontos és szükséges; azonban nagyon kívánatos, hogy Nőegyletünk tagjai kivétel nélkül támogassák a diakonisszákat ebben a munkában. Nevezetesen ha valamely megbetegedési eset jut tudomásukra, értesítsék a diakonisszákat, vagy az elnökséget, hogy ezek a beteget felkeressék és ápolásban részesítsék s ha szegénységről, nyomorról értesülnek, hívják fel a figyelmet s működjenek közre a segélyadásban. Egyáltalán figyelemmel kell kísérnünk mindnyájunknak Egyházunk s társadalmunk életét s nekünk is kell látnunk a sok bajt, nyomort és szerencsétlenséget, melyeket a háborús viszonyok csak neveltek. Igyekezzünk tanulni másoktól, akik összetartással s önfeláldozással enyhítik a társadalmi bajokat, jóllehet talán kevesebb eszközzel rendelkeznek, mint mi. Nemcsak egyeseknek, hanem az összesnek kell a munkából kivennie részét; nagy művet csak az összesség tehet, egyesek csak vezethetik azt s lelkesedésükkel buzdíthatják, hogy az érdeklődés el ne lankadjon.

A csütörtöki bibliaórákat az 1916. évben is megtartottuk a diakonisszák lakásán. Azok vezetői ebben az évben is Korbély Géza főesperes, dr. Deák János, dr. Obál Béla theol. akad. és

Lehoczky Egyed tanítóképző-intézeti tanárok voltak. Látogatottságuk hasonló volt az előző évekhez. Kívánatos volna, hogy ezen bibliamagyarázati istenitisztelek állandósulva, az Egyház vallásos életét bensőbbé és tartalmasabbá tegyék.

Az iparostanoncok és a cselédek gondozása, amint azt a háború kitörése megszüntette, nem éledt újra. Jobb időkre kell várunk, amelyek a hadiárványokra s hadi szegényekre nagyobb súllyal fogják figyelmeztetni lelkünket s ezzel kapcsolatosan a két irányú munkára is.

Elmaradt a falusi híveknek látogatása és gondozása is.

5. A karácsonyi ünnepélyes felruházt ez éven is elhagytuk. Egyes gyermekeket azonban mégis segélyezett egyesületünk, kiket tanítóink segélyezésre ajánlottak. És pedig: Engler Irén ruhát, Engler Ernő cipőt, Hrabusa László cipőt, Kuhlöffl Aranka ruhát, Kuhlöffl Márta ruhát, Kollár Szabó Karola cipőt, Mikler Amália cipőt, Toman Vilma és Toman N. cipőt, Virág Sándor cipőt kapott Nőegyletünkötől. E végből ruhákat varrtak: Gönczy Gáborné, Molitorisz Istvánné, dr. Sztchlo Jánosné, Vogel Béláné; a felruházt költségeihez hozzájárultak: Csengey Gusztávné 5 K., Molitorisz Istvánné 4 K., Mayer Endréné 2 K., özv. dr. Mayer Gézáné 2 K., özv. Menesdorfer Bertalanné 2 K., Schönwiesner Jánosné 5 K., Vogel Béláné 4 K., özv. Zavatzky Szilárdné 4 K.-val; özv. Zathureczky Béláné pedig egy kabátot volt szives adományozni. A felruházt költségeinek fedezésére kiadatott 328 korona 20 fillér.

6. Anyagi tekintetben nagyon sok nehézséggel kellett megküzdenünk. Egyletünk legnagyobb jövedelmi forrásáról, az évenkénti teaestély rendezéséről ez éven is le kellett mondanunk, hogy más, a háború által megokolt célokat szolgáló mozgalmaknak útjába ne álljunk. Ennek folytán csupán a rendes évi tagsági díjakra s azokra az adományokra voltunk utalva, amelyekben egyes jótévíink állandóan részesíteni szoktak. A nagy drágaság miatt pedig éppen nagyobb jövedelemre lett volna szükségünk, hogy kiadásainkat fedezhessük s nagyobb anyagi áldozatot hozhassunk egyes szép, háborús célokra.

Az 1916. évi tagsági gyűjtés 576 koronát eredményezett. Gyűjtöttek pedig Csengey Gusztávné és Schroeffer Antalné 86 kor.-t, Klobusiczky Béláné és Borsody Károlyné 109 koronát, Jelenik Emma és Mórocz Karola 64 kor.-t, Gerhard Béláné és Slajchó Mihályné 94 kor.-t, dr. Sztchlo Jánosné és Molitorisz Istvánné 113 kor.-t, Menesdorfer Bertalanné és Peskó Ödönné 110 kor.-t. Adományokat kapott az egyesület: az Eperjesi Taka-

rékpénztártól a diakonissza-alapra 50 koronát, egyleti célokra 100 kor.-t, a Sárosvármegyei Takarékpénztártól diakonissza-alapra 40 kor.-t, az Eperjesi Bankegylettől 50 kor.-t, Eperjesi Villamvilágítási R.-t. 50 kor.-t, a Nagysárosi Műmalomtól 50 kor.-t, dr. Rosenberg Mór 10 kor.-t, N. N. 10 kor.-t, Weiszlovics Miksa 20 koronát, Weisz Ignác (Alsósebes) 10 kor.-t, özv. Bodiczkyne 16 kor.-t, Kun Sándor 10 kor.-t, Piller Dezső 20 kor.-t és özv. Semsey Adolfné 10 kor.-t adományoztak. Összesen befolyt 446 kor. Betegápolásból 832 kor., szobabérjövedelemből 643 kor. 82 fill., a szegényalap kamatjából 1029 kor. 44 fill. Kamat fejében befolyt a nőegyleti alapnál 198 korona 01 fillér, a diakonissza-alapnál 1733 kor. 34 fill. Összes bevétel ezeken a címeken 4882 korona 61 fill. Főbb kiadások: a szegények segélyezésére adtunk 619 kor.-t, a diakonisszák ellátására 833 korona 40 fill.-t, a pozsonyi diakonissza-háznak fizettünk 600 kor.-t, a diakonisszák lakásáért évi bér fejében 600 koronát, a polgári leányiskolának 500 koronát. Az összes kiadások kitétek 4068 korona 12 fillért. A nőegylet összvagyonja tesz 42,584 kor. 08 fillért. A szaporodás 1441 kor. 33 fill.

Hálás köszönetet mondunk ezen úton is számos jótevőinknek s az adományokat gyűjtőknek, főleg azonban Vogel Béla buzgó pénztárosunknak, aki példátlan pontossággal és lelkiismeretességgel kezeli pénztárunkat.

Köszönetet kell mondanunk egyletünk buzgó tagjainak, elsősorban azonban azoknak a vezető hölgyeknek, választmányi tagoknak, kik még súlyos házi gondjaik közepette is tudnak időt találni nőegyleti ügyeink intézésére. Kívánatos is, hogy a buzgalom lángja el ne aludjék, mert egyletünkre a jövőben váró sok feladat csak abban az esetben fog megvalósulhatni, ha a szeretet és buzgóság lángja, mint tettek energiája ki nem alszik.

Végigtekintve az elmúlt évi munkánkon, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy az a nagy háború miatt nem volt kielégítő s célunktól messzebb vagyunk most, mint annakelőtte. A háború iszonyatosságai még folyton szedik áldozataikat s alig lehet kilátásunk arra, hogy rövid időn belül véget érjenek. De bízva bízunk az isteni gondviselésben, hogy velünk lesz ezentúl is, megsegít a nehéz küzdelmekben s meghozza a várva-várt békét, hogy azután áldásával elárassza hazánkat s benne egyházunkat. Akkor hisszük, egyletünk is újból folytathatja majd áldásos belmissziói munkáját!

Mayer Endre,
egyleti titkár.

C) A Nőegylet 1916. évi háztartása.

1. A Nőegylet tagjainak névsora és a tagsági-díjak kimutatása.

Nőegyletünk lelkes tagjaitól évi tagsági-díjak címén begyűltek az egylet pénztárába a következő adományok:

<i>Rendes-tagok :</i>		Kor.		Kor.
Adamkovics Gézáné	2'-	Elsztner Istvánné	2'-	
Özv. Adriányi-Barts Mária	4'-	Eröss-Flórián Lujza.. .. .	2'-	
Bálint Jánosné	1'-	Enyedy Jánosné (Sóvár) ..	3'-	
Balló Aurélné	3'-	Faltin Gézáné	2'-	
Dr. Balpatak Imréné	2'-	Farkas Lajosné.. .. .	4'-	
Balpatak Eszti	2'-	Özv. Fest Gézáné	3'-	
Balpatak Piroska	2'-	Flachbart Ilonka (Nagysáros)	2'-	
Balpatak Rózsika	2'-	Flachbart Jenőné és leányai		
Balpatak Zsigmondné ..	3'-	(Nagysáros)	2'-	
Barts Gusztá.. .. .	2'-	Fleischer Gusztávné	2'-	
Bartus Györgyné	1'-	Dr. Flórián Károlyné	4'-	
Özv. Batek Frigyesné	2'-	Frenyó Lajosné	3'-	
Benigny Ervinné	3'-	Friedrich Vilmosné	2'-	
Bezchleba Ferencné	4'-	Futics Lajosné	2'-	
Bielek Lászlóné	10'-	Gallotsik Lászlóné	4'-	
Bielek Zoltánné (Nagysáros)	4'-	Özv. Gaul Vilmosné	2'-	
Blaschek Mariska	2'-	Gerhard Béláné	2'-	
Bohrandt Lajosné	1'-	Gerhard Lászlóné (Nagysáros)	2'-	
Özv. Bohrandt Vilmosné	1'-	Gramer Nándorné	10'-	
Bornemisza Lajosné és		Görgey Gézáné	5'-	
leánya	4'-	Gömöry Jánosné	5'-	
Özv. Borsody Károlyné ..	2'-	Gönczy Gáborné	3'-	
Borsody Károlyné	3'-	Gubcsó Gyuláné és leánya	3'-	
Brauner Gyuláné	2'-	Hajdú Albertné	1'-	
Brauner Ida	1'-	Hajdú Gyuláné	1'-	
Bretz Rózsi és Mici	1'-	Hajdú Lajosné	1'-	
Bretz Sándorné	1'-	Halbsch Gusztávné és		
Breuer Berta	2'-	leánya	3'-	
Özv. Csatary Zsigmondné	4'-	Dr. Hamborszky Béláné ..	2'-	
Csengey Gusztávné	4'-	Hamborszky Bertalanné ..	2'-	
Özv. Czigelbrier Kálmánné	2'-	Hartmann Albertné	2'-	
Dahlström Anna	2'-	Özv. Hazslinszky Tamásné	2'-	
Dancz Ferencné	2'-	Hennel Ilonka	2'-	
Dr. Deák Jánosné	3'-	Hoffmann Olga	3'-	
Divald Lajosné és leányai	3'-	Holénia Béláné	2'-	
Draskóczy Lajosné	4'-	Holénia Lajosné	3'-	
Durst Győzőné	2'-	Horvay Vilmosné és leánya	2'-	
Durst Klárika	1'-	Husznyai Jánosné	3'-	
Dúzs Mariska	2'-	Imre Gézáné	3'-	

	Kor.		Kor.
Özv. Jármay Béláné	2-	Molitor Gusztávné	2-
Jelenik Emma	2-	Molitorisz Istvánné	4-
Jeney Józsefné	5-	Molitorisz Mariska	2-
Jurcsik Józsefné	2-	Mórocz Karolina	2-
Kail Imréné	2-	Özv. Mussoni Antalné	3-
Kamenitzky Andrásné	2-	Mussoni Antalné	3-
Kamenitzky Ilonka és Gizi	2-	Dr. Mosászky Tituszné	5-
Kaszás Flóriánné	1-	Dr. Mosászky Istvánné	4-
Késmárszky Gizi	1-	Nemes Károlyné (Sóvár)	5-
Kézmárszky Károlyné	1-	Dr. Obál Béláné	2-
Klemens Jánosné	2-	Oberländer Károlyné	4-
Klemens Hilda	1-	Dr. Obetkó Dezsőné	2-
Klemens Milla	1-	Dr. Oravec Andorné	2-
Klobusiczky Béláné	3-	Oszvald Béláné	2-
Kobilicz Frigy.-né s leánya	2-	Dr. Oszvald Tivadarné	4-
Kóch Tivadarné	1-	Özv. Palecsko Viktorné és	
Korbély Gézáné	2-	leánya	2-
Dr. Körtvélyessy Dezsőné	4-	Pankúch Gusztávné	3-
Özv. Kósch Arturné	2-	Pap Ferencné	3-
Krahulecz Pálné	2-	Pap Istvánné	3-
Krayzell Aladárné s leánya	3-	Perényi Vilmosné	3-
Özv. Krayzell Jenőné	2-	Peskó Ödönné	3-
Kraumann Edéné	3-	Özv. Puchert Gyuláné	2-
Kubik Andrásné	1-	Raáb Jánosné	2-
Kurth Miksáné és Dóra	4-	Ravasz Mihályné	1-
Özv. Lakner Árpádné	8-	Özv. Reisinger Lászlóné és	
Lindgrün Alajosné és		leányai	3-
leányai (Nagysáros)	2-	Remenyik Lajosné	2-
Liptai Lajosné	2-	Réz Lujza	1-
Ludmann Ottóné	1-	Sándor Izabella	2-
Ludmann Paula	1-	Sándor Mária	2-
Lutocska Dánielné	3-	Sänger Ilka	2-
Maléter Gyuláné	4-	Sänger Mariska	2-
Mayer Endréné	4-	Özv. dr. Sarudy Vilmosné	4-
Özv. dr. Mayer Gézáné	3-	Semsey Miklósné	2-
Özv. Mayer Lajosné	2-	Semsey-Kósch Cornélia	4-
Özv. Matherny Lajosné	2-	Simkovics Mariska	2-
Mauks Kálmánné	2-	Simko-Kribel Berta	2-
Özv. Maurer Lajosné	2-	Özv. Simkó Mátýásné	2-
Meliórisz Ilka	5-	Slajchó Mihályné	2-
Id. Meliórisz Kálmánné	2-	Spanner Pálné	2-
Özv. Menesdorfer B.-né	3-	Schiller Vilmosné	2-
Özv. Mészárovi Istvánné	2-	Schmuck Hugóné (Tótsóvár)	3-
Mihalidesz Lajosné és		Schönwiesner Jánosné	8-
leánya	3-	Schroepfer Antalné	4-
Dr. Mikler Károlyné	4-	Schöplfin Gézáné	4-
Mikolík Istvánné	2-	Szánik Ernőné	2-

	Kor.		Kor.
Özv. Szemere Dezsőné ..	5-	Várjon Gézáné (Sóvár) ..	3-
Szemere Mártonné	2-	Verbőczy Józsefné	3-
Özv. Szemetkay Lajosné	2-	Vogel Béláné	5-
Szent-Iványi nővérek ..	2-	Vöröss Sándorné	2-
Dr. Szlávik Mátyásné és		Vajdicska Kálmánné	2-
leányai	3-	Dr. Weiszer Emilné	3-
Özv. Szocha Endréné	2-	Weiszer Lajosné	1-
Dr. Sztehlo Jánosné	8-	Weiszer Hermin	1-
Szűcs Dénesné	3-	Weiszer Sándorné	2-
Szutórisz Frigyesné	2-	Zathureczky Béláné	3-
Szutórisz Margit	2-	Zatovics Róbertné(Tótsóvár)	2-
Tauth Viktorné	2-	Zavatzky Irénke	2-
Thaisz Lenke	5-	Özv. Zavatzky Szilárdné ..	4-
Thaisz Mihályné	2-	Özv. Zelenka Pálné	5-
Thinschmidt Tivadarné ..	2-	Özv. Zéman Jánosné	2-
Thomae Aladárné	2-	Zombory Viktorné	2-
Újházy Farkasné	2-	Zsigmondy Mária	2-
Vandrák Vilma	3-		

Pártoló-tagok :

Amrein Józsefné	2-	N. N.	2-
Bartha Kálmánné	5-	Pálesch Árpádné	3-
Dr. Czipszer Lajosné	2-	Szent-Iványi Józsefné	5-
Déri Gyuláné	5-	Özv. Rosenberg Hermanné	3-
Fried Simonné	5-	Sztankay Lászlóné	2-
Geyer Jánosné(Nagysáros)	2-	Williger Pál	5-
Dr. Holénia Gyuláné	5-	Zaitz Tivadarné	5-
Máthé Károlyné(Nagysáros)	2-		

Összesen : **576** -

Bevétel.	I. Nőegyleti pénztár.	Kiadás.	
	Kor.	Kor.	
Pénztári maradvány a		Konfirmandusoknak	
mult évről	3163·98	ruha és könyvek ..	100·18
Tagsági díjak	576·—	Adomány az ev. iskola	
Adományokból	128·—	építéséhez	500·—
Kamatjövedelem	198·01	Adomány az izr. nő-	
Gyűjtés az egyház		egyh. népkonyhának	40·—
részére.. .. .	1407·—	Karácsonyi felruházás	328·20
		Egyetemes gyáminté-	
		zetnek	18·—
		Nyomatvány, költség	
		és tagsági díjak ..	10·30
		Gyűjtés, átadva az	
		egyh. pénztárnak ..	1407·—
		Maradvány:	
		készpénzben 1482·81	
		ért.-papirban 1586·50	3069·31
	<u>5472·99</u>		<u>5472·99</u>

Bevétel.	II. Diakonissza- és szegényházi pénztár.	Kiadás.	
	Kor.	Kor.	
Pénztári maradvány		Pozsonyi diakonissza	
a mult évről.. .. .	28287·31	anyaháznak	600·—
Betegápolási díjak ..	832·—	Diakonissza nővérek	
Eperjesi ev. I. egyház		ellátása	833·40
szegényalapjából..	1029·44	Diakonissza nővérek	
Adományok	346·—	lakoszt.-bére	600·—
Bérijövedelem	643·82	Szegények ellátása és	
Kamatjövedelem	1733·34	segélyezése	619·—
		Fűtés és világítás ..	201·43
		Vegyes kiadások	124·58
		Diakonissza-lakoszt.	
		berendezése	93·03
		Maradvány:	
		készpénzben 5652·62	
		értékpa-	
		pirokban 24147·85	29800·47
	<u>32871·91</u>		<u>32871·91</u>

Alapítványi tőkék:

I. Nőegyleti alapítványok.

	Kor.
Nőegyleti alapítv. érték-papirjai	1000 ⁰ —
Schroepfer Béla alapítv. ért.-papirjai	537 ²²

1537²²

	Kor.
Özv. dr. Mosánszky Győzőné alapítv. ..	200 ⁰ —
Deménfalvi dr. Meliőrisz Béla emlékalapítv. ..	200 ⁰ —
Vitelky Aladárné alapítványa	200 ⁰ —
Dr. Propper Adolf emlékalapítvány.. ..	200 ⁰ —
Lang Klementina hagyománya	200 ⁰ —
Schroepfer Béla ösztöndíjalapítvány	537 ²²

1537²²

II. Diakonissza-alapítványok.

	Kor.
Diakonissza-alap érték-papirjai	8240 ⁶³

8240⁶³

	Kor.
Novák Mihály alapítv.	504 ⁰ —
Benigny Kamilla "	200 ⁰ —
Kunczius Károlyné "	200 ⁰ —
Antony Istvánné "	200 ⁰ —
Kuzmik Sámuelné "	200 ⁰ —
Raisz Ede "	200 ⁰ —
Flórián Jakab "	200 ⁰ —
Névtelen "	200 ⁰ —
Bergmann Nándor "	200 ⁰ —
Raisz-Bölke Ida "	200 ⁰ —
Dr. Lakner Árpád "	200 ⁰ —
Páll Endre "	100 ⁰ —
Both Gyula "	50 ⁰ —
Király Vilmos "	900 ⁰ —
Gr. Andrásy Dénesné emlékalapítvány.. .	200 ⁰ —
Lang Klementina hagyománya	400 ⁰ —
Dirner Jenő hagyom.	500 ⁰ —
Háladatossági alapítv.	2762 ⁴⁷
Koszorúváltásból.. ..	531 ⁶⁶
Adományokból	292 ⁵⁰

8240⁶³

III. Szegény ev. leányok kiházasítási alapja.

	Kor.		Kor.
Ezen alap értékpapirjai	73·67	Mult évi álladéka	70·83
		Kamatokból	2·84
	73·67		73·67

Vagyon.	1916. évi vagyonkimutatás.		Teher.
	Kor.		Kor.
Nőegyleti pénztár ..	3069·31	Schroepfer Béla ösz- töndíj-alapítv.	537·22
Diakonissza- és sze- gényházi pénztár ..	29800·47	Egyenleg, mint tiszta vagyon :	
Nőegyl. alapítványok	1000·—	M. évitiszta	
Schroepfer Béla ala- pítvány	537·22	— vagyon ..	41142·75
Diakonissza-alapít- ványok	8240·63	Ezévi sza- porulat ..	1441·33 42584·08
Kiházasítási alapítv. ...	73·67		
Diakonissza-lakoszt. berendezése	400·—		
	43121·30		43121·30

Vogel Béla,
nőegyl. pénztáros.

VIII.

Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház

Emlékkönyve.

E lapok őrizték a hithű egyháztagek emlékezetét, a kik *alapítványok és hagyományok* által erősítik egyházunkat, szent hivatása szívet nemesítő és hazát boldogító munkájában. E lapokon éljen a hála és kegyelet a jóltevők iránt. E lapokat tegye végtelenné és lezárhatatlanná az egyházat szerető szívek áldozatkészsége . . .

1886-ban: **Mosánszky Margit**

a forrón szeretett s 15 éves korában váratlanul elhunyt leánya emlékére a lesújtott szülők, egy gyengélkedő leánytanuló számára, az évfárá-vizsgálaton kiosztandó jutalomdíjra *100 forint* alapítványt tettek.

1886-ban: **Stunder Teréz** hajadon

végrendeletileg hagyott az egyháznak *100 forintot*.

1888-ban: **Schneider József**

budapesti kereskedő egyházunknak végrendeletileg *2000 forintot* hagyományozott.

1889-ben: **a Leányegylet**

az évi záróvizsgálatokon kiosztandó ösztöndíj-alapítványt létesített — helybeli szegénysorsú iskolásgyermekök segélyezésére — *100 forint* értékben.

1890-ben: **özv. Kósch Lajosné Kolbenheyer Vilma**

úrnő emlékére gyermekei iskolai alapítványt tettek *300 forint* értékben.

1890-ben: **Kuzmik Pál**

budapesti lakos egyházunknak végrendeletileg *500 forintot* hagyományozott.

1890-ben: **Kácsy-Kósch Anna**

a létesítendő felső-leányiskola felszerelésére *100 forintot* hagyományozott.

1891-ben: **Kósch Frigyes**

emlékezetére gyermekei, a létesítendő felső-leányiskola felszerelésére alapítványt tettek *1005 forint 25 kr.* értékben.

1893-ban: **Zelenka Pál**

a tiszai ág. h. ev. egyházkerület püspöke nevére dr. Mosánszky Győző és neje Antony Paula, Olga leányuknak a püspök által történt esketése alkalmából egy jó tanuló leányka számára, az évi záróvizsgálaton kiosztandó jutalomdíjra *100 forintos* alapítványt tettek.

1893-ban: **Flórián Jakabné Kunczius Ilona**

elhúnyta alkalmából az enyhülést kereső, sújtott édesanya leánya kegyeletos emlékéül, polgári leányiskolánk alaptökéjének növelésére *200 forint* értékben alapítványt tett.

1895-ben: **Herfurth József**

koll. tanár a polgári leányiskola fejlesztése céljából az egyháznak *40,000 forint* névértékű értékpapirokat hagyományozott.

1897-ben: **Sztehlo Andráska és Eszterka**, a hirtelen

elhúnyt két kis gyermek megrendítő elvesztése fölött kesergő jó szülők — dr. *Sztehlo János* és *Benigny Zelma* — az évi záróvizsgálaton kiosztandó jutalomdíjra *200 forint* értékben alapítványt tettek.

1897-ben: **Dessewffy István**

eperjesi lakos a Szegényekháza alapjára *100 forintot* hagyományozott.

1897-ben: **Dunkel Károly**

eperjesi lakos egyházi és iskolai célokra *200 forintot* hagyományozott.

1898-ban: **özv. Krätschmár Adolfné**

eperjesi lakos az egyház pénztára javára *50 forintot* hagyományozott.

1898-ban: **özv. Zuan Rezsőné**

eperjesi lakos az egyház pénztára javára *100 forintot* hagyományozott.

1899-ben: **özv. Kuzmik Sámuelné**

eperjesi lakos az egyház pénztára javára *100 forintot* hagyományozott.

1900-ban: **dr. Krayzell Aurél**

gyászoló családja tagjai, a lelkeszi javadalom gyarapítása céljából az elhúnyt nevére *2000 korona* értékben alapítványt tettek.

1900-ban: **psenyeczky Nagy László**

kassai lakos, az egyház presbyteriumának kiváló tagja, ny. tvsz.

bíró, egyházunknak végrendeletében *2000 koronát* hagyományozott, ama kegyeletes óhajának kifejezésével, hogy temetőnkben nyugvó neje sírhalmának az egyház gondját viselje.

1901-ben: **özv. rozvágyi Antony Istvánné, liszikai Steller Florentina** eperjesi lakos, egyházunknak *600 koronát* hagyományozott, azon kegyeletes óhajának kifejezésével, hogy a kamatokból kétezer koronára megnövelt tőke kamatja majdan a templom belső csínjának emelésére fordíttassék.

1901-ben: **dr. Mosánszky Győző** eperjesi lakos, egyházunk volt másodfelügyelője kegyeletes emlékéül, mélyen lesújtott gyászoló neje egyházi vagy iskolai célokra kamatoztatandó alapítványt tett *1000 korona* értékben.

1901-ben: **deménfalvi dr. Meliőrisz Béla** eperjesi lakos, volt jogtanár emlékére, a kesergő édesanya egyházi célokra kamatoztatandó *400 koronás* alapítványt tett.

1901-ben: **deménfalvi dr. Meliőrisz Béla** az oly korán elhunyt, oly bálványozással szeretett egyetlen jó fiú emlékére, a lesújtott édesanya polgári leányiskolánk számára *400 koronás* ösztöndíj-alapítványt tett, melynek kamata az évi záróvizsgálaton lesz kiosztandó.

1902-ben: **Cseh Lajos** végrendeletileg *100 koronát* hagyományozott a Szegényekháza javára.

1902-ben: **Oeschger Adél** iskolai igazgató nevére, nevenapja alkalmából hálás tanítványai ösztöndíj-alap létesítése céljából kamatoztatandó és évenként gyarapítandó alapítványt tettek *50 korona* értékben. Az alapítvány ma: 212 korona 40 fillér.

1903-ban: **özv. Kuúk Jánosné Stolcz Irén** eperjesi lakos a Szegényekháza számára hagyományozott *200 kor.-t.*

1903-ban: **özv. Kuúk Jánosné Stolcz Irén** eperjesi lakos az egyház temetőjének jókarbantartására hagyományozott *400 koronát.*

1903-ban: **özv. Kuúk Jánosné Stolcz Irén** eperjesi lakos templomunk belseje megújításának költségeire hagyományozott *400 koronát.*

1903-ban: **Tóth Zsuzsánna** hajadon, eperjesi lakos az 1876-ban kiállított kötvény alapján egyházunk Szegényekházára *160 koronát* hagyományozott, mely összeg 1903. június 8-ikán befizettetett.

1903-ban: **Kubinyi Albertné Csupka Zsófia**
 a híven szerető, feledhetetlen emlékü hitves nevére, mélyen sújtott férje *500 koronás* alapítványt tett oly célból, hogy a tőke mindenkori kamata egy polgári leányiskolai szegény, szorgalmas leányka ösztöndíjára fordíttassék és az évfáradó-vizsgálaton kiosztassék.

1904-ben: **Bergmann Nándor**
 eperjesi lakos, egyházunk érdemes presbytere végrendeletében egyházi és iskolai célokra *4000 koronát* hagyott oly kikötéssel, hogy ezen összeg mindenkor „Bergmann Nándor-alapítvány” címen kezeltessek.

1905-ben: **Páll Endre**
 a sáros-zempléni egyházmegye kiérdem. esperese *2000 koronát* hagyott végrendeletileg, felerészben *egyházi*, felerészben *iskolai* célokra kamatoztatandó alapítványok gyanánt.

1905-ben: **Páll Endre**
 az eperjesi ág. h. ev. I. egyház *Szegényekháza* számára végrendeletileg *400 koronás* alapítványt tett.

1906-ban: **Handtel Vilmos**
 debreczeni ny. takarékpénztári igazgató, mint egyházunk szülötte, hálás visszaemlékezésül, a Szegényekháza alapjának gyarapítására „Handtel Vilmos-alapítvány”-t tett *200 korona* értékben.

1906-ban: **Kubinyi Albert**
 felügyelői működése félszázados jubileumi ünneplése alkalmából a hívek közadakozásából létesített, iskolai célokat szolgáló „Kubinyi-emlékalapítvány” gyarapítására *500 koronát* adományozott.

1908-ban: **a néhai Raisz Ede**
 emlékére, örökeseitől kapott *400 kor.-t* az egyház „Örökös egyháztagok alapja” létesítésére fordította.

1909-ben: **Binder Károly**
 hagyatékából a Szegényekháza alapja *300 koronát* kapott.

1909-ben: „**Szentgyörgyi János és neje Vasskó Zsuzsanna alapítványa**” címen fiuktól, *Szentgyörgyi György Gusztávtól 300 korona* sírfenntartásra és a kamatjáradékokból 10,000 koronányi egyházi tőke gyűjtésére.

1910-ben: **néhai Kubinyi Albert**
 örökös tiszteletbeli felügyelő hagyatékából: 1. az örökös egyháztagok alapjára *1500 koronát*; 2. szabad rendelkezésre *2000 koronát*; 3. polgári leányiskolai ösztöndíjra *500 koronát* kapott az egyház.

1911-ben: **Vetter János**

kassai lakos, végrendeletében *egyházunk* javára *50 koronát* hagyományozott.

1911-ben: **deménfalvi dr. Meliórisz Béla**

emlékére, halálának tizedik évforduló-napján, búsongó édesanyja a *polgári leányiskola felszerelési* céljaira *200 koronát* adományozott.

1911-ben: **néhai özv. Molitorisz Istvánné Keszler Anna**

nevére „*örökös egyháztalok alapja*“ javára, az örökösök *400 koronát* adományoztak az egyháznak.

1911-ben: **Vandrák Vilma**

nyugalmazott tanítónő nevére volt tanítványai *313 korona 20 fillér* ösztöndíj-alapítványt tettek.

1912-ben: **Király Vilmos**

végrendeletileg a Szegényekháza alapjának gyarapítására *500 koronát* hagyott.

1912-ben: **özv. Rombauer Samuné Elischer Emília**

eperjesi születésű, iglói lakos, kegyes jötevőnk végrendeletileg *6000 koronát* hagyott az egyházra.

1914-ben: **Lang Clementina**

6100 koronás alapítványt hagyott az egyház rendelkezésére, hogy az alapítvány kamata évenként az ezen egyházhhoz tartozó négy szegény és gyenge varrónő között osztassék szét. Ezenkívül a Szegényekházának *600 koronát*, a gyámintézeti Nőegyletnek *200 koronát*, a diakonissza-alapra *200 koronát*, a diakonissza-alapnak ápolási költség címén *200 koronát* és sírja fenntartására *200 koronát* hagyott.

1916-ban: **özv. Jármay Béláné Jámbor Janka**

végrendeletileg a polgári leányiskolának *1000 koronát*, az egyháznak szabad rendelkezésre *400 koronát*, a gyámintézeti Nőegyletnek *200 koronát*, a diakonissza-alapra *200 koronát* s a Nőegylet által létesítendő „*Intelligens Nők Otthona*“ javára *1000 koronát* hagyományozott.

IX.

Helyi gyámintézetünk, segélyek és kegyes adományok.**I. Helyi gyámintézetünk 1916. évi gyűjtésének eredménye.**

Bevétel: perselyből 2 kor. 50 fill.; offertoriumból 29 kor. 35 fill.; házankénti gyűjtésből 107 kor. 80 fill.; iskolai gyűjtésből 30 kor. *Összes bevétel: 169 kor. 65 fillér.* Kiadás: szabad rendelkezésre 105 kor. 21 fill.; az egyetemes nagy szeretetadományra 29 kor. 35 fill.; a kerületi szeretetadományra 5 kor.; Gusztáv Adolf-egyletre 5 kor.; folyó költségekre 4 kor.; fenntartva 21 kor. 09 fill. *Összes kiadás: 169 korona 65 fillér.*

II. A helyi gyámintézet kézi-pénztára. Bevétel: múlt évi készletből 290 kor. 95 fill.; a házankénti és iskolai gyűjtésből fenntartott összeg 21 kor. 09 fill.; kamatokból 12 kor. 08 fill. *Összes bevétel: 324 kor. 12 fill.* Kiadás: — kor. — fill. A rendelkezésre álló összeg 1916. év végén bankjegyleti betétkönyvben *324 kor. 12 fillér.*

III. Segélyt kapott az egyház: a) az egyetemes gyámintézettől 150 kor.-t; b) a Baldácsy-alapból 160 koronát. *Összesen: 310 koronát.*

IV. Az új iskolaépítésre az előbb felajánlott és új adományokból 1916-ban befolyt 2103 korona.

V. Iskolánk növendékei az egyházkerületi rozsnyói árvaháznak 30 koronát adományoztak.

VI. A helyi gyámintézet 1916. évi házankénti gyűjtésére adakoztak:

10 koronával: Bielek László, dr. Schmidt Gyula.

6 koronával: Eperjesi Takarékpénztár.

5 koronával: Bánó Aladár, Eperjesi Bankjegylet.

4 koronával: Grámer Nándorné.

2 koronával: özv. Adriányi Kálmánné, dr. Balpataky Imréné, dr. Deák János, Draskóczy Lajos, Eröss Dezsóné, Fatics Lajosné, Gömörly János, Hoffmann Olga, dr. Kakúsz Béla, dr. Mikler Károly, Mikolík István, Meliőrisz Ilka, id. Meliőrisz Kálmán, Molitorisz

István, Oberländer Károlyné, Pálesch Árpád, Spanner Pál, Tahy József, Vajdicska Kálmánné.

1 koronával: Balló Aurél, özv. Csatáry Zsigmondné, Czigelbrier Róbert, Eperjesi Keresztyén Fogyasztási Szövetkezet, Farkas Lajos, dr. Flórián Károlyné, Frenyó Lajos, Gerhard Béláné, Gubcsó Gyuláné, Hartmann Albertné, özv. Kamenitzky Andrásné, Kóschcég, özv. Kóch Tivadarné, özv. dr. Lakner Árpádné, Mayer Endre, Mihalidesz Lajos, Mikulik Lajosné, dr. Oszvald Tivadar, Peskó Ödön, Rontsinszky Géza, özv. dr. Sarudy Vilmosné, Schönwiesner János, Schroepfer Antal, id. Schustek Nándor, Slajchó Mihály, Szutórisz Frigyes, Thomae Aladár, Verbőczy Józsefné, Weiszer Sándorné.

80 fillérrel: Thinschmidt Tivadar.

Összesen: 107 korona 80 fillér.

VII. Az 1915. évre szóló egyházi Évkönyv nyomtatási költségeinek fedezésére adakoztak:

5 koronával: Bánó Aladár, Bielek László, dr. Schmidt Gyula.

3 koronával: dr. Sztéhlo János.

2 koronával: dr. Balpataky Imréné, Bielek Zoltán, Draskóczy Lajos, Gerhard Béla, Gömöry János, dr. Kakúsz Béla, Kirchmayer Gerő, Koós, dr. Maléter István, Mayer Endre, dr. Mikler Károly, Molitorisz István, dr. Oszvald Tivadar, Schönwiesner János, Spanner Pál, Tahy József.

1 koronával: özv. Adriányi Kálmánné, Balló Aurél, dr. Balpataky Imréné, Bánó Dezső, Blaschek Mária, Borsody Károly, özv. Borsody Károlyné, Brauner Gyula, Bretz Sándor, özv. Csatáry Zsigmondné, Csengey Gusztáv, Czigelbrier Róbert, Dancz Ferenc, dr. Deák János, Durst Győző, Elstner Istvánné, Eröss Dezső, Farkas Lajos, Fekete Flachbart Jenő, Futits Lajosné, Gamauf György, Gerhard László, Geyer János, Gubcsó Gyuláné, Hartmann Albert, Halbsch Gusztávné, Hoffmann Olga, Holvay Ferenc, Jelenik Emma, Jurcsik Józsefné, özv. Kamenitzky Andrásné, Kapy Gyula, Klefner testvérek, Klein Béla, Klobusiczky Béla, Kahanyecz Józsefné, özv. Kóch Tivadarné, Kovács Sándor, dr. Körtvélyessy Dezső, Krahulecz Pál, Krayzell Aladár, özv. Krayzell Jenőné, Kutsinszky Béla, Langsch Róbertné, özv. Lakner Árpádné, Lehoczky Egyed, Lindgrün Alajos, Ludmann Ottó, Magyar Mihály, Mangesius Mariska, özv. Matherny Lajosné, özv. Maurer Lajosné, id. Meliőrisz Kálmán, ifj. Meliőrisz Kálmán, Mihalidesz Lajos, Mikolik

István, Mikolík Istvánné, Mikulík Lajos, Molitor Gusztáv, Móroczi Karolina, dr. Mosászky István, dr. Obál Béla, Oberländer Károlyné, Öhlschläger Ödön, Oszvald Béla, Pálesch Árpád, Pankúch Gusztáv, özv. Papp Jenőné, Peskó Ödön, Raáb János, Rontsinszky Géza, özv. Ruzsják Boldizsárné, Saenger Ilka, özv. dr. Sarudy Vilmosné, Sándor Izabella, özv. Smitzer Dánielné, Schroepfer Antalné, id. Schustek Nándor, özv. Simkó Mátyásné, Schwarcz Ede, Simkovics Mária, Slajchó Mihály, Szentiványi Béla, dr. Szlávik Mátyás, Szutórisz Frigyes, Tauth Gyözőné, Thinschmidt Tivadar, Thomae Aladár, Tomasek Lajos, Ujházy Árpád, Vajdicska Kálmán, Vogel Béla, Verbőczy Józsefné, dr. Weiszer Emilné, Weiszer Sándor, Zathureczky Béláné, özv. Zavatzky Szilárdné.

60 fillérrel: Hrabcsák Istvánné, Késmárszky Károly, Kaszás Flóriánné, Lakatos János, Mészárovs Istvánné.

50 fillérrel: Papp Ferencné, özv. Puchert Gyuláné, Szoha Endréné.

40 fillérrel: özv. Batek Vancelné, Ervin Dezsőné, Kéler A. és Györgyike, Múhá József.

Összesen: 154 korona 10 fillér.

VIII. A reformáció négyszázéves évfordulójának megünnepelésére alapítandó evangélikus egyetemes Szeretetház-alap javára adakoztak:¹

10 koronával: Bielek Zoltán, Flachbart Jenő, dr. Schmidt Gyula.

6 koronával: Geyer János.

5 koronával: Bánó Aladár, Bielek László, Gerhard László, Holvay Ferenc, Koós Ernő, Koós Frigyes, dr. Körtvélyessy Dezső, Lindgrün Alajos, Schönwiesner János, Spanner Pál, Thinschmidt Tivadar.

4 koronával: Berndt Richárd, Grámer Nándorné, Hartmann Albert, Meliőrisz Ilka, id. Meliőrisz Kálmán, Tahy József.

3 koronával: özv. Adriányi Kálmánné, dr. Balpataky Imréné, Hoffmann Olga, Klefner Gyula, Pálesch Árpád, dr. Sztehlo János.

2 koronával: Brauner Gyula, Bretz Sándor, Farkas Lajos, Folberth Pál, Gubcsó Gyula, dr. Kakúsz Béla, özv. Kamenitzky Andrásné, özv. Kóch Tivadarné, Kovács Sándor, Kribel Elek, Kutsinszky Béla, özv. dr. Lakner Árpádné, Langsch Róbert,

¹ Az egyes tanintézetek tanártestületeinek tagjai e célra külön gyűjtést rendeztek.

Mihalidesz Lajos, Pankúch Gusztáv, Schroepfer Antalné, Schustek Nándor, Szentiványi József, Thomae Aladár, Vajdicska Kálmán, özv. Wallinger Ferencné, dr. Weiszer Emil, Weiszer Sándor, özv. Zavatzky Szilárdné.

1 koronával: Ambrózy Béla, Halbsch Gusztávné, Kahanyecz Józsefné, Klein Béla, K. N., özv. Maurer Lajosné, Mauritz Antal, Mikolik István, Müller Sámuel, Oberländer Károly, dr. Oszvald Tivadar, Öhlschläger Ödön, Papp Ferencné, Páter Mihály, Porcoláb Lajos, özv. Puchert Gyuláné, özv. Reisinger Lászlóné, dr. özv. Sarudy Vilmosné, Saenger Ilka, Thrór Gyula, Vogel Béla.

Összesen 202 korona.

IX. Az egyház pénztára javára adakoztak:

50 koronával: özv. Csatáry Zsigmondné, Draskóczy Lajos és neje, Tahy József, özv. Witelky Aladárné, özv. Zelenka Pálné.

40 koronával: dr. Bánó Dezső, Bielek László és neje, Gömörly János, dr. Szehlo János.

30 koronával: Csengey Gusztáv, Koós Ernő, Koós Frigyes, Mayer Endre, dr. Mikler Károly, dr. Maléter István, Molitorisz István, Pálesch Árpád, Schöpflin Gézáné.

20 koronával: Bánó Aladár, Bielek Zoltán, dr. Deák János, dr. Flórián Károlyné, Gerhard Béla, dr. Kakúsz Béla, özv. dr. Lakner Árpádné, Mosánszky Istvánné, özv. Menesdorfer Bertalanné, özv. dr. Mayer Gézáné, Molitor Gusztáv, dr. Oszvald Tivadar, Oberländer Károlyné, Schroepfer Antalné, Schönwiesner János, Schmidt Gyula, Szentiványi József, Szutórisz Frigyes, Vogel Béla, özv. Zathureczky Béláné.

10 koronával: dr. Balpatak Imréné, Balló Aurél, özv. Benigny Ervinné, Farkas Lajosné, Frenyó Lajos, Grámer Nándorné, Gubcsó Gyula, dr. Hebelt Ede, Imre Gézáné, Kapy Gyula, Kraumann Edéné, Lehoczky Egyed, Mussoni Antalné, Maléter Gyuláné, Mikolik István, Maurer Lajosné, dr. Obetkó Dezső, dr. Obál Béla, Peskó Ödön, Saguly József, dr. Szlávik Mátyás, Tauth Viktor, dr. Toperczer Gézáné, Vandrák Vilma, Vajdicska Kálmán, Vöröss Sándor, dr. Weiszer Emil, dr. Wallentínyi Samu, özv. Zavatzky Szilárdné, N. N.

5 koronával: Borsody Károly, Klemens T. János, Teltsch Kornélné, Thomae Aladárné, Thrór Gyula.

2 koronával: Schwarcz Ede.

Összesen: 1407 korona.

X. **Reformációi jubiláris alapra** befolyt és kiadatott offertorium: 19 kor. 04 fill.; a kerületi árvaházra befolyt és kiadatott offertorium 30 korona.

XI. **Templomi offertorium** az egyház javára 234 kor. 81 fill.

XII. **Templomi perselygyűjtés** az egyház javára 351 korona 94 fillér.

Az I–XII. alatt befolyt segélyek és adakozások főösszege 5451 korona 46 fillér. Az Úr élessze továbbra is az áldozatkész és könyörülő szeretet tüzét a szívekben. Intésül és buzdításul fogadjuk az ígét: *„A jótékonyságról pedig és az adakozásról el ne feledkezzetek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.”* (Zsid. 13, 16.)

X.

Egyházi háztartás 1916-ban.

I. Az egyházi pénztárnak forgalmi kimutatása.

1. Pénztári forgalom :

Áthozat az 1915. évről	K	18214·15
Az 1916. évi bevétel	"	61876·31
Összesen	K	80090·46
Az 1916. évi kiadás	"	48443·07
Marad pénztári készlet	K	31647·39

2. Eredmény :

Az 1916. évi egyházi és iskolai szükséglet volt	K	25721·21
Fedezet volt.. .. .	"	21099·97
Ezévi hiány	K	4621·24
Hiány az előbbi évekről	"	18417·29
A hiány összege	K	23038·53

3. Egyháztagok illetéke :

Hátralék az előbbi évekről ..	K	2709·38
Az 1916. évre kivetett illeték..	"	5241·—
Illeték befolyt	K	4734·50
Leírás.. .. .	"	223·54
Hátralék	K	2992·34
	K	7950·38

4. Iskolaépítés :

Hátralékos adományokból befolyt	K	1348·—
Újabb adományok	"	755·—
Áthozat a múlt évről	"	335·85
Összesen	K	2438·85
Hátralékos adományok	"	10079·—

II. Herfurth József-alap forgalmi kimutatása.

1. Forgalom:

Bevétel:

Pénztári maradvány a múlt évről			
a pénztárban	K	4106.77	
Magy. Ált. Hitelbanknál	"	488.46	
Szelvényekért M. Á. Hitelb.-tól	"	4154.51	
Betétkamat " " "	"	86.85	
Kölcsönkötvény-kamat	"	1429.—	
Betétkamat	"	416.54	
Kölcsönvisszafizetés.. .. .	"	14000.—	
Kisorsolt értékpapírért befolyt	K	240.—	K 24922.13

Kiadás:

Fizetésekre	K	5592.—	
Ösztöndíjakra	"	100.—	
Apró kiadás.. .. .	"	77.77	
Értékpapírkamat.. .. .	"	40.49	
Értékpapírvétel	K	6206.—	K 12016.26
			Pénzkészlet .. .. K 12905.87
Ebből a pénztárban	K	12196.73	
Magyar Ált. Hitelbanknál.. .. .	"	709.14	K 12905.87

2. Eredmény:

Kamatjövedelem	K	6086.90
Kiadások.. .. .	"	5810.26
Ezévi gyarapodás	K	276.64
Az alap 1915. december 31-én	"	89802.85
Az alap 1916. december 31-én	K	90079.49

Vagyron

III. Mérleg-számla

	Korona	fill.	Korona	fill.
Új iskolaépület			100000	—
Ingtatlan			49000	—
Szegényekháza ingatlanja			800	—
Kötelezvények			58900	—
Bankegylet számlája			76	—
Az egyház értékpapirjai			67324	93
8885				
1420				
41654				
14000				
24000				
Kiadás:				
K 5292				
100				
7777				
4049				
K 6206				
K 12016-20				
K 12005-87				
Pénzkészlet				
K 1219673				
K 70714				
K 6086 90				
58102				
K 2766				
898028				
K 90079 4				
Átvitel:			276100	93

1916. dec. 31-én.

Teher

	Korona	fill.	Korona	fill.
<i>I. Törlesztéses kölcsön :</i>				
A Magyar Jelzálog-Hitelbanktól			100000	—
<i>II. Közös alap :</i>				
Közös templom-alap			9849	86
<i>III. Iskolai alapok :</i>				
Iskola alap	639	30		
Kollmann Frigyes-alap	2290	76		
Kósch-Kolbenhayer Vilmá-alap	435	22		
Polgári leányiskola-alap	10599	89		
Páll Endre-alap	1545	23		
Iskolaépítési alap	2438	85	17949	25
<i>IV. Egyházi alapok :</i>				
Bergmann Nándor-alap	4000	—		
Göllner Amanda-alap	2866	74		
Krieger Tamás- "	260	04		
Kubinyi Albert- "	1155	—		
Nagy László- "	2000	—		
Dr. Meliórisz Béla-alap	400	—		
Dr. Mosánszky Győző-alap	1000	—		
Schneider-Mosánszky-alap	4000	—		
Stunder Teréz-alap	200	—		
Kegyves adományok alapja	49000	—		
Gáspáry János-alap	74	13		
Örökös egyháztagok-alap	2300	—		
Általános-alap	38359	12		
Harang-alap	10628	36		
Holtak hajléka-alap	13190	71		
Sírkert-alap	12557	96		
Sírhelymegváltási alap	2000	—		
Templomi csillár- "	3200	—		
Rombauer Sámuelné-alap	6000	—	153192	06
<i>V. Ösztöndíj-alapítványok :</i>				
Schwarz János-féle öszt.-alapítv.	4902	—		
Löffellholz-féle ösztöndíj-alapítv...	1260	—		
Haliganz-féle ösztöndíj-alapítv. ...	336	—		
Átvitel :	6498	—	280991	17

1916. dec. 31-ikén.

Teher

	Korona	fill.	Korona	fill.
Áthozat:	6498	—	280991	17
Walleitner-féle ösztöndíj-alapítv.	350	—		
Dr. Meliórisz Béla-féle öszt.-alap.	400	—		
Oeschger Adél- " " "	212	40		
Kubinyiné Csupka Zs. öszt.-alap.	500	—		
Kubinyi Albert-féle öszt.-alapítv.	500	—		
Thiering-Schwarz-féle öszt.-alap.	420	—		
Mosánszky Margit- " " "	200	—		
Leányegyleti " " "	200	—		
Sztehlo Eszter- " " "	400	—		
Vandrák Vilma- " " "	313	20		
Sztehlo János- " " "	1000	—		
Zelenka Pál- " " "	225	92	11219	52
VI. Iskolai alapítványok:				
Kósch Frigyes fels. leányisk. al.	2076	—		
Szontágh Sámuel " "	561	96		
Neustädter Lajos " "	1178	36	3816	32
VII. Egyházi alapítványok.				
Dr. Krayzell Aurél alapítvány ..	2000	—		
Mérey Dénes- " ..	100	—		
Sárossy Tamás- " ..	420	—		
Szentgyörgyi János- " ..	3000	—		
Toperczer Zsigmond- " ..	210	—		
Régibb nőegylet- " ..	1314	12		
Láng Clementina- " ..	41	52		
Antony Florentina- " ..	1082	19		
Kacsády Rebeka- " ..	349	62		
Szontágh Zsuzsánna- " "	518	—		
Egyházi Évkönyv " ..	2550	—		
Szegényekháza " ..	27908	—	39493	45
VIII. Herfurth József-alapítvány			90079	49
			425599	95

Veszteség

iv. Eredmény-számla

	Korona	fillér
Hiány az előbbi évekről	18417	29
Fizetések.. .. .	12029	97
Egyházi költség.. .. .	2279	70
Iskolai költség	10614	48
Adó és illeték-egyenérték.. .. .	712	22
Vízdíj	84	84
	44138	50

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Eperjes, 1917. február 20-ikán.

Dr. Deák János s. k.,
h. lelkész.

Klefner Gyula s. k.,
egyh. ügyész.

Blaschek Mária s. k.,
polg. isk. igazgató

Pálesch Árpád s. k.

Vogel Béla s. k.,
szv.-b. elnök.

Draskóczy Lajos s. k.

Durst Győző s. k.,
el. isk. igazgató.

Peskó Ödön s. k.

Mórocz Karolina s. k.

1916. dec. 31-ikén.

Nyereség

	Korona	fillér
Egyháztagok illetéke	4435	57
Kamat	1589	53
Tandíj	11702	—
Városi segély	2059	12
Házbér	700	—
Persely	354	44
Offertorium	259	31
Mult évi hiány	18417·29	
Ezévi hiány	<u>4621·24</u>	
	23038	53
	<u>44138</u>	<u>50</u>

Eperjes, 1916. december 31-ikén.

Schönwiesner János s. k.,

egyh. gondnok.

VI. Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház értékpapirjai.

Darab	Az értékpapir megnevezése	Darabonként korona	Névérték korona
1	4 ⁰ / ₁₀ Osztr. egys. (jan.) jár. 716,909. sz. 100 frt =	200	200
3	4 ² / ₁₀ " " (febr.) jár. 222,035., 202,354., 302,588. sz. à 100 frt =	200	600
1	4 ² / ₁₀ " " (ápr.) jár. 270,818. sz. à 100 frt =	200	200
1	4 ⁰ / ₁₀ " " (máj.) " 51,445. sz. à 100 frt =	200	200
1	4 ² / ₁₀ " " (kötményezett) jár. 18,526. sz.	400	400
1	4 ⁰ / ₁₀ Magyar koronajáradék	100	100
1	4 ⁰ / ₁₀ " "	200	200
1	4 ⁰ / ₁₀ " "	500	500
3	4 ⁰ / ₁₀ " "	10000	30000
2	6 ⁰ / ₁₀ Magyar állam- (hadi-) kölcsön		10000
5	4 ⁰ / ₁₀ Pesti Hazai I. Takp. kötv. 1646-50. sz.	200	1000
4	4 ⁰ / ₁₀ " " " " 2023-26. sz.	2000	8000
1	4 ¹ / ₂ " " " " 2412. sz. ..	2000	2000
1	4 ⁰ / ₁₀ Magyar Földhitelintézeti záloglevél ..	10000	10000
1	4 ¹ / ₂ " Jelzálog-H.-bank zl. törl.-k.-bizt.		1000
1	4 ⁰ / ₁₀ " " " " 912. sz. (let.)		2000
2	4 ¹ / ₂ " Agrár- és Járadékbank járadék- jegy 4098., 4611. sz.	2000	4000
2	4 ¹ / ₂ " Magyar Orsz. Közp. Takarékpénztár záloglevél 3413., 3507. sz.	200	400
1	1870. évi nyer.-kölcs. 1536/35. I. sz. à 50 frt =		100
1	3 ⁰ / ₁₀ Osztr. Földhitelint. 1880. évi sj. nyer.- jegy 3721/24. sz.		
		K.	70900

Eperjes, 1916. december 31-ikén.

Schönwiesner János s. k.,
egyh. gondnok.

VII. Egyháztagok.

A) Örökös egyháztagok.

„Örökös egyháztagok alapja“ címen az egyház oly tőke-alapot gyűjt, amely az egyházi évi járandóságait megfelelő tőkeösszeggel megváltó egyháztagoknak vagy az azok nevére ennek az alapnak a gyarapítására alapítványt tevő örökösöknek adományait, hagyományait vagy alapítványait foglalja magában, az örökös egyháztagok és válságösszegeik kimutatásával. A tőke, mint egyházfenntartási alap érintetlen, a kamatok az egyház szükségleteire fordíttatnak.

Sor-szám	Az örökös egyháztagok neve	Mely évből származik a tőke?	Adomány, hagyomány, alapítvány	Tőke-összeg
1.	Raisz Ede † 1908.	1908.	örökösök ad.	kor. 400
2.	Kubinyi Albert † 1909. . .	1910.	hagyomány	1500
3.	Özv. Molitorisz Istvánné sz. Kesztlér A. † 1911.	1911.	örökösök ad.	400
4.	Özv. Jármay Béláné † 1916.	1917.	hagyomány	400

B) Évenként fizető egyháztagok.

N é v	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
Özv. Adriányi Kálmánné ..	kor. 15	kor. 9	kor. 24	.	.	44
Alexander Gusztáv	4	1	5	.	.	.
Ambrózy Béla	15	8	23	.	.	.
Andaházy Sándor	6	.	6	.	.	.
Balló Aurél	35	5	40	.	.	200
Dr. Balpataky Imréné	30	34	64	500	100	400
Barcs Jenő	20	3	23	.	.	.
Bartos Györgyné	4	4	8	.	.	.
Bartus Ödön	6	1	7	.	.	.
Özv. Batek Frigyesné	6	.	6	.	.	5
Özv. Batek Vencelné	8	3	11	.	.	.
Bálint János	6	3	9	.	.	5
Bánó Aladár	50	9	59	.	.	300
Dr. Bánó Dezső	35	13	48	100	20	60

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolapítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Bánó Etelka..	10	.	10	.	.	.
Becht József..	10	3	13	100	50	30
Özv. Benigny Ervinné .. .	30	.	30	.	.	100
Berthold Walter	8	.	8	.	.	.
Bezhleba Ferencné.. . . .	15	.	15	.	.	.
Bielek László	50	56	106	.	.	1000
Bielek Zoltán, Nagysáros ..	25	6	31	.	.	200
Bohrandt Lajos	6	9	15	.	.	.
Boross Amália..	4	.	4	.	.	.
Özv. Borsody Károlyné .. .	4	.	4	100	10	70
Borsody Károly	15	2	17	.	.	.
Brauner Gyula	20	3	23	.	.	10
Bretz Sándor	10	15	25	.	.	100
Breuer Berta	6	1	7	.	.	.
Çarthmann Ferenc.. . . .	8	2	10	.	.	.
Özv. Csatáry Zsigmondné..	35	24	59	250	25	175
Csengey Gusztáv	40	11	51	.	.	300
Csontó Jánosné	4	.	4	.	.	.
Cziel János	4	.	4	.	.	.
Özv. Czigelbrier Kálmánné	4	.	4	.	.	.
Czigelbrier Róbert.. . . .	6	5	11	.	.	50
Dahlström Anna..	6	2	8	.	.	.
Dahlström Károly	12	4	16	.	.	60
Dancz Ferenc	8	3	11	.	.	5
Darvasi Jakab	4	1	5	.	.	.
Dr. Deák János	20	1	21	100	10	70
Demcsák Lajosné	4	.	4	.	.	.
Lovag Descovics Oszkár .. .	8	.	8	.	.	.
Dessewffy Pál <small>örökösei, Magyar- kaproncza</small>	.	20	20	.	.	.
Divald Lajosné	10	.	10	.	.	.
Draskóczy Lajos..	45	11	56	500	100	300
Drobnyák Nándorné	4	.	4	.	.	.
Elstner Istvánné	10	10	20	500	250	150
Engler Károly	4	1	5	.	.	.
Enyedi Jánosné, Sóvár .. .	8	.	8	.	.	5
Erőss Dezső..	20	.	20	.	.	.
Ervin Dezsőné..	4	.	4	.	.	.
Faltin Gézáné	10	.	10	.	.	20
Farkas Lajos	30	5	35	.	.	50
Ifj. Farkas Lajos..	6	1	7	.	.	.

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járándóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Fekete Imre	35	5	40	.	.	.
Fekete Jenő	6	.	6	.	.	.
Ferencz János	4	.	4	.	.	.
Flachbart Jenő, Nagysáros	15	2	17	.	.	60
Fleischer Frigyes	4	8	12	.	.	.
Fleischer Gusztáv	4	1	5	.	.	.
Dr. Flórián Károly	50	24	74	2000	1200	400
Frenyó Lajos	25	5	30	200	40	120
Friedrich Vilmos	10	8	18	.	.	20
Furrer Albert	.	.	.	200	140	20
Futits Lajosné	10	18	28	.	.	5
Özv. Gallé Andorné	10	3	13	.	.	1
Gallotsik Lászlóné	10	.	10	100	60	20
Gamauf György	30	14	44	.	.	.
Özv. Gaul Vilmosné	6	2	8	.	.	3
Gécs Zoltán	6	.	6	.	.	.
Gerhard Béla	35	7	42	200	160	.
Gerhard László, Nagysáros	8	1	9	.	.	10
Geyer János, Nagysáros ..	10	.	10	.	.	.
Glatz Ilona	6	.	6	.	.	.
Gömöry János	45	7	52	500	130	270
Görgey Béláné, Budapest..	6	21	27	.	.	.
Gramer Nándorné	50	40	90	.	.	.
Groszmann Imre	10	.	10	.	.	.
Gubcsó Gyula	25	15	40	.	.	100
Haász Béla	8	.	8	.	.	.
Halbsch Gusztávné	10	8	18	.	.	200
Hartmann Albert	20	22	42	200	40	120
Havas Kornélné	4	.	4	.	.	.
Özv. Hazslinszky Tamásné	4	3	7	100	10	80
Dr. Hebelt Ede	20	2	22	.	.	.
Hennel Elek	6	.	6	.	.	.
Özv. dr. Hoffmann Adolfné	8	.	8	.	.	.
Holénia Lajosné	10	4	14	50	5	35
Holvay Ferenc, Nagysáros	15	.	15	.	.	.
Horák Hugó, Sopron	.	18	18	.	.	.
Horváth László	8	.	8	.	.	.
Horvay Vilmos	6	6	12	.	.	10
Hrabcsák Istvánné	4	.	4	.	.	.
Husz Ármin ^{örökösei Novi-Banovci}	.	14	14	.	.	600
Özv. Husznay Jánosné	4	1	5	.	.	5

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Imre Gézáné	15	.	15	.	.	.
Irányi Géza	20	3	23	.	.	.
Jelenik Géza	4	.	4	.	.	.
Jursik Józsefné	4	1	5	.	.	.
Kahanyecz Józsefné	4	1	5	.	.	.
Özv. Kail Imréné	10	3	13	.	.	28
Dr. Kakús Béla örökösei..	.	20	20	500	400	100
Özv.Kamenyiczky Andrásné	6	6	12	.	.	30
Kapi Gyula	30	5	35	300	150	90
Kaszás Flóriánné	4	.	4	.	.	.
Kéler Dániel örökösei .. .	4	2	6	.	.	2
Késmárszky Károly.. .. .	6	10	16	100	20	80
Kirchmayer Gerő, } Eperjes	50	20	70	.	.	200
Kirchmayer Vilmos, } enyiczke	40	5	45	.	.	.
Kiszely István	8	.	8	.	.	.
Klefner Gyula	30	12	42	.	.	250
Klein Béla	15	6	21	100	10	60
Özv. Klein Lajosné	.	.	.	20	2	14
Klemens T. János	15	6	21	100	20	60
Kleinert Jánosné	4	.	4	.	.	.
Klinczkó János	4	.	4	.	.	.
Klobusiczky Béla	15	2	17	100	10	70
Kobilicz Frigyes	10	4	14	50	5	35
Özv. Kóch Tivadarné	6	2	8	.	.	10
Özv. Kollár-Tahy Emília ..	10	11	21	300	150	90
Konyári Béla	6	.	6	.	.	.
Koós Ernő	30	6	36	.	.	.
Koós Frigyes	30	6	36	.	.	.
Dr. Koós István	.	28	28	.	.	.
Kovács Sándor	15	5	20	.	.	6
Dr. Kovács Viktor	6	1	7	.	.	.
Körtvélyessy Béla	25	10	35	.	.	.
Dr. Körtvélyessy Dezső.. .	35	8	43	.	.	.
Krahulecz Pál	8	1	9	.	.	.
Kraumann Edéné	30	.	30	.	.	.
Kraus József Gyula	6	1	7	.	.	.
Özv. Krayzell Aladárné.. .	15	10	25	.	.	.
Krayzell Andor	10	.	10	.	.	.
Özv. Krayzell Jenőné.. .. .	10	.	10	.	.	10
Kribel Elek	10	10	20	.	.	.

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Krivoss Gyula	45	9	54	.	.	.
Kutsinszky Béla	5	.	5	.	.	.
Kuhfsz Károly	4	.	4	.	.	.
Kurth Miksa	8	1	9	.	.	.
Lakatos János	4	4	8	.	.	.
Özv. dr. Lakner Árpádné..	40	66	106	.	.	200
Langsch Róbertné, N.-Sáros	10	.	10	.	.	10
Lehoczky Egyed	10	.	10	50	15	25
Lindgrün Alajos, Nagysáros	12	2	14	.	.	10
Linkesch Károly	35	17	52	.	.	.
Lőrencz Károly	10	3	13	.	.	.
Özv. Lotz Hermanné.. . . .	4	.	4	.	.	.
Kk. Luchs Róbert	.	12	12	.	.	.
Ludmann Ottó	35	6	41	.	.	100
Ludmann Paula	15	5	20	.	.	.
Lukács Samu	4	.	4	.	.	.
Mahr Jenő Ödön	6	1	7	.	.	.
Magyar Mihály	10	.	10	.	.	2
Maléter Árpád.. . . .	.	.	.	100	40	40
Maléter Gyula	40	18	58	.	.	400
Dr. Maléter István	50	50	100	.	.	.
Özv. dr. Markó Sándorné..	8	.	8	.	.	.
Matherny Gusztáv	15	26	41	.	.	100
Özv. Matherny Lajosné.. . .	4	.	4	100	10	70
Mauks Kálmán	10	1	11	.	.	2
Özv. Maurer Lajosné.. . . .	8	23	31	.	.	100
Mauritz Antal, Nagysáros ..	4	.	4	.	.	1
Mayer Endre	45	20	65	200	20	140
Mayer Ferencné, Nagysáros	4	.	4	.	.	.
Özv. dr. Mayer Gézáné	6	.	6	.	.	.
Özv. Mayer Gyuláné.. . . .	4	.	4	50	20	20
Medzihradzsky Emil	4	2	6	.	.	.
Meliórisz Ilka	25	4	29	.	.	1200
Id. Meliórisz Kálmán	45	29	74	.	.	300
Ifj. Meliórisz Kálmán, Kissáros	50	20	70	.	.	.
Özv. Menesdorfer Bertalané	6	.	6	.	.	.
Mészárovsz Istvánné	4	3	7	.	.	2
Mihalidesz Lajos	10	30	40	.	.	100
Miess Viktor	6	.	6	.	.	.
Mikler Frigyes.. . . .	4	2	6	.	.	5

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Dr. Mikler Károly	50	9	59	500	250	150
Mikolik István	20	12	32	.	.	50
Mikulik Lajos	10	2	12	.	.	200
Molitor Gusztáv	15	1	16	100	20	60
Molitorisz István	40	19	59	.	.	150
Dr. Moór Gyula	20	.	20	.	.	.
Dr. Mosánszky István	15	1	16	.	.	100
Mucha Bertalan	4	1	5	50	25	15
Mucha József	4	1	5	30	3	21
Müller Sámuel, Nagysáros	4	.	4	.	.	4
Mussoni Antalné	15	.	15	.	.	.
Özv. Mussoni Antalné	8	.	8	50	30	10
Dr. Obál Béla	15	1	16	200	60	100
Oberländer Károly	15	14	29	250	25	175
Dr. Obetkó Dezső	35	6	41	200	100	60
Öhlschläger Ödön	4	3	7	.	.	.
Dr. Oravec Andorné	12	.	12	.	.	.
Oszvald Béla	25	5	30	200	80	80
Dr. Oszvald Tivadar	25	15	40	500	100	300
Özv. Palecskó Viktorné	6	6	12	.	.	100
Pálesch Árpád	30	22	52	.	.	250
Pankúch Gusztáv	15	1	16	.	.	.
Papp Ferencné	10	.	10	.	.	2
Papp Istvánné, Sóvár	6	.	6	.	.	.
Özv. Papp Jenőné	10	.	10	.	.	.
Páter Mihály	6	5	11	.	.	.
Peskó Ödön	35	11	46	300	240	.
Özv. Poloczek Pálné	12	4	16	.	.	.
Poloczek Róbertné	10	.	10	.	.	.
Porubszky Béla, Sóvár	25	.	25	.	.	.
Pott Dávid	6	.	6	.	.	.
Pulszky Géza örökösei, Zsebe- falva	.	114	114	.	.	.
Özv. Puchert Gyuláné	6	1	7	.	.	100
Raáb János	20	6	26	100	40	40
Özv. Reisinger Lászlóné	4	.	4	.	.	10
Réz Lujza	4	.	4	.	.	.
Rontsinszky Géza	15	2	17	.	.	18
Rudnay Andor	10	.	10	.	.	.
Özv. Ruzsják Boldizsárné	4	.	4	.	.	.
Saguly József	10	1	11	100	20	60

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.	kor.
Sarudy Ede	10	1	11	.	.	25
Özv. dr. Sarudy Vilmosné..	15	17	32	.	.	100
Sänger Ilka	8	.	8	.	.	5
Sándor Béla..	4	1	5	.	.	.
Sándor Sándor	4	.	4	.	.	.
Schiller Vilmosné	8	1	9	.	.	.
Schimkó Ervinné	4	.	4	.	.	.
Schindler János, Sóvár	6	.	6	.	.	.
Dr. Schmidt Gyula..	50	40	90	.	.	2000
Schmuck Hugóné, Sóvár	6	.	6	.	.	.
Schöpflin Géza	30	8	38	300	90	150
Schönwiesner János	20	21	41	500	50	350
Id. Schönwiesner János	4	.	4	.	.	.
Schroepfer Antalné..	20	6	26	500	50	350
Schustek Nándor	10	.	10	100	10	70
Ifj. Schustek Nándor	6	6	12	.	.	.
Schwab Hugó..	6	.	6	.	.	.
Schwarz Ede	20	11	31	.	.	10
Özv. Semsey Adolfné	15	4	19	.	.	.
Semsey Miklósné	15	.	15	100	10	70
Özv. Simkó Mátyásné	4	3	7	.	.	20
Simkó Sándor	4	1	5	.	.	.
Slajchó Mihály	35	5	40	.	.	100
Soltész András..	4	7	11	.	.	.
Spanner Pál Lajos	30	3	33	.	.	10
Spanner Róbertné	4	8	12	.	.	.
Stibrányi Gusztáv	4	.	4	.	.	.
Szabó Endréné	4	.	4	.	.	.
Özv. Szakmáry Kálmánné.. . . .	6	.	6	.	.	.
Szántó Mihály	25	4	29	.	.	.
Szász Ödönné	10	.	10	.	.	.
Szénássy Paula	4	.	4	.	.	50
Szentgyörgyi Gusztáv..	10	15	25	.	.	.
Szentiványi Béla	10	16	26	.	.	.
Szent-Ivány Ferenc..	20	.	20	.	.	.
Szent-Ivány József	40	8	48	.	.	.
Dr. Szlávik Mátyás..	30	6	36	100	10	70
Özv. Szoha Endréné	4	.	4	50	30	10
Dr. Sztelho János	50	17	67	.	.	500
Szugyiczky György	4	.	4	.	.	.

Név	1. 1917. évi egyházi adója			2. Iskolaépítésre adománya		
	személyes járandóság	áll. adó után	összesen	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
Szutórisz Frigyes	40	15	55	600	240	240
Tahy József	50	24	74	.	.	100
Tauth Győzőné	15	15	30	.	.	100
Teltsch Kornél.. .. .	25	11	36	200	20	140
Theisz Ármin	10	4	14	.	.	100
Theisz Géza.. .. .	12	1	13	.	.	100
Theisz Lenke	4	.	4	.	.	.
Theisz Mihály.. .. .	6	7	13	.	.	.
Theisz Zoltán	4	.	4	.	.	25
Thomae Aladár	20	3	23	.	.	10
Thrór Gyula	8	9	17	.	.	100
Thinschmidt Tivadar	4	1	5	100	40	40
Özv. Tivadar Lajosné	4	.	4	.	.	.
Özv. Toman Józsefné.. .. .	4	.	4	.	.	.
Tomasek Lajos	4	2	6	.	.	10
Dr. Toperczer Géza	20	3	23	.	.	.
Tóth Károlyné, Polyánka	4	.	4	.	.	.
Újházy Árpád	50	3	53	.	.	.
Újházy Farkasné.. .. .	8	.	8	.	.	.
Vajdicska Kálmán	10	5	15	.	.	.
Varga Frigyes	10	3	13	.	.	10
Várjon Gézáné, Sóvár	10	.	10	.	.	5
Verbőczy Józsefné	4	.	4	100	10	90
Vogel Béla	30	6	36	500	150	250
Dr. Wallentínyi Samu	25	4	29	250	200	.
Özv. Wallinger Ferencné	10	11	21	.	.	.
Wantzák Samu	4	.	4	.	.	.
Dr. Weiszer Emil	15	24	39	100	10	70
Weiszer Lajos	6	5	11	.	.	.
Ifj. Weiszer Lajos	4	.	4	.	.	.
Weiszer Sándor	10	4	14	.	.	.
Wiegner Berta.. .. .	4	.	4	.	.	6
Özv. Witelky Aladárné	15	22	37	.	.	.
Woháner Dezső	10	1	11	200	160	.
Zanyiczky Pálné.. .. .	4	.	4	.	.	.
Özv. Zathureczky Béláné	20	5	25	.	.	.
Özv. Zavatzky Szilárdné	20	.	20	.	.	100
Özv. Zelenka Pálné	30	68	98	.	.	500
Összesen	4143	1835	5978			

Név	Iskolaépítésre adománya		
	felajánlva	1-17-ben esedékes	kifizetve
<i>Egyházi adót nem fizetnek:</i>			
Blaschek Mária tanító	200.-	40.-	120.-
Durst Győző "	500.-	50.-	350.-
Jelenik Emma "	—	—	—
Mórocz Karolina "	250.-	75.-	125.-
Sándor Izabella "	—	—	—
Simkovits Mariska "	—	—	—
Szánik Ernő "	200.-	20.-	140.-
Vandrák Vilma "	500.-	100.-	300.-
Várkony Szerén "	200.-	20.-	140.-

VIII. Adományok az iskolaépítésre más pártfogótól.

<i>Több évre felajánlott adományok :</i>	felajánlva	1917-ben esedékes	kifizetve
Eperjes városi és vidéki ág. h. ev. egyház évi	50.—	50.—	300.—
Eperjesi ev. gyámint. nőegylet évente ..	500.—	500.—	3500.—
Eperjesi Bankegylet	1000.—	100.—	700.—
Eperjesi Takarékpénztár	1500.—	150.—	1050.—
Holénia Béláné	20.—	2.—	16.—
Ifj. Alth Lajos	50.—	30.—	10.—
Chován Sándor	50.—	15.—	25.—
Derner Gusztáv Adolf	50.—	30.—	10.—
Egyed Aladár	50.—	40.—	—.—
Fejér Mihály	50.—	40.—	—.—
Glósz Dezső.. .. .	50.—	20.—	20.—
Heinz Lajos	50.—	30.—	10.—
Hronyecz Pál	50.—	15.—	25.—
Izsó Sándor	100.—	70.—	10.—
Kozlay Kálmán	50.—	5.—	35.—
Krcsméry Gyula	50.—	35.—	5.—
Kuszy Adolf.. .. .	50.—	35.—	5.—
Lángos János	50.—	40.—	—.—
Matyuga Kamill.. .. .	50.—	40.—	—.—
Ményi Gyula	50.—	20.—	20.—
Mikulás Jenő	50.—	40.—	—.—
Schwarz Mátvás	50.—	15.—	25.—
Schuster Mihály	50.—	40.—	—.—
Tarczay Andor	50.—	5.—	40.—
Vietórisz László.. .. .	50.—	15.—	25.—

TARTALOM.

	Oldal
Korbély Géza emlékezete	3
I. Egyházi tisztviselők. Egyháztanács. Iskolaszék. Bizottságok	20
II. Istentiszteletek :	
A) Általános tudnivalók 1917-re	22
B) Az istentiszteletek sorrendje.....	23
III. Egyházi cselekmények :	
A) Általános tudnivalók	25
B) Mult évi statisztika	26
C) Összehasonlítás	26
IV. Vallásoktatás	27
V. Egyházi belélet 1916-ban :	
A) Az egyház 1916. évi története.....	29
B) Gyűlések statisztikája	42
VI. Elemi nép- és polgári iskoláink :	
I. A) Az 1915/16. tanév folytatólagos adatai	43
B) A tanulókról való áttekintés az 1915/16. tanévben	53
C) Elemi iskolánk adatai az 1916/17. tanévről.....	54
D) Tudnivalók az 1917/18. tanévre.....	55
E) Polgári iskolánk adatai az 1916/17. tanévről	56
F) Tudnivalók az 1917/18. tanévre	59
II. Női kereskedelmi szaktanfolyam	61
VII. Az eperjesi evangélikus gyámintézeti Nőegylet :	
A) A Nőegylet vezetősége	64
B) A Nőegylet 1916. évi története	65
C) A Nőegylet 1916. évi háztartása.....	71
I. A Nőegylet tagjainak névsora és a tagsági díjak kimutatása	71
I. Nőegyleti pénztár	74
II. Diakonissza- és szegényházi pénztár.....	74
Alapítványi tőkék :	
I. Nőegyleti alapítványok	75
II. Diakonissza-alapítványok	75
III. Szegény ev. leányok kiházásítási alapja	76
Az 1916. évi vagyonkimutatás	76
VIII. Az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyház emlékkönyve	77
IX. Helyi gyámintezetünk, segélyek és kegyes adományok :	
I. Helyi gyámintezetünk	82
II. A helyi gyámintézet kézipénztára	82
III. Segély az egyháznak	82
IV. Az új iskolaépítésre felajánlott adományok	82
V. Iskolai gyűjtés a rozsnyói árvaháznak	82
VI. Az 1916. évi helyi gyámintézetre való gyűjtés	82
VII. Az 1915. évre szóló Évkönyv költségeire adakozók.....	83

	Oldal
VIII. Gyűjtés a reformációi jubiláris Szeretetház-alap javára	84
IX. Gyűjtés az egyház pénztára javára	85
X. Reformációi jubiláris alapra offertorium	86
XI. Offertorium	86
XII. Perselygyűjtés	86
X. Egyházi háztartás 1916-ban :	
I. Az egyházi pénztárnak forgalmi kimutatása	87
II. Herfurth József-alap forgalmi kimutatása	89
III. Mérleg-számla	90
IV. Eredmény-számla	94
V. Herfurth József polgári leányiskolai alap értékpapirjai	96
Láng Klementina-alapítvány értékpapirjai	96
VI. Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház értékpapirjai	97
VII. Egyháztagok :	
A) Örökös egyháztagok	98
B) Évenként fizető egyháztagok	98
VIII. Adományok az iskolaépítésre más pártfogóktól	107

